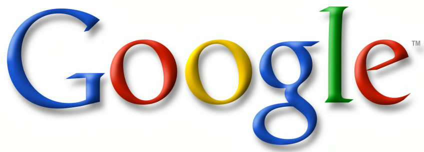

Google

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟ

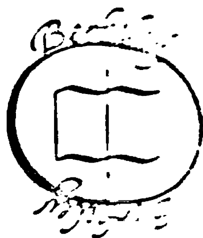
ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

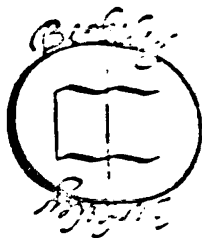

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΔΙΟΝΥΣΟΣ»
ΑΘΗΝΑ 1982

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΑΝΑΓΡΑΦΗ
ΤΩΝ
ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟ [Lampros, I. P.]

ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΣΔΟΝΗΣ
ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ
1891

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ τὸν ἕβδομον καὶ ἕκτον π. Χ. αἰῶνα ἐκυκλοφόρει τὸ Αἰγινητικὸν νόμισμα ὁμοῦ μετὰ τοῦ συγχρόνου νομίσματος τοῦ Ἄργους τοῦ φέροντος δύο δελφῖνας, τὸ ὁποῖον εἰκάζεται ὅτι ἐκόπη ὑπὸ τοῦ Φείδωνος, καὶ μετὰ τοῦ ἀρχαϊκοῦ νομίσματος τῆς Κορίνθου. Μόνον δὲ περὶ τὸ 500 π. Χ. ἤρχισαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον αἱ διάφοροι πόλεις νὰ κόπτωσιν ἴδιον νόμισμα. Ἔκτοτε δὲ κυκλοφοροῦσιν ἐν Πελοποννήσῳ ἀναμὶξ τὰ ὡραῖα καὶ ποικίλα νομίσματα τῆς Ἤλιδος, τῆς Σικυῶνος, τοῦ Ἄργους καὶ τῶν λοιπῶν πόλεων ἐπὶ δύο καὶ ἐπέκεινα αἰῶνας μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος. Τότε δὲ λαμβάνει μεγίστην διάδοσιν τὸ ἀργυροῦν τετράδραχμον τοῦ Ἀλεξάνδρου, οὗ ἀπομιμήματα κόπτουσι πολλαὶ τῶν πόλεων. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐκλείπει μετ' ὀλίγον καὶ ἄρχεται ἐπικρατοῦν ἁπανταχοῦ τὸ νόμισμα τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, τὸ ὁποῖον καὶ αἱ ὀλίγαι μὴ προσχωρήσασαι εἰς αὐτὴν πόλεις τῆς Πελοποννήσου τείνουσι νὰ μιμηθῶσι. Σὺν δὲ τῇ ὑποδουλώσει τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους κατὰ τὸ 146 π. Χ. παύει ἐντελῶς κοπτόμενον ἐν Πελοποννήσῳ ἀργυροῦν νόμισμα καὶ μόνον ἐξακολουθοῦσι νὰ κόπτωνται χάλκινα νομίσματα, ὧν ἡ πρώτη ἐμφάνισις παρατηρεῖται περίπου κατὰ τὸ 400 π. Χ.

Ὡς πρὸς τὸν σταθμὸν αἱ πόλεις τῆς Πελοποννήσου, ὅτε ἤρχισαν νὰ κόπτωσι νόμισμα, ἠκολούθησαν, ὡς εἰκός, τὸ σύστημα

σκομεν ἐνιαχοῦ μὲν ... τοῖς νομίσμασι τῶν πο
δὲ ἀναμεμιγμένον παραδεδεγμένον ξένον
δὲ ἀναμεμιγμένον τὸν Ἀττικὸν μετὰ τοῦ Αἰγ

Τὸ βάρος τοῦ νομίσματος κατὰ τὸν Αἰ
εἶναι τὸ ἑξῆς·

Στατὴρ	γραμμάρια
Δραχμὴ	»
Ἡμίδραχμον	»
Διώβολον	»
Ὀβολὸς	»
Ἡμιωβόλιον	»

ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΑ

Κατὰ τὸ ἔτος 280 π. Χ. τέσσαρες τῶν Ἀχαϊκῶν πόλεων, αἱ Πάτραι, αἱ Φαραί, ἡ Δύμη καὶ ἡ Τριταία, εἰς ἃς τάχιστα προσῆλθον ἅπασαι αἱ Ἀχαϊκαί, ἀπαυδήσασαι νὰ ὑπακούωσιν εἰς τοὺς τυράννους, οὓς ἑκάστοτε οἱ βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας ἐπέβαλλον εἰς αὐτάς, ἵδρυσαν συμμαχίαν, εἰς ἣν κατόπιν προσεχώρησαν αἱ πλεῖσται τῶν Πελοποννησιακῶν πόλεων. Ἡ συμμαχία αὕτη εἶναι γνωστὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀχαϊκὴ Συμπολιτεία. Αἱ δὲ πόλεις αἱ ἀπαρτίζουσαι αὐτὴν κατὰ τὸν Πολύβιον ἐχρῶντο τοῖς αὐτοῖς νόμοις, σταθμοῖς, μέτροις καὶ νομίσμασιν.

Οἱ τύποι τῶν νομισμάτων τῆς Συμπολιτείας εἶναι οἱ ἑξῆς·

Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Χ πέριξ δ' αὐτοῦ διάφορα γράμματα, μονογράμματα, τοπικὰ σύμβολα, ὀνόματα ἀρχόντων ἢ πόλεων, συνήθως συγκεκομμένα. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου ἐκ δάφνης . . . . . . ἀργ. 3. (Πίναξ Α' ἀριθ. 1)

| μάτα ἀρ
| (Πίνα

Πλὴν τῶν ἄνω δύο γενικῶν τύπων ἔχ

Κεφαλὴ Διός πρὸς δεξ.	Χ ἐντὸς σ
Ὅμοιον.	Ὅμοιον .

Τὰ δύω ταῦτα τελευταῖα νομίσματα 'Αχαϊκῆς Συμπολιτείας κατὰ τὰ πρῶτα ἔ αὐτῆς ὅτε ἀπετελεῖτο ὑπὸ ὀλίγων μόνον 'Α

Αἱ εἰς τὴν Συμπολιτείαν προσχωρήσασα ζονται νομίσματα εἶναι αἱ ἑπόμεναι·

'Αχαϊκαί

Αἴγειρα ἀργ. πρόσθ. ἥμισυ τράγου χαλ. ΑΧΑ

Ἠλειακαί

Ἦλις	ἀργ.	FA καὶ ἀετὸς ἢ κεραυνὸς	χαλ. ΑΧΑΙΩΝ ΑΛΕΙΩΝ
Ὕπανα			» ΑΧΑΙΩΝ ΥΠΑΝΩΝ

Μεσσηνιακαί

Κοινὸν Μεσσηνίων	ἀργ.	ΜΕ ἢ ΜΕΣ	χαλ. ΑΧΑΙΩΝ ΜΕΣΣΑΝΙΩΝ
Ἀσίνη			» ΑΧΑΙΩΝ ΑΣΙΝΑΙΩΝ
Κορώνη			» ΑΧΑΙΩΝ ΚΟΡΩΝΑΙΩΝ

Λακωνικαί

Λακεδαίμων ἀργ. οἱ πῖλοι τῶν Διοσκούρων.

Ἀργολικαί

Ἄργος	ἀργ.	κεφ. λύκου ἢ κινύρα ἢ ῥόπαλον	χαλ. ΑΧΑΙΩΝ ΑΡΓΕΙΩΝ
Ἐπίδαυρος	»	ὄφις ἢ σικύα	» ΑΧΑΙΩΝ ΕΠΙΔΑΥΡΕΩΝ
Ἑρμιόνη			» ΑΧΑΙΩΝ ΕΡΜΙΟΝΕΩΝ
Κλεωναὶ			» ΑΧΑΙΩΝ ΚΛΕΩΝΑΙΩΝ

Ἀρκαδικαί

Ἀλέα	χαλ. ΑΧΑΙΩΝ ΑΛΕΑΤΑΝ
Ἀλίφειρα	» ΑΧΑΙΩΝ ΑΛΙΦΕΙΡΕΩΝ
Ἀσέα	» ΑΧΑΙΩΝ ΑΣΕΑΤΑΝ ἢ ΑΣΕΑΤΩΝ
Γόρτυς	» ΑΧΑΙΩΝ ΚΟΡΤΥΝΙΩΝ
Διπαία	» ΑΧΑΙΩΝ ΔΙΠΑΙΕΩΝ
Ἐλισφάσιοι	» ΑΧΑΙΩΝ ΕΛΙΣΦΑΣΙΩΝ

Καφύαι αργ. κεφ. Αθηνας		» ΑΧΑΙΩΝ Κ
Κλείτωρ » ΚΛΗ		» ΑΧΑΙΩΝ Κ
Λουσοὶ		» ΑΧΑΙΩΝ Λ
Μαντίνεια ἀργ. τρίαινα		
Μαντίνεια ἐπονομασθεῖσα Ἀντιγόνεια	ἀργ. ΑΝ	» ΑΧΑΙΩΝ Α
Μεγαλόπολις ἀργ.	Σῦριγξ ἢ λαγωβόλον ἢ κεραυνός	» ΑΧΑΙΩΝ Μ
Μεθύδριον.		» ΑΧΑΙΩΝ Μ
Παλλάντιον ἀργ.	Τρίαινα καὶ ΠΑΛ	» ΑΧΑΙΩΝ Π
Στύμφαλος		» ΑΧΑΙΩΝ Σ
Τεγέα ἀργ. ΤΕ		» ΑΧΑΙΩΝ Τ
Τευθίς		» ΑΧΑΙΩΝ Τ
Φενεός. ἀργ. Κηρύκειον		» ΑΧΑΙΩΝ Φ
Φιγάλεια		» ΑΧΑΙΩΝ Φ

Μεγαρικαί

Μέγαρα ἀργ. λύρα	χαλ. ΑΧΑΙΩΝ Μ
Παγαί.	» ΑΧΑΙΩΝ Π

ΑΧΑΪΑ

ΑΙΓΑΙ

Ἡ πόλις αὕτη εἶναι κατὰ τὸν Ἡρόδοτον μία ἐκ τῶν δώδεκα ἀρχαιοτάτων τῆς Ἀχαΐας· εἶναι δὲ ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν, ἥτις περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς πέμπτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος ἔκοψε νόμισμα. Ἀλλὰ κατόπιν ὁσημέραι παρήκμαζε καὶ τέλος μικρὸν πρὸ τῆς ἐποχῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου οἱ ὀλίγοι μείναντες κάτοικοι μετῴκησαν εἰς τὴν γείτονα Αἴγειραν. Ἔκειντο δὲ αἱ Αἰγαὶ πρὸς βορρᾶν τοῦ σημερινοῦ Διακοφτοῦ πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Κράθιδος, τοῦ νῦν ποταμοῦ τῆς Ἀκράτας.

480 - 365 π. Χ.

ΑΙΓΑΙΟΝ Κεφαλὴ πωγωνοφόρο; Διονύσου ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ ἐστεμμένη κισσῷ πρὸς δεξ. ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου.

ΑΙC Πρόσθιον ἥμισυ τράγου πρὸς ἀριστ.

ἀργ. 2 3/4
(Πίναξ Α΄ ἀριθ. 3)

ΑΙCΑΙΟΝ Κεφαλὴ πωγωνοφόρος Διονύσου ἐστεμμένη κισσῷ πρὸς δεξ.

ΑΙC Πρόσθιον ἥμισυ τράγου πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. . . ἀργ. 2 1/2
(Πίναξ. Α΄ ἀριθ. 4)

Κεφαλὴ νεανικὴ Διονύσου πρὸς δεξ.

ΑΙCΑΙΟΝ Αἴξ ἱσταμένη πρὸς δεξ. . . . . . ἀργ. 1 1/2
(Πίναξ Α΄ ἀριθ. 5)

Αἰγειρᾶται ἐπιδρομήν τινα τῶν Σικυωνίων
βορειοτάτῃ ἄκρᾳ τοῦ ὄρους Εὐρωστίνης κα
σημερινῶν ἐπαρχιῶν Κορινθίας καὶ Αἰγιαλι
ἀκριβῶς ἐν τῇ θέσει τῇ νῦν καλουμένῃ Παλ

370 - 280 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΑΙΓΙ Πρόσ δεξ. ἐντὸ (Πίνα
ΑΙΓΙΡΑΤ Κεφαλὴ γυναικὸς πεπλοφόρου πρὸς δεξ.	ΑΡ ἢ ΑΡΙ στεφ. ἐκ (Πίνα

Ἔκοψε δὲ καὶ ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα νομί
τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀφ' ὅτου κατὰ
ἦλθεν εἰς αὐτήν. Ἐπίσης δὲ καὶ χάλκινα
πτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας καὶ Πλ

τὸ ἱερὸν τοῦ Ὁμαγυρίου Διὸς οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν ἄλλων πόλεων. Νομίσματα πολὺ βραδέως ἤρχισε νὰ κόπτῃ τὸ Αἴγιον, ἐκτὸς δ' ἑνὸς ἀργυροῦ, ὅπερ μᾶλλον εἰς τὴν σειρὰν τῶν νομισμάτων τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας ἀνήκει, μόνον χάλκινα ἔκοψεν ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἤδη χρόνων.

275 π. Χ.

ΑΙΓΙΕΩΝ Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	Χ καὶ ΑΡΙΣΤΟΔΑΜΟΣ ἐντὸς στεφάνου ἐκ δάφνης. ἀργ. 3. (Πίναξ Α' ἀριθ. 8)

146 - 43 π. Χ.

ΑΙΓΙΕΩΝ Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ	ΗΜΙΟΒΕΛΙΝ Ζεὺς γυμνὸς ὄρθιος πρὸς δεξ., διὰ μὲν τῆς δεξ. κραδαίνων κεραυνόν, κρατῶν δ' ἀετὸν διὰ τῆς ἀριστ. χαλ. 5 ½ (Πίναξ Α' ἀριθ. 9)
Ὅμοιον.	ΗΜΙΟΒΕΛΙΝ Ἡ νύμφη Φθία βαδίζουσα πρὸς δεξ. καὶ διώκουσα περιστεράν. . . χαλ. 5. (Πίναξ Α' ἀριθ. 10)
Ὅμοιον.	ΗΜΙΟΒΕΛΙΝ Ὁ Ζεὺς ἐν βρεφικῇ ἡλικίᾳ γαλουχούμενος ὑπὸ αἰγὸς μεταξὺ δύο δένδρων. χαλ. 4.

	καὶ αστ
ΑΙΓΙΕΩΝ Κεφαλὴ Διονύσου πρὸς δεξ.	ΘΕΟΞΙΟ πρὸς ἀρ (Πίν
ΑΙΓΙΕΩΝ Προτομὴ Ἀρτέμιδος πρὸς δεξ.	ΘΕΟΞΙΟ ὀρθία π πάδα .

Ἔκοψε δὲ τὸ Αἴγιον καὶ ἀργυρᾶ καὶ χ
τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀ
π. Χ. προσῆλθεν εἰς αὐτήν. Ἐπίσης δὲ χά
Ἀδριανοῦ, Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, Μά
κίου Βήρου, Κομμόδου, Κομμόδου μετὰ
Σεβήρου, Καρακάλα, Πλαυτίλλης καὶ
ΑΙΓΙΕΩΝ καὶ. Νίκην — Αὐτοκράτορα ἔ
κεραυνοβολοῦντα ἢ καθήμενον — Ἀθηνᾶν -
πιὸν — Ὑγίειαν — Ποσειδῶνα — Ὑμέναιον

σεισμοῦ, ἀνακτισθεῖσα δὲ κατόπιν προσῆλθε κατὰ τὸ 275 π.Χ. εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν Συμπολιτείαν. Νομίσματα μὲ τὸν τύπον τῆς συμμαχίας δὲν γνωρίζομεν, ἔχομεν δὲ μόνον χάλκινα αὐτοκρατορικὰ Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλα καὶ Γέτα μὲ ἐπιγραφὴν ΒΟΥΡΑЄѠΝ καὶ Γυναῖκα ἡμίγυμνον — Γυναῖκα ὀρθίαν κρατοῦσαν φιάλην — Τύχην ὀρθίαν — Ἡρακλέα κρατοῦντα ῥόπαλον καὶ λεοντῆν (Πίναξ Α' ἀριθ. 12) — Δήμητρα ὀρθίαν φέρουσαν λαμπάδα — Ναὸν ἐπὶ ὄρους, ὑφ' ὃν σπήλαιον.

ΔΥΜΗ

Ἡ Δύμη ἔκειτο κατὰ τὰ σύνορα τῆς Ἀχαΐας πρὸς τὴν Ἦλιν ἐν τῇ δυτικῇ Ἀχαΐᾳ, πιθανῶς παρὰ τὴν σημερινὴν Κάτω Ἀχαΐαν, εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας ὥρας ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ Ἀχελῴου ἢ Πιέρου (νῦν Καμινίτσα) ἐπὶ τῆς τελευταίας παρωρείας τῆς εἰς τὴν ἀρχαίαν Σκόλλιν ἀνηκούσης χθαμαλῆς λοφοσειρᾶς. Συνῳκίσθη δὲ περὶ τὸ 750 π. Χ. ἐξ ὀκτὼ κωμῶν. Κατὰ τὸ 280 π. Χ. ἔλαβε μετὰ τῶν Πατρῶν, τῶν Φαρῶν καὶ τῆς Τριταίας τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας. Μετὰ δὲ πολλὰς περιπετείας καὶ ἀτυχῆ ἐν ἔτει 116 π. Χ. στάσιν κατασταλεῖσαν καὶ τιμωρηθεῖσαν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων μετεβλήθη εἰς Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν ἐπὶ Αὐγούστου ὑπὸ τὸ ὄνομα Colonia Julia Augusta Dumæorum, ἐξαρτωμένην πιθανῶς ἀπὸ τῶν Πατρῶν. Πρὸ τούτου ὁ Πομπήιος εἶχεν ἐγκαταστήσει ἐν αὐτῇ τινὰς τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατανικηθέντων πειρατῶν.

370 - 280 π. Χ.

ΔΥ Κεφαλὴ γυναικὸς πρὸς δεξ. Κεφαλὴ γυναικὸς πρὸς δεξ.	Ἀμφορεύς . . . . ἀργ 1 1/2 ΔΥΜΑ Ἰχθὺς πρὸς δεξιά. χαλ. 3. (Πίναξ Α' ἀριθ. 13)

	(Πίναξ
Ὅμοιον.	ΔΥ ἄνωθεν ὅλον ἐντὸς

Ἔκοψε δὲ καὶ νομίσματα ἀργυρᾶ καὶ χάλ
τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀφ' οὗ χρόνοι
αὐτῆς. Ἐπίσης δὲ ἀποικιακὰ χάλκινα Ἰουλ
γούστου καὶ Τιβερίου μὲ ἐπιγραφὰς C. I. D
καὶ Ἄροτρον — Δίφρον ὑπατικὸν — Νίκ
Πρῷραν.

ΕΛΙΚΗ

Ἡ Ἑλίκη εἶναι ἡ ἀρχαιοτάτη τῶν Ἀχαϊκ
καὶ ναὸν τοῦ Ἑλικωνίου Ποσειδῶνος ἀναφ
Ὁμήρῳ. Κατὰ τὸ 373 π.Χ. κατεποντίσθη ὑ
δὲ τεσσαράκοντα στάδια πρὸς ἀνατολὰς το
σημερινοῦ χωρίου Ῥιζομύλου μεταξὺ τῶν

ΚΕΡΥΝΕΙΑ

Ἡ πόλις αὕτη ἀντικατέστησεν ἐν τῇ Ἀχαϊκῇ δωδεκαπολίτιδι τὰς Ῥύπας, ὀχυρωθεῖσα ὑπὸ τῶν καταλαβόντων τὴν Αἰγιάλειαν Ἀχαιῶν μετὰ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν. Ἔκειτο δὲ βορειοδυτικῶς τῆς Βούρας ὑπὲρ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Κερυνίτου, εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς παραλίας ἀπόστασιν, πλησίον καὶ νοτιανατολικῶς τοῦ σημερινοῦ χωρίου Ῥιζομύλου ἐν τῷ δήμῳ Αἰγίου. Προσῆλθε δὲ εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν Συμπολιτείαν τῷ 276 π. Χ. τοῦ κατέχοντος τὴν πόλιν τυράννου Ἰσαίου καταθέσαντος ἑκουσίως τὴν ἀρχήν· ἀπὸ τῆς προσελεύσεως δ' αὐτῆς εἰς τὴν Συμπολιτείαν ἔκοψεν ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα νομίσματα μὲ τὸν τύπον αὐτῆς, ἅτινα εἶναι καὶ τὰ μόνα νομίσματα τὰ ὁποῖα γνωρίζομεν τῆς πόλεως ταύτης.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

Ἡ ἀρχαία αὕτη καὶ περιφανὴς πόλις κειμένη ὅπου νῦν τὸ χωρίον Παλαιὰ Κόρινθος χάριν τῆς ἐπικαίρου αὐτῆς παρὰ τὸν Ἰσθμὸν θέσεως μεταξὺ τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Στερεᾶς ἦτο κέντρον τοῦ ἐμπορίου τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς. Ἕνεκα δὲ τοῦ μεγάλου αὐτῆς ἐμπορίου ὑπῆρξε μεταξὺ τῶν πρώτων ἑλληνικῶν πόλεων, αἵτινες ἔκοψαν νόμισμα περὶ τὸ 650 π. Χ. ἤτοι ὀλίγον μὲν μετὰ τὴν Αἴγιναν καὶ τὸ Ἄργος, ἀλλὰ πρότερον ἴσως καὶ αὐτῶν τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ νόμισμα τῆς Κορίνθου εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἔσχε διάδοσιν ὄχι μόνον ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀκαρνανίᾳ, κατὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Ἰλλυρίας, ἐν Κερκύρᾳ καὶ πέραν τοῦ Σικελικοῦ πελάγους ἐν αὐτῇ τῇ Σικελίᾳ καὶ τῇ μεσημβρινῇ Ἰταλίᾳ. Ἐν ἁπάσαις ταύταις ταῖς χώραις αἱ πολυπληθεῖς ἀποικίαι τῶν Κορινθίων οὐ μόνον τοῦ νομίσματος τῆς μητροπόλεως ἐποιοῦντο χρῆσιν, ἀλλὰ καὶ

. . . . σχετιζομένην λατρείαν τῆς
ἥτις ἐβοήθησεν αὐτὸν εἰς τὸ νὰ δαμάσ
αὐτῷ καθ' ὕπνους τὸν χρυσοῦν χαλινόν
τοῦ ἐπὶ τῶν νομισμάτων ἀποτυπουμένου
Πηγάσου, ὠνομάζοντο ταῦτα παρὰ τοῖς
Ἐπίσης δὲ καὶ ἐκ τῆς μάλιστα ἐν Κορίν
τρείας τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς τοῦ Ποσειδῶ
φοροι παραστάσεις ἀπεικονιζόμεναι ἐπὶ τῶ
τύπους τούτους ἐξακολουθεῖ νὰ φέρῃ τὸ ἐν
νόμισμα μέχρι τοῦ ἔτους 243 π. Χ., ὅτε ἡ
ρήσασα εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν Συμπολιτείαν ἔχ
παραδεδεγμένον αὐτῆς τύπον. Τὰ νομίσματ
λείπουσιν ἐντελῶς σὺν τῇ καταστροφῇ αἱ
κατὰ τὸ 146 π. Χ., ἐξ οὗ χρόνου καὶ ἔμει
ἀκατοίκητος ἐπὶ ἕνα αἰῶνα, ἕως οὗ τῷ 44 π
ταρ ἀνέκτισεν αὐτὴν καὶ ἀποκατέστησε Ῥωμ
τὸ ὄνομα Laus Julia Corinthus. Ἔκτοτε δ
όπτουσα νόμισμα χάλκινον μόνον μὲ λατιν
οικιλωτάτους τύπους, εἴτε παριστῶντας διά
κτα τῆς πόλεως εἴτε ἀναφερομένους εἰς τ
τῆς μυθολογίαν καὶ λατρείαν.

Αἰγίνης καθόσον ὁ μὲν Κορινθιακὸς στατὴρ συμπίπτει πρὸς τὸ Ἀττικὸν δίδραχμον, ἡ δὲ δραχμὴ (1/3 τοῦ στατῆρος) μετὰ τοῦ Αἰγινητικοῦ ἡμιδράχμου.

Τὸ βάρος τοῦ Κορινθιακοῦ νομίσματος εἶναι τὸ ἑξῆς·

Στατὴρ	γραμμάρια	8,747
Δραχμὴ (1/3 στατῆρος)	»	2,915
Ἡμίδραχμον (τριώβολον)	»	1,457
Ὀβολὸς (1/6 δραχμῆς)	»	0,486
Ἡμιωβόλιον	»	0,243

650 - 500 π. Χ.

ϙ Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ.	Ἔγκοιλον τετράγωνον διῃρημένον εἰς ὀκτὼ τριγωνικὰ μέρη, ὧν τὰ τέσσαρα ἄβαθῆ. ἀργ. 4. (Πίναξ Β' ἀριθ. 1)
ϙ Πήγασος βαδίζων ἢ ἱπτάμενος πρὸς ἀριστ.	Τετράσκελον ἔγκοιλον τετράγωνον παρεμφερὲς πρὸς μαίανδρον. ἀργ. 5 1/2 (Πίναξ Β' ἀριθ. 2)
Ὅμοιον.	Ὅμοιον. . . . . . ἀργ. 3.
ϙ Πρόσθιον ἥμισυ Πηγάσου πρὸς ἀριστ.	Ὅμοιον. ἀργ. 1 3/4 (Πίναξ Β' ἀριθ. 3)
ϙ Πήγασος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Ὅμοιον. . . . . . ἀργ. 3/4
ϙ Προτομὴ Πηγάσου πρὸς δεξ.	Ὅμοιον. . . . . . ἀργ. 3/4 (Πίναξ Β' ἀριθ. 4)

	νου. . . . (Πίναξ Β'
μοιον.	Ὅμοιον. . .
μοιον.	Κεφαλὴ Ἀφροδί ἀριστ. ἐντὸς γώνου. . . (Πίναξ Β'
Πρόσθιον ἥμισυ Πηγάσου πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἐγκοίλου τετρα
μοιον.	Κεφαλὴ Ἀφροδίτ τὸς ἐγκοίλου τ
Προτομὴ Πηγάσου πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Μέγα Δ[ιώβολον] τετραγώνου . (Πίναξ Β'

430 - 400 π. Χ.

ϙ Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ.	Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου· ἔστιν ὅτε σύμβολον ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς. . ἀργ. 4. (Πίναξ Β' ἀριθ. 9)
ϙ Βελλεροφόντης ἐπὶ Πηγάσου πρὸς δεξ.	Χίμαιρα πρὸς δεξ. ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. . . . ἀργ. 3.
ϙ Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ.	Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. . . . . ἀργ. 2 1/2 (Πίναξ Β' ἀριθ. 10)
ϙ Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς ἀριστ.	Δ-Ι-Ο[βολον] Πήγασος ἀντωπὸς ὀρθούμενος . . . ἀργ. 1 1/2 (Πίναξ Β' ἀριθ. 11)

400 - 243 π. Χ.

ϙ Πήγασος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. συνήθως μὲν ἱπτάμενος, ἄλλοτε δὲ ἱστάμενος ἢ βαδίζων, ἔστιν ὅτε δὲ προσδεδεμένος ἐπὶ κρίκου προσηρτημένου εἰς τὸ ἐμβαδὸν ἄνωθεν αὐτοῦ, καὶ τέλος σπανιώτερον βόσκων.	Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἐν τῷ ἐμβαδῷ καὶ συνήθως ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς διάφορα καὶ ποικίλα σύμβολα καὶ γράμματα. ἀργ. 5. (Πίναξ Β' ἀριθ. 12, 13, 14, 15)

♀ Πήγασος πρὸς ἀριστ.	Κεφαλὴ 'Α ἀριστ., γράμμα (Πίνα
♀ Πρόσθιον ἥμισυ Πηγάσου πρὸς ἀριστ.	Κεφαλὴ Δ πρὸς ἀρι (Πίνα
Ὅμοιον.	Κεφαλὴ 'Α ἀριστ.
Ὅμοιον.	Κεφαλὴ ἀντ σης τὴν (Πίναξ
♀ Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς ἀριστ.	Πήγασος ἱπ πρὸς δεξ.

Ὅμοιον.	. . . . ἀργ. 1. (Πίναξ Β′ ἀριθ. 21)
Ϙ Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Τρίαινα πεποικιλμένη, ἐνίοτε ἐν τῷ ἐμβαδῷ ΑΡ . . . ἀργ. 3/4 (Πίναξ Β′ ἀριθ. 22)
Ϙ Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Τρίαινα καὶ διάφορα σύμβολα καὶ γράμματα ἐν τῷ ἐμβαδῷ. χαλ. 2 1/2
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀριστ.	ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ Τρίαινα καὶ συνήθως γράμματα ἐν τῷ ἐμβαδῷ χαλ. 3 1/2 (Πίναξ Γ′ ἀριθ. 1)
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	Κ Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ. χαλ. 2.
Κεφαλὴ Ποσειδῶνος πρὸς δεξ.	ΚΟΡ ἢ Ϙ Βελλεροφόντης ἐπὶ Πηγάσου πρὸς δεξ. πλήσσων τὴν γῆν διὰ τοῦ δόρατος. Ἐν τῷ ἐμβαδῷ διάφορα γράμματα ἢ μονογράμματα. χαλ. 4 1/2 (Πίναξ Γ′ ἀριθ. 2)
Κεφαλὴ Ἡρακλέους γενειῶντος πρὸς δεξ.	Ϙ Πρόσθιον Πηγάσου ἱπταμένου πρὸς δεξ. ἐν τῷ ἐμβαδῷ διάφορα γράμματα . . χαλ. 2.

Ἔκοψε δὲ καὶ ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα νομίσματα φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας ἀφ᾽ οὗ χρόνου ἀπετέλεσε μέρος αὐτῆς.

	ως. κ ἀριστ.
Ὅμοιον.	COR ἐπ
COR Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ.	COR Π δεξ. .
Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ.	SE COI
COR Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ.	COR Μ δελφῖν
COR Μελικέρτης πρὸς δεξ. ἐπὶ δελφῖνος, κρατῶν θύρσον.	SE ʽΟ πρὸς δ
	(Π
COR Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ.	SE ʽΟ κατὰ κεφαλὴ δι᾽ ἑκά

Ὅμοιον.	CORIN Πήγασος ἱστάμενος πρὸς ἀριστ. . . . . χαλ. 1 ½
CORIN Δελφὶν πρὸς δεξ.	Τρίαινα . . . . . . χαλ. 2.
CREATOR 'Αγγεῖον.	CORIN ἐντὸς στεφάνου ἐκ πίτυος . . . . . χαλ. 1 ½
Κεφαλὴ 'Αφροδίτης ἢ Λαΐδος φερούσης ἐνώτια καὶ περιδέραιον πρὸς δεξ.	COL L IVL COR 'Ο τάφος τῆς Λαΐδος, ἤτοι δωρικὸν κιονόκρανον ἐφ' οὗ λέαινα πρὸς δεξ. ἱσταμένη ἐπὶ κεκλιμένου κριοῦ. Τὸ ὅλον ἐντὸς κύκλου ἐκ σφαιριδίων . . . χαλ. 8.
'Ομοία κεφαλή.	Ὅμοιος τύπος, ἀλλ' ἡ λέαινα πρὸς ἀριστ. . . χαλ. 4 ½ (Πίναξ Γ' ἀριθ. 5)
Ὅμοιον.	COL L IVL COR Βελλεροφόντης ἐπὶ Πηγάσου ἱπταμένου πρὸς δεξ. πλήττων διὰ τοῦ δόρατος τὴν ὑπ' αὐτὸν πρὸς ἀριστ. Χίμαιραν. χαλ. 4 ½
Ὅμοιον.	COL L IVL COR Ἄγαλμα 'Αφροδίτης πρὸς ἀριστ. κρατούσης τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἄρεως ἐν εἴδει κατόπτρου· παρ' αὐτὴν Ἔρως κρατῶν στέφανον. χαλ. 5.
Ὅμοιον.	COL L IVL COR Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ. χαλ. 6.

Γερμανικοῦ, Αγρίππα τοῦ πρεσβυτέρου
Δρούσου, Καλιγόλα, Κλαυδίου, Κλαυδίου
Δρούσου, Κλαυδίου μετὰ Μεσσαλίνας, Κλ
νος καὶ Βρεττανικοῦ, Νέρωνος, Ὀκταβίας
Δομιτιανοῦ, Τραϊανοῦ, Πλωτίνης, Ἀδριανο
Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, Φαυστίνης τῆς
κου Αὐρηλίου, Λευκίου Βήρου, Λουκίλλης
μίου Σεβήρου, Σ. Σεβήρου μετὰ Καρακάλλ
Καρακάλλα, Πλαυτίλλης, Γέτα, Μακρίνο
Γορδιανοῦ τοῦ Εὐσεβοῦς, μὲ ποικίλας λατι
συνηθέστεραι εἶναι αἱ COL IVL FLAV AV
COR—C. L. I. COR καὶ τύπους διαφόρο
εἶναι οἱ ἑξῆς· Βελλεροφόντης κρατῶν ἢ δα
(Πίναξ Γ′ ἀριθ. 6)—ἄλλοτε ἱστάμενος πα
πίνει εἰς πηγὴν παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ
ἄλλοτε ἐπ' αὐτοῦ παλαίων πρὸς τὴν Χίμ
ἱπτάμενος ἀπὸ τοῦ Ἀκροκορίνθου—Ὁ παῖς
φῖνος—Ἱερὸν τοῦ Παλαίμονος—Ἡ Ἰνὼ φ
την—Ἡ Ἰνὼ κρατοῦσα τὸν Μελικέρτην κα
θάλασσαν, ἔναντι δ' αὐτῆς δελφὶν ἢ θαλασσ
παραλάβῃ τὸν παῖδα—Ἡ Ἰνὼ κρατοῦσα

μένες ὡς ἄνδρες ἐξηπλωμένοι, μεταξὺ δ' αὐτῶν ὁ Ἀκροκόρινθος —Ὁ λιμὴν τῶν Κεγχρεῶν μὲ ἄγαλμα Ποσειδῶνος ἐν τῷ μέσῳ μεταξὺ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῶν ἱερῶν τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ἴσιδος, ἔξω δὲ τοῦ λιμένος τρία πλοῖα (Πίναξ Γ' ἀριθ. 9)—Ἄγαλμα Ἀθηνᾶς Χαλινίτιδος κρατούσης χαλινόν, δόρυ καὶ ἀσπίδα —Ἀγάλματα τοῦ Ποσειδῶνος κατὰ διαφόρους στάσεις — Ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος μὲ Τρίτωνας ἐπὶ τῆς στέγης — Ὁ Ποσειδῶν ἐντὸς ἅρματος συρομένου ὑπὸ ἱπποκαμπῶν —Ἶσις —Ἄρτεμις θηρῶσα —Ἄρτεμις Ἐφεσία —Ὁ Ἀκροκόρινθος, ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης καὶ διάφορα ἄλλα κτίρια (Πίναξ Γ' ἀριθ. 10) — Ἡ ἱερὰ πηγὴ Πειρήνη κρατοῦσα ἀγγεῖον καὶ καθημένη παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Ἀκροκορίνθου, ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης, ἐνώπιον δὲ αὐτῆς Πήγασος πίνων ὕδωρ ἐκ τῆς πηγῆς (Πίναξ Γ' ἀριθ. 11)—Ἥρως παλαίων πρὸς ὄφιν, κάτω δ' αὐτοῦ ὁ νεκρὸς τοῦ Ὀφέλτου, καὶ ἡ Ὑψιπύλη φεύγουσα (Πίναξ Γ' ἀριθ. 11 β') — Ἀγῶνες δρόμου — πάλης — ἱπποδρομίας — ἁρματοδρομίας —ΙSΤΗΜΙΑ ἐντὸς στεφάνου — Διόνυσος ὄρθιος ἢ καθήμενος — Ἑρμῆς κριοφόρος — Ἑρμῆς ὄρθιος ἢ καθήμενος φέρων μικρὸν Διόνυσον — Τύχη ὀρθία ἢ καθημένη — Ζεύς — Ἀθηνᾶ — Ἡρακλῆς —Ἥλιος ἐπὶ ἅρματος — Κυβέλη — Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγίεια — Κρόνος δρεπανηφόρος —Ἥφαιστος —Ἄρης — Τριπτόλεμος — Προπύλαια, ἐφ' ὧν τέθριππα.

Μεταξὺ τῶν αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων πρέπει νὰ καταλεχθῇ καὶ τὸ ἑξῆς νόμισμα τῆς Κορίνθου, κοινὸν τῆς πόλεως ταύτης μετὰ τῆς τῶν Πατρῶν. Ἐκόπη δὲ τοῦτο ἐπὶ Ἀδριανοῦ πιθανῶς μετὰ τὴν λύσιν διαφορᾶς τῶν δύο τούτων μεγάλων τῆς Πελοποννήσου Ῥωμαϊκῶν ἀποικιῶν καὶ δὴ κατά τινα τῶν εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐπισκέψεων τοῦ αὐτοκράτορος[1].

[1] Τὸ νόμισμα τοῦτο ἀνῆκεν ἄλλοτε εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ Κου Finlay. Ὀφείλω δὲ τὴν ἀνακοίνωσιν αὐτοῦ ὡς καὶ τὸ ἔκτυπον ἐξ οὗ ἐγένετο ἡ εἰκὼν εἰς τὸν Κον Ἀχιλλέα Ποστολάκαν.

IMP CAES TRA Προτομὴ Ἀ-
δριανοῦ πρὸς δεξ.

CONCORD
Δύο γυναί
αἱ Πάτρο
ρωθεν βω

Μὲ τὸν Κορινθιακὸν τύπον δηλ. κεφαλὴν
σον, ἀλλὰ μὲ γράμματα καὶ σύμβολα ἐμφαί
πόλεων ἔκοψαν νομίσματα καὶ αἱ ἑξῆς ἀποι

Ἐν Βρεττίοις

Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι ΛΚ, ΛΟ, ΛΟΚ, ΛΟΚΡ
Μέσμη Μ, ΜΕ
Ῥήγιον ΡΗ
Τέρινα Τ

Ἐν Σικελίᾳ

Ἔρυξ ΤΚ

'Επίδαμνος Ε
Δυρράχιον Δ, ΔΥΡ, ΔΥΡΑ, ΔΥΡΡΑΧΙΝΩΝ

'Εν 'Ηπείρῳ

'Αμβρακία Α, Α, ΑΜ, ΑΜΠ, ΑΜΠΡΑ, ΑΜΠΡΑΚΙ, ΑΜΠΡΑΚΙΟΤΑΝ, ΑΜΠΡΑΚΙΩΤΑΝ

'Εν Κερκύρᾳ

Κέρκυρα Κ, Ϙ, Ϙ, ΚΟΡ, ΚΟΡΚΥΡΑΙΩΝ

'Εν 'Ακαρνανίᾳ

Κοινὸν 'Ακαρνάνων ΑΚ
'Αλύζεια Α, Α, ΑΛΥ, ΑΛΥΣΑΙΩΝ
'Ανακτόριον F, ΑΝ, ΑΝ, Α, ΑΝ, ΑΝΑ, ΑΝΑΚΤ, ΑΝΑΚΤΟΡΙΩΝ, ΑΝΑΚΤΟΡΙΕΩΝ
Ἄργος 'Αμφιλοχικόν Α, ΑΡ, ΑΡΓ, ΑΡΓΕΙ, ΑΡΓΕΙΩΝ, ΑΡΓΕΩΝ, ΑΡΓΙΩΝ καὶ ΑΜ, ΑΜΦ, ΑΜΦΙ, ΑΜΦΙΛ, ΑΜΦΙΛΟ, ΑΜΦΙΛΟΧΩΝ
'Αστακός ΑΣ
'Εχῖνος Ε
Θύρρειον Θ, ΘΥ, ΘΥΡ, ΘΥΡΡ
Κόροντα Κ
Λευκὰς Λ, Λ, ΛΕ, ΛΕΥ, ΛΕΥΚΑΔΙ, ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ
Μεδεὼν Μ, ΜΕ, (μόνον κλάσματα)
Μητρόπολις Μ, Μ
Πάλαιρος ΠΑ (μόνον κλάσματα)
Στράτος ΣΤΡΑΤΙΩΝ
Φυτία Φ (μόνον κλάσματα)

[illegible]
Πατρῶν [illegible]
ἐπὶ νομισμάτων. [illegible] 28 π. Χ.
Ἀχαϊκῶν πόλεων [illegible]
πολιτείας. Μετὰ δὲ τὴν [illegible]
τὸ 146 π. Χ. [illegible]
ἐπελθούσης [illegible] τῶν [illegible]
καὶ διεσπάρησαν [illegible]
ἔλαττον ἤρχισε ν' ἀναλαμβάνῃ. [illegible]
τρέψεν αὐτὴν εἰς Ῥωμαϊκὴν [illegible]
Augusta Aroë Patrensis. [illegible]
ἐμπορική. Τῆς ἀκμῆς τῶν Πατρῶν [illegible]
Ῥωμαϊκοὺς χρόνους. ἐκ τῆς [illegible]
ρίθμα τῆς πόλεως νομίσματα [illegible]
τὰ δὲ τούτων τῶν χρόνων [illegible]
μόνον κατὰ τὴν [illegible] τῆς Ἀχαΐας
[illegible] τὸν τύπον αὐτῆς εἴτε [illegible]

280 - 32 π. Χ.

Κεφαλή. Διὸς πρὸς δεξ. [illegible]

Προτομὴ 'Αθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΠΑΤ Ποσειδῶν γυμνὸς πρὸς δεξ. κρατῶν τρίαιναν καὶ δελφῖνα· γύρῳ ΑΡΙCΤΑΡΧΟC ΔΑΜ χαλ. 4.
Ὅμοιον.	Ὅμοιος τύπος καὶ μονόγραμμα· γύρῳ ΛΥΚωΝ ΔΑΜΟΤΙΚΟΥ ΠΑΤΡΕωΝ . . χαλ. 4 1/2 (Πίναξ Γ' ἀριθ. 15)
Κεφαλὴ 'Ηρακλέους γενειῶντος πρὸς δεξ.	ΠΑΤ 'Αθηνᾶ βαδίζουσα πρὸς δεξ. κρατοῦσα λόγχην καὶ ἀσπίδα· γύρῳ ΑΡΧΙΚΡΑΤΗC ΔΙΚΑΙ-ΑΡΧΟΥ ΠΑΤΡΕωΝ χαλ. 4 1/2
Ὅμοιον.	Ὅμοιος τύπος καὶ μονόγραμμα· ἐν τῷ ἐμβαδῷ μικρὰ γλαύξ· γύρῳ ΜΗΤΡΟΔωΡΟC ΜΕ-ΝΕΚΛΕΟC ΠΑΤΡΕωΝ χαλ. 5. (Πίναξ Γ' ἀριθ. 14)
Ὅμοιον.	Ὅμοιος τύπος καὶ μονόγραμμα· ἐν τῷ ἐμβαδῷ μικρὸς φοῖνιξ· γύρῳ ΝΙΚΟCΤΡΑΤΟC ΚΑΛ-ΛΙCΤΡΑΤΟΥ ΠΑΤΡΕωΝ χαλ. 5.
Ὅμοιον.	ΠΑΤ Δελφίν· γύρῳ ΜΗΤΡΟΔω-ΡΟC ΜΕΝΕΚΛΕΟC ΠΑ-ΤΡΕωΝ . . . . χαλ. 4.
ΔΑΜΑCΙΑC Γλαὺξ πρὸς ἀριστ.	ΠΑ καὶ τρίαινα ἐντὸς στεφάνου. χαλ. 2 1/2

Ὅμοιον. | ΓΕ ἐντὸς ε

Ἔκοψε δὲ καὶ νομίσματα ἀργυρᾶ καὶ χά
τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας ἀφ' οὗ χρόνου
προσεχώρησεν εἰς αὐτήν. Ἔχομεν δ' ἐπίσης
χάλκινα μὲ ἐπιγραφὴν ΠΕΛΛΗΝΕΩΝ κα
Λαμπτῆρος — Τύχην — Δία — Ἄρτεμιν.

ΣΙΚΥΩΝ

Ἡ πόλις αὕτη, ἧς τὰ ἐρείπια σώζονται
τοῦ χωρίου Βασιλικοῦ, πολιτικῶς μὲν δὲν
τῇ ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ, εἰ καὶ λαμπρῶς ἀνεπ
ραννίδος τῶν Ὀρθαγοριδῶν, ἀλλὰ διέπρεψε
ψασα πολλοὺς ἐπισήμους τεχνίτας καὶ ἴδιο
στήριον. Τὸ νόμισμα αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ἤρχισ
μέσα τῆς πέμπτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος
λίαν τύπων, περιστρέφεται δὲ εἰς τὴν Χίμαι
λαδὴ τοῦ Βελλεροφόντου, καὶ εἰς τὴν περισ

431 - 400 π. Χ.

Περιστερὰ πρὸς ἀριστ. μὲ ἀνοικτὰς τὰς πτέρυγας ἑτοίμη πρὸς πτῆσιν.	Μέγα Σ ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 3.
Σ Ε Ὅμοιος τύπος.	Μέγα Σ μεταξὺ δὲ τῶν σκελῶν αὐτοῦ ἀνθέμιον. Τὸ ὅλον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 3. (Πίναξ Δ' ἀριθ. 6)
Σ Χίμαιρα πρὸς ἀριστ.	Περιστερὰ ἱπταμένη ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου, εἰς δὲ τὰς δύο τούτου γωνίας τὰ γράμματα Σ καὶ Δ[ραχμὴ] ἀργ. 2 1/2
Χίμαιρα πρὸς ἀριστ.	Ὅμοιος τύπος μὲ τὰ γράμματα Σ καὶ Τ[ριώβολον]. ἀργ. 1 1/2
Πρόσθιον ἥμισυ Χιμαίρας πρὸς ἀριστ.	Ὅμοιος τύπος μὲ τὰ γράμματα Σ καὶ Ο[βολός] . . ἀργ. 1.
Περιστερὰ ἱσταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Μέγα Σ ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου . . . . . ἀργ. 3/4
Ὅμοιον.	Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου, εἰς δὲ τὰς δύο τούτου γωνίας Σ καὶ Η[μιωβόλιον]. ἀργ. 3/4
Περιστερὰ πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. καθαρίζουσα διὰ τοῦ ῥάμφους τοὺς δακτύλους.	Ὅμοιον. ἀργ. 3/4

ΣΙ Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος ἐστεμμένου πρὸς δεξ.	Περιστερὰ ἱπ ἐντὸς στεφ: (Πίναξ
ΣΕ ἢ ΣΙ Χίμαιρα πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. Ἐνίοτε ἄνωθεν αὐτῆς στέφανος ἢ ὑπ' αὐτὴν Ἀπόλλων γονυπετὴς τοξεύων ἢ μικρὰ νεανικὴ κεφαλή.	Περιστερὰ ἱπτ ἀριστ. ἐντὸ μὲ διάφορα ξον, φύλλο τὰ γράμματ ΑΡ, ΠΑ, Σ (Πίναξ
Ὅμοιον.	Περιστερὰ ἱπτ ἀριστ. ἐντὸς
ΣΕ ἢ ΣΙ Περιστερὰ ἑτοίμη πρὸς	Περιστερὰ ἱπτ

Σ Λέων βαδίζων πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας εἴτε μὴ . . . . . ἀργ. 1.
'Απόλλων γονυπετὴς πρὸς δεξ. κρατῶν βέλος καὶ τόξον.	ΣΕ ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας. ἀργ. 1.
'Ομοιον.	Λύρα καὶ πλῆκτρον. ἀργ. 1 1/2 (Πίναξ Δ' ἀριθ. 10)
'Απόλλων καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς δεξ. κρατῶν τόξον ἢ λύραν.	Σ ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας. ἀργ. 1.
Κεφαλὴ 'Απόλλωνος πρὸς ἀριστ.	Σ εἰς τὸ ἐμβαδὸν Ε. ἀργ. 3/4
'Ομοιον.	Τὸ αὐτὸ μονόγραμμα . ἀργ. 1/2
Σ ἢ ΣΙ Περιστερὰ πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἑτοίμη πρὸς πτῆσιν.	Σ ἢ ΣΙ Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. . . ἀργ. 1 1/2
Κεφαλὴ 'Απόλλωνος πρὸς δεξ. ὄπισθεν αὐτῆς Ξ.	Λύρα ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας. ἀργ. 1 1/2
Κεφαλὴ 'Απόλλωνος πρὸς δεξ.	ΣΙ Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. . . . . ἀργ. 1 1/2
Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Μέγα Σ περικυκλούμενον ὑπὸ διαφόρων ὀνομάτων ἀρχόντων, οἷον ΑΙΝΕΙΑΣ, ΑΛΕΞΙΩΝ, ΑΜΕΙΝΙΑΣ, ΑΝΔΡΩΝΙΔΑΣ, ΘΡΑΣΙΚΛΗΣ, ΚΛΕΑΝΔΡΟΣ, ΛΥΣΙΑΔΑΣ, ΞΕΝΟΤΙΜΟΣ, ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ, ΠΟΛΥΚΡΑ-

ιίας γυμνὸς ὄρθιος πρὸς δεξ. ιατῶν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἄρ- ιν ὅπως συλλάβῃ περιστερὰν :ταμένην πρὸ αὐτοῦ.	ΣΙ ἐντὸς στεφάνι
	(Πίναξ Δ' .
στερὰ ἱπταμένη πρὸς ἀριστ.	Τρίπους ἐντὸς στ
στερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ριστ.	Σ ἢ ΣΙ ἐντὸς στι
κλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	Μέγα Σ ἐντὸς στ
στερὰ ἱπταμένη πρὸς ἀριστ.	Τὰ ἀρχικὰ τοῦ ὀ χόντων ΕΥ ἢ ΚΛΕ ἢ ΜΕ ἱ φάνου. . .
στερὰ ἱπταμένη πρὸς ἀριστ.	ΣΙ ἐντὸς στεφάνε

Κεφαλὴ 'Απόλλωνος πρὸς δεξ. | ΣΙ Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς ἀριστ. καὶ διάφορα ὀνόματα ἀρχόντων . . . . χαλ. 4.

Ἔκοψε δὲ ἡ Σικυὼν καὶ νομίσματα ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα, φέροντα τὸν τύπον τῆς 'Αχαϊκῆς Συμπολιτείας καθ' ὃν χρόνον ἀπετέλει μέρος αὐτῆς. Γνωρίζομεν δ' ἐπίσης καὶ χάλκινα αὐτοκρατορικὰ Δομιτιανοῦ, Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Πλαυτίλλης καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν CΙΚΥΩΝΙΩΝ καὶ Ναΐσκον μεταξὺ κυπαρίσσων καὶ δύο Ἑρμῶν — Μαινάδα χορεύουσαν — Ὀρνιθοθήραν — 'Αφροδίτην — Ἔρωτα — Διόνυσον — Πᾶνα — Ἄρτεμιν — Δήμητρα — Τύχην.

ΤΕΝΕΑ

Ἡ Τενέα ἦτο πολίχνη ἐν μέσῳ Κορίνθου καὶ Μυκηνῶν, ἧς τὰ ἐρείπια διακρίνονται μεταξὺ τοῦ χωρίου Κάτω Κλένια καὶ τοῦ Μετοχίου τῆς Μονῆς τῆς Φανερωμένης. Οἱ κάτοικοι τῆς Τενέας ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ἀπογόνους τῶν Τρώων. Τῆς πόλεως ταύτης ἔχομεν μόνον τὰ ἑξῆς δύο αὐτοκρατορικὰ νομίσματα·

ΛCΕΠ..... Προτομὴ Σεπτιμίου Σεβήρου πρὸς δεξ. | ΤΕΝΕΑΤΩΝ Τύχη πυργοφόρος ὀρθία κρατοῦσα φιάλην καὶ κέρας 'Αμαλθείας· βωμὸς παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς . χαλ. 5.

(Πίναξ Δ΄ ἀριθ. 14)

ιῶν ἐθεωρεῖτο ὁ ἥρως Πατρεύς, οὗ τὸν τάφο
ομίσματος. Κατὰ τὸ 280 π. Χ. ἔσχε μετὰ τ
ϊκῶν πόλεων τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συστάσεω
:είας. Μετὰ δὲ τὴν ἐν Σκαρφείᾳ ὑπὸ τοῦ Μετ
46 π. Χ. ἧτταν τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν
)ούσης σφαγῆς τῶν Πατρέων ὁπλιτῶν, οἱ μείν
ιεσπάρησαν ἐγκαταλιπόντες τὴν πόλιν. Ἀλλ
ιν ἤρχισε ν' ἀναλαμβάνῃ, μέχρις οὗ ὁ Αὔγοι
εν αὐτὴν εἰς Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν ὑπὸ τὸ ὄνο
ısta Aroë Patrensis, ἐξ οὗ χρόνου καὶ ἤκμασ
ρικῇ. Τῆς ἀκμῆς τῶν Πατρῶν ἀνερχομένης ἰδ
ιαϊκοὺς χρόνους, ἐκ τῆς ἐποχῆς ταύτης σώζο
κ τῆς πόλεως νομίσματα φέροντα λατινικὴν
δὲ τούτων τῶν χρόνων παρουσιάζονται νομίσμα
ν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτεί
κ τὸν τύπον αὐτῆς εἴτε ἄλλους παρεμφερεῖς

280 - 32 π. Χ.

I

Προτομὴ 'Αθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΠΑΡ Ποσειδῶν γυμνὸς πρὸς δεξ. κρατῶν τρίαιναν καὶ δελφῖνα· γύρῳ ΑΡΙCΤΑΡΧΟC ΔΑΜ χαλ. 4.
Ὅμοιον.	Ὅμοιος τύπος καὶ μονόγραμμα· γύρῳ ΛΥΚΩΝ ΔΑΜΟΤΙΚΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ . . χαλ. 4 1/2 (Πίναξ Γ' ἀριθ. 15)
Κεφαλὴ 'Ηρακλέους γενειῶντος πρὸς δεξ.	ΠΑΡ 'Αθηνᾶ βαδίζουσα πρὸς δεξ. κρατοῦσα λόγχην καὶ ἀσπίδα· γύρῳ ΑΡΧΙΚΡΑΤΗC ΔΙΚΑΙ-ΑΡΧΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ χαλ. 4 1/2
Ὅμοιον.	Ὅμοιος τύπος καὶ μονόγραμμα· ἐν τῷ ἐμβαδῷ μικρὰ γλαύξ· γύρῳ ΜΗΤΡΟΔΩΡΟC ΜΕ-ΝΕΚΛΕΟC ΠΑΤΡΕΩΝ χαλ. 5. (Πίναξ Γ' ἀριθ. 14)
Ὅμοιον.	Ὅμοιος τύπος καὶ μονόγραμμα· ἐν τῷ ἐμβαδῷ μικρὸς φοῖνιξ· γύρῳ ΝΙΚΟCΤΡΑΤΟC ΚΑΛ-ΛΙCΤΡΑΤΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ χαλ. 5.
Ὅμοιον.	ΠΑΡ Δελφίν· γύρῳ ΜΗΤΡΟΔΩ-ΡΟC ΜΕΝΕΚΛΕΟC ΠΑ-ΤΡΕΩΝ . . . . χαλ. 4.
ΔΑΜΑCΙΑC Γλαὺξ πρὸς ἀριστ.	ΠΑ καὶ τρίαινα ἐντὸς στεφάνου. χαλ. 2 1/2

(Πίναξ Γ'

Πρὸς τιμὴν δὲ τῆς Κλεοπάτρας ἐκόπη κατὰ
. Χ. καὶ τὸ ἑξῆς νόμισμα, ὅτε ὁ Μάρκος Ἀν
κτὰ τὸ Ἄκτιον μάχης κατέστησε τὰς Πάτ
ὑτοῦ ἐναντίον τοῦ Ὀκταβιανοῦ.

ΒΑCΙΛΙCCΑ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ	ΑΓΙΑC ΛΥCΩ
Προτομὴ ἐστεμμένη τῆς Κλεοπάτρας πρὸς δεξ.	ΩΝ Ὁ ἐκ Ἴσιδος. . .
	(Πίναξ Δ

Ἔχομεν δὲ καὶ ἀργυρᾶ μόνον μὲ τὸν τύπο
ἰυμπολιτείας, ἅτινα ἔκοψαν αἱ Πάτραι ἀφ' οὗ
.εσαν μέρος αὐτῆς.

Πάτραι ὡς Ῥωμαϊκὴ ἀποι

ίστη, θύρσος καὶ σταφυλή.	COL A A

νος, Γάλβα, Δομιτιανοῦ, Νέρβα, Ἀδριανοῦ, Σαβίνης, Αἰλίου, Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, Μάρκου Αὐρηλίου, Μ. Αὐρηλίου μετὰ Φαυστίνης, Λευκίου Βήρου, Κομμόδου, Κρισπίνης, Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Πλαυτίλλης, Γέτα, Ἐλαγαβάλου, Γορδιανοῦ τοῦ Εὐσεβοῦς, μὲ ἐπιγραφὴν COL A A PATR ἢ PATRENS ἢ PATRENSIS καὶ διαφόρους τύπους, ὧν οἱ κυριώτεροι· Τὸ ἄγαλμα τῆς Λαφρίας Ἀρτέμιδος (Πίναξ Δ' ἀριθ. 2) — Λαφρία Ἄρτεμις — Ἀφροδίτη — Ἀσκληπιός — Ἑρμῆς καθήμενος ἐπὶ βράχου — Ἑρμῆς ἐντὸς ναοῦ — Αἰνείας φέρων τὸν Ἀγχίσην ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ τὸν Ἀσκάνιον ἀπὸ τῆς χειρός (Πίναξ Δ' ἀριθ. 3) — Λύκαινα γαλουχοῦσα τὸν Ῥῶμον καὶ τὸν Ῥωμύλον — Ἀθηνᾶ — Ἄποικος ἀροτριῶν — Ἡ ἄποψις τῆς πόλεως καὶ τοῦ λιμένος Πατρῶν (Πίναξ Δ' ἀριθ. 4).

ΠΕΛΛΗΝΗ

Ἡ Πελλήνη εἶναι μία τῶν δώδεκα ἀρχαίων Ἀχαϊκῶν πόλεων κειμένη μεταξὺ τοῦ μέσου ῥοῦ τοῦ Σύθα (Τρικκαλίτικο ποτάμι) καὶ τοῦ Κριοῦ (ποτάμι τοῦ Μάζι) ὑπὸ τὰ Χελυδόρεα ἐν ὀροπεδίῳ παρὰ τὸ σημερινὸν χωρίον Ζούγρα τοῦ δήμου Τρικκάλων. Ἐν αὐτῇ ἐλατρεύετο κυρίως ὁ Θεοξένιος Ἀπόλλων, τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε καὶ ναὸς καὶ ἄγαλμα χαλκοῦν κατὰ τὸν Παυσανίαν. Νόμισμα ἤρχισε νὰ κόπτῃ περὶ τὰ τέλη τῆς τετάρτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος.

370 - 280 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. Ὄπισθεν αὐτῆς διάφορα μονογράμματα.	ΠΕΛ ἐντὸς στεφάνου ἐκ δάφνης. ἀργ. 3. (Πίναξ Δ' ἀριθ. 5)

Ομοιον. | ΓΕ ἐντὸς στε

Ἔκοψε δὲ καὶ νομίσματα ἀργυρᾶ καὶ χάλκ
τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας ἀφ' οὗ χρόνου κα
τροσεχώρησεν εἰς αὐτήν. Ἔχομεν δ' ἐπίσης κα
χάλκινα μὲ ἐπιγραφὴν ΠΕΛΛΗΝΕΩΝ καὶ ἀ
Λαμπτῆρος — Τύχην — Δία — Ἄρτεμιν.

ΣΙΚΥΩΝ

Ἡ πόλις αὕτη, ἧς τὰ ἐρείπια σώζονται με
τοῦ χωρίου Βασιλικοῦ, πολιτικῶς μὲν δὲν ἔδ
τῇ ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ, εἰ καὶ λαμπρῶς ἀνεπτύ
ρανvίδος τῶν Ὀρθαγοριδῶν, ἀλλὰ διέπρεψεν ἐ
ασα πολλοὺς ἐπισήμους τεχνίτας καὶ ἴδιον ἀ
τήριον. Τὸ νόμισμα αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ἤρχισε
μέσα τῆς πέμπτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος δὲ
ίαν τύπων. περιστρέφεται δὲ εἰς τὴν Χίμαιρα

431 - 400 π. Χ.

Περιστερὰ πρὸς ἀριστ. μὲ ἀνοικτὰς τὰς πτέρυγας ἑτοίμη πρὸς πτῆσιν.	Μέγα Σ ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 3.
Σ Ε Ὅμοιος τύπος.	Μέγα Σ μεταξὺ δὲ τῶν σκελῶν αὐτοῦ ἀνθέμιον. Τὸ ὅλον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 3. (Πίναξ Δ' ἀριθ. 6)
Σ Χίμαιρα πρὸς ἀριστ.	Περιστερὰ ἱπταμένη ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου, εἰς δὲ τὰς δύο τούτου γωνίας τὰ γράμματα Σ καὶ Δ[ραχμὴ] ἀργ. 2 1/2
Χίμαιρα πρὸς ἀριστ.	Ὅμοιος τύπος μὲ τὰ γράμματα Σ καὶ Τ[ριώβολον]. ἀργ. 1 1/2
Πρόσθιον ἥμισυ Χιμαίρας πρὸς ἀριστ.	Ὅμοιος τύπος μὲ τὰ γράμματα Σ καὶ Ο[βολός] . . ἀργ. 1.
Περιστερὰ ἱσταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Μέγα Σ ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου . . . . . ἀργ. 3/4
Ὅμοιον.	Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου, εἰς δὲ τὰς δύο τούτου γωνίας Σ καὶ Η[μιωβόλιον]. ἀργ. 3/4
Περιστερὰ πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. καθαρίζουσα διὰ τοῦ ῥάμφους τοὺς δακτύλους.	Ὅμοιον. ἀργ. 3/4

I Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος ἐστεμμένου πρὸς δεξ.	Περιστερὰ ἱπτα ἐντὸς στεφάνο (Πίναξ Δ
Ε ἢ ΣΙ Χίμαιρα πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. Ἐνίοτε ἄνωθεν αὐτῆς στέφανος ἢ ὑπ' αὐτὴν Ἀπόλλων γονυπετὴς τοξεύων ἢ μικρὰ νεανικὴ κεφαλή.	Περιστερὰ ἱπτα ἀριστ. ἐντὸς σ μὲ διάφορα σι ξον, φύλλον τὰ γράμματα ΑΡ, ΓΑ, ΣΙΕ (Πίναξ Δ
)μοιον.	Περιστερὰ ἱπτα ἀριστ. ἐντὸς στ
Ε ἢ ΣΙ Περιστερὰ ἑτοίμη πρὸς πτῆσιν.	Περιστερὰ ἱπτα ἀριστ. ἐντὸς στ

Σ Λέων βαδίζων πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας εἴτε μή . . . . . ἀργ. 1.
'Απόλλων γονυπετὴς πρὸς δεξ. κρατῶν βέλος καὶ τόξον.	ΣΕ ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας. ἀργ. 1.
Ὅμοιον.	Λύρα καὶ πλῆκτρον. ἀργ. $1\,^{1}/_{2}$ (Πίναξ Δ' ἀριθ. 10)
'Απόλλων καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς δεξ. κρατῶν τόξον ἢ λύραν.	Σ ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας. ἀργ. 1.
Κεφαλὴ 'Απόλλωνος πρὸς ἀριστ.	Σ εἰς τὸ ἐμβαδὸν Ε. ἀργ. $^{3}/_{4}$
Ὅμοιον.	Τὸ αὐτὸ μονόγραμμα . ἀργ. $^{1}/_{2}$
Σ ἢ ΣΙ Περιστερὰ πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἑτοίμη πρὸς πτῆσιν.	Σ ἢ ΣΙ Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. . . ἀργ. $1\,^{1}/_{2}$
Κεφαλὴ 'Απόλλωνος πρὸς δεξ. ὄπισθεν αὐτῆς Ξ.	Λύρα ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας. ἀργ. $1\,^{1}/_{2}$
Κεφαλὴ 'Απόλλωνος πρὸς δεξ.	ΣΙ Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. . . . . ἀργ. $1\,^{1}/_{2}$
Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Μέγα Σ περικυκλούμενον ὑπὸ διαφόρων ὀνομάτων ἀρχόντων, οἷον ΑΙΝΕΙΑΣ, ΑΛΕΞΙΩΝ, ΑΜΕΙΝΙΑΣ, ΑΝΔΡΩΝΙΔΑΣ, ΘΡΑΣΙΚΛΗΣ, ΚΛΕΑΝΔΡΟΣ, ΛΥΣΙΑΔΑΣ, ΞΕΝΟΤΙΜΟΣ, ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ, ΠΟΛΥΚΡΑ-

Νεανίας γυμνὸς ὄρθιος πρὸς δεξ. κρατῶν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἄρκυν ὅπως συλλάβῃ περιστερὰν ἱπταμένην πρὸ αὐτοῦ.	ΣΙ ἐντὸς στεφά
	(Πίναξ Δ
Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς ἀριστ.	Τρίπους ἐντὸς
Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Σ ἢ ΣΙ ἐντὸς
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	Μέγα Σ ἐντὸς
Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς ἀριστ.	Τὰ ἀρχικὰ τοῦ χόντων ΕΥ ΚΛΕ ἢ ΜΕ φάνου. . .
Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς ἀριστ.	ΣΙ ἐντὸς στεφ

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	ΣΙ Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς ἀριστ. καὶ διάφορα ὀνόματα ἀρχόντων . . . . χαλ. 4.

Ἔκοψε δὲ ἡ Σικυὼν καὶ νομίσματα ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα, φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας καθ' ὃν χρόνον ἀπετέλει μέρος αὐτῆς. Γνωρίζομεν δ' ἐπίσης καὶ χάλκινα αὐτοκρατορικὰ Δομιτιανοῦ, Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Πλαυτίλλης καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν CΙΚΥΩΝΙΩΝ καὶ Ναΐσκον μεταξὺ κυπαρίσσων καὶ δύο Ἑρμῶν — Μαινάδα χορεύουσαν — Ὀρνιθοθήραν — Ἀφροδίτην — Ἔρωτα — Διόνυσον — Πᾶνα — Ἄρτεμιν — Δήμητρα — Τύχην.

ΤΕΝΕΑ

Ἡ Τενέα ἦτο πολίχνη ἐν μέσῳ Κορίνθου καὶ Μυκηνῶν, ἧς τὰ ἐρείπια διακρίνονται μεταξὺ τοῦ χωρίου Κάτω Κλένια καὶ τοῦ Μετοχίου τῆς Μονῆς τῆς Φανερωμένης. Οἱ κάτοικοι τῆς Τενέας ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ἀπογόνους τῶν Τρώων. Τῆς πόλεως ταύτης ἔχομεν μόνον τὰ ἑξῆς δύο αὐτοκρατορικὰ νομίσματα·

ΛCΕΠ..... Προτομὴ Σεπτιμίου Σεβήρου πρὸς δεξ.	ΤΕΝΕΑΤΩΝ Τύχη πυργοφόρος ὀρθία κρατοῦσα φιάλην καὶ κέρας Ἀμαλθείας· βωμὸς παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς . χαλ. 5.
	(Πίναξ Δ' ἀριθ. 14)

ΦΛΙΟΥΣ

Ἡ πόλις αὕτη ἔκειτο ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ἀσ
ιτικῶν τοῦ ὄρους Τρικαράνου ὑπωρειῶν, ἔνθα σ
αναγία ἡ Ῥαχιώτισσα. Ἐνομίζετο δὲ ὅτι οὕτ
πὸ Φλιοῦντος, υἱοῦ τοῦ Διονύσου καὶ τῆς Χθονο
ιὸς τοῦ Διονύσου εὑρίσκετο ἐν τῇ πόλει. Ὁ ἐπὶ
ων εἰκονιζόμενος ταῦρος παριστᾷ πιθανῶς κατ
ὸν ποταμὸν Ἀσωπόν.

430 - 280 π. Χ.

ΛΕΙΑ Ταῦρος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. κερατίζων ἐπὶ γραμμῆς ἐκ σφαιριδίων.

ΣΙΟΝ εἰς τὰς τ
ἐγκοίλου τετρα
τούτου τροχός.
(Πίναξ Δ΄ ἀ

)μοιον.

Μέγα Φ ἐντὸς τετρ
ριδίων, εἰς δὲ τ
τοῦ γωνίας ἀνὰ

Κεφαλὴ γυναικὸς πρὸς δεξ.	Πρόσθιον ἥμισυ ταύρου κερατίζοντος πρὸς δεξ. . . ἀργ. 1.
Ταῦρος κερατίζων πρὸς ἀριστ.	Φ ἐντὸς στεφάνου ἐκ κισσοῦ. ἀργ. 3.
Ὅμοιος τύπος, ἐνίοτε ἐν τῷ ἐμβαδῷ Ι.	Φ ἐντὸς ἐγκοίλου ἀβαθοῦς τετραγώνου· εἰς ἑκάστην τῶν γωνιῶν αὐτοῦ βότρυς . ἀργ. 2.
Ὅμοιον.	Τροχός· μεταξὺ τῶν τεσσάρων αὐτοῦ ἀκτίνων Φ καὶ τρεῖς βότρυες . . . . . ἀργ. 2.
Ταῦρος κερατίζων πρὸς ἀριστ.	Φ ἐντὸς στεφάνου ἐκ κισσοῦ. χαλ. 2.
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	Ὅμοιον . . . . . . χαλ. 4. (Πίναξ Δ′ ἀριθ. 17)
Κεφαλὴ νεαροῦ Διονύσου ἐστεμμένου κισσῷ πρὸς δεξ.	Ταῦρος κερατίζων πρὸς δεξ. καὶ ὑπ' αὐτὸν θύρσος. . χαλ. 2.

Ἔκοψε δὲ καὶ χάλκινα μὲ τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἐξ οὗ χρόνου προσῆλθεν εἰς αὐτὴν (228 π. Χ.). Ἐπίσης δὲ γνωρίζομεν καὶ χάλκινα αὐτοκρατορικὰ Σεπτιμίου Σεβήρου, Καρακάλλα καὶ Γέτα μὲ ἐπιγραφὴν ΦΛΙΑϹΙΩΝ καὶ Ἄρτεμιν θηρῶσαν — Ἀσκληπιόν — Τύχην πρὸ βωμοῦ.

Προτομὴ τοῦ 'Αντινόου πρὸς δεξ.	μου, κρατῶν
Όμοιον.	Ἡ αὐτὴ ἐπιγρα Βελλεροφόντι δεξ. Πήγασον κηρύκειον .

Ὁ αὐτὸς δὲ ἱερεὺς τοῦ 'Αντινόου ἀνέθηκε τοῖ τὸ ἑξῆς παρεμφερὲς τοῖς ἄνω νόμισμα.

ΟCΤΙΛΙΟC ΜΑΡΚΕΛΛΟC Ο ΙΕΡΕΥC ΤΟΥ ΑΝΤΙΝΟΟΥ Κεφαλὴ 'Αντινόου πρὸς δεξ.	ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ Α ἀκτινοφόρος

ΗΛΙΣ

Ἡ εἰς τὸν Δία ἀφιερωμένη ἱερὰ τῶν Ἠλείων χώρα, μεθ' ἧς συνδέεται ἡ προστασία τῶν πανελληνίων Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, ἀναγκαίως ἐνεχάραξεν ἐπὶ τῶν νομισμάτων της τύπους ἀναφερομένους εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Διὸς καὶ εἰς τοὺς πρὸς τιμὴν αὐτοῦ καὶ τῆς Ἥρας τελουμένους ἀγῶνας. Ἔχομεν λοιπὸν ποικιλωτάτους τύπους ἐπὶ καλλιτεχνικωτάτων νομισμάτων, κεφαλὴν Διὸς ἢ Ἥρας — ἀετόν, τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς πτηνόν, εἰς ποικίλας στάσεις — κεραυνόν, τὸ σύμβολον τοῦ θεοῦ καὶ ἐπὶ τέλους αὐτὸν τὸν Ὀλύμπιον Δία κρατοῦντα κεραυνὸν ἢ ἀετόν. Ἀλλ' εὑρίσκονται καὶ ἄλλοι τύποι σχετιζόμενοι πρὸς τοὺς ἐν Ὀλυμπίᾳ τελουμένους ἀγῶνας· Νίκη εἰς διαφόρους στάσεις, κεφαλὴ τῆς Νύμφης Ὀλυμπίας, καὶ ἐπιγραφὴ ΟΛΥΜΠΙΚΟΝ.

Νόμισμα ἔκοψεν ἡ Ἦλις βραδύτερον πολλῶν ἄλλων Πελοποννησιακῶν πόλεων, ἤτοι επὶ τῶν Μηδικῶν· ἔπαυσε δὲ κόπτουσα νόμισμα φέρον ἴδιον τύπον, ὅτε κατὰ τὸ 191 π. Χ. προσῆλθεν εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν Συμπολιτείαν.

480 - 370 π. Χ.

Ἀετὸς ἱπτάμενος πρὸς δεξιὰ ἢ ἀριστ. κρατῶν διὰ τοῦ ῥάμφους ὄφιν περιτυλισσόμενον περὶ τὸ σῶμά του[1].	FA Κεραυνὸς πτερωτὸς ἐντὸς ἐγκοίλου κύκλου. ἀργ. 5. (Πίναξ Ε' ἀριθ. 1)

[1] Συνήθως ἐπὶ τῶν Ἠλειακῶν τούτων νομισμάτων τῆς ἀρχαϊκῆς ἐποχῆς εὑρίσκονται διάφοροι παραστάσεις ὑστερόσημοι ὡς κόκκος κριθῆς, φύλλον κισσοῦ, κιονόκρανον, ἀετὸς ἱπτάμενος, Γοργόνειον, περικεφαλαία, τροχός, κτλ.

καὶ κρατοῦς
τῶν χειρῶν
τον κατὰ τὸ
τὸς ἐγκοίλου

(Πίναξ I

FΑΛΕΙΟΝ 'Αετὸς ἱπτάμενος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. κρατῶν διὰ τοῦ ῥάμφους ὄφιν περιτυλισσόμενον περὶ τὸ σῶμά του.

FA Νίκη φέρου
σπεύδουσα
καὶ διὰ μὲν
τὸ ἱμάτιον,
κρατοῦσα στ
τὸς ἐγκοίλου

(Πίναξ I

FΑΛΕΙ 'Αετὸς ἱπτάμενος πρὸς ἀριστ.

Ὅμοιον.

'Αετὸς ἱπτάμενος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. κρατῶν διὰ τοῦ ῥάμφους ὄφιν περιτυλισσόμενον περὶ τὸ σῶμά του.

Ὅμοιον.

Ἀετὸς ἱπτάμενος πρὸς ἀριστ. κρατῶν διὰ τοῦ ῥάμφους ὄφιν περιτυλισσόμενον περὶ τὸ σῶμά του.

FAΛΕΙΟΝ Ἀετὸς πρὸς ἀριστ. ἕτοιμος πρὸς πτῆσιν. Τὸ ὅλον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου.

FAΛΕ Ἀετὸς ἱπτάμενος πρὸς ἀριστ. κρατῶν διὰ τοῦ ῥάμφους καὶ τῶν ὀνύχων ὄφιν. Τὸ ὅλον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου.

Ἀετὸς πτερυγίζων πρὸς ἀριστ. πρὸ αὐτοῦ πτῶμα λαγωοῦ.

Ἀετὸς ἱπτάμενος πρὸς δεξ. κρατῶν διὰ τοῦ ῥάμφους ὄφιν περιτυλισσόμενον περὶ τὸ σῶμά του.

ΟΛΥΜΠΙΚΟΝ Ζεὺς γυμνὸς βαδίζων πρὸς δεξ. καὶ πάλλων διὰ τῆς δεξ. τὸν κεραυνόν· ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ αὐτοῦ βραχίονος ἐπικάθηται ἀετός. Τὸ ὅλον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου.

ἀργ. 6 1/2

(Πίναξ Ε' ἀριθ. 5)

Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀριστ. γυμνὸς μέχρις ὀσφύος, κρατῶν κεραυνὸν καὶ σκῆπτρον· πρὸ αὐτοῦ ἀετὸς ἱπτάμενος πρὸς ἀριστ. . . ἀργ. 5 1/2

Ζεὺς ἡμίγυμνος καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς ἀριστ. κρατῶν διὰ τῆς δεξ. ἀετὸν ἕτοιμον πρὸς πτῆσιν· ἐπὶ τοῦ ἀριστ. αὐτοῦ ὤμου ἐπερείδεται τὸ σκῆπτρόν του.

ἀργ. 7.

(Πίναξ. Ε' ἀριθ. 6)

FAΛΕ Νίκη ὀρθία στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀριστ. καὶ κρατοῦσα διὰ μὲν τῆς δεξ. ταινίαν, διὰ δὲ τῆς ἀριστ. κλάδον φοίνικος. Τὸ ὅλον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. . . . ἀργ. 5.

FAΛΕ Νίκη περιβεβλημένη χιτῶνα ποδήρη σπεύδουσα πρὸς ἀριστ. καὶ κρατοῦσα διὰ μὲν τῆς δεξ. στέφανον, διὰ δὲ τῆς

Ἀετὸς ἱπτάμενος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. καὶ σπαράσσων λαγωόν.	Ὅμοιον.
Ἀετὸς πτερυγίζων πρὸς ἀριστ. καὶ κρατῶν διὰ τῶν ὀνύχων λαγωόν.	FAΛΕΙΟΝ Ν χιτῶνα καὶ βάσεως πρ τῆς δεξ. κ ἐπὶ δὲ τῆς τὴν κεφαλ ἐγκοίλου τε (Πίναξ
Ἀετὸς ἱπτάμενος πρὸς ἀριστ. καὶ σπαράσσων λαγωόν.	FA Νίκη πε χιτῶνα κα ριστ. ἐπὶ τ κρατοῦσα δ χειρῶν ται ἐγκοίλου τ
Ἀετὸς πρὸς ἀριστ. ἕτοιμος πρὸς πτῆσιν καὶ σπαράσσων ὄφιν.	FA Νίκη καὶ βάσεως συ

Ἀετὸς πρὸς ἀριστ. πτερυγίζων· πρὸ αὐτοῦ πτῶμα λαγωοῦ.

FA Νίκη καθημένη πρὸς ἀριστ. ἐπὶ βάσεως τετραγώνου καὶ διὰ μὲν τῆς δεξ. κρατοῦσα σκῆπτρον, διὰ δὲ τῆς ἀριστ. ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς βάσεως. Τὸ ὅλον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου.

· ἀργ. 6.

(Πίναξ Ε' ἀριθ. 9)

Ἀετὸς ἱπτάμενος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. σπαράσσων λαγωόν.

FA Νίκη περιβεβλημένη ποδήρη χιτῶνα καθημένη ἐπὶ τετραγώνου βάσεως πρὸς ἀριστ. ἐφ' ἧς ἐρείδεται διὰ τῆς ἀριστ. χειρὸς, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς κρατοῦσα στέφανον . . ἀργ. 6.

Ἀετὸς ἱπτάμενος πρὸς δεξ. καὶ σπαράσσων λαγωόν.

FA Νίκη περιβεβλημένη ποδήρη χιτῶνα καὶ πέπλον, καθημένη δὲ πρὸς ἀριστ. ἐπὶ βάσεως συγκειμένης ἐκ δύο βαθμίδων καὶ διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς κρατοῦσα κλάδον φοίνικος, διὰ δὲ τῆς ἀριστ. ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς βάσεως. Κάτωθεν κλάδος ἐλαίας.

ἀργ. 6 1/2

(Πίναξ Ε' ἀριθ. 10)

Ἀετὸς πρὸς δεξ. ἀνεπτυγμένας ἔχων τὰς πτέρυγας καὶ σπαράσσων λαγωόν.

FA Κεραυνὸς φέρων πτέρυγας ἀνεπτυγμένας ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. Φύλλον ἐλαίας ἐν τῷ ἐμβαδῷ . . . . . ἀργ. 6.

(Πίναξ ϛ' ἀριθ. 1)

Ὅμοιον.

Ὅμοιον . . . . . ἀργ. 2 1/2

Ἀετὸς πρὸς δεξ. ἕτοιμος πρὸς πτῆσιν καὶ σπαράσσων λαγωόν.	FA Κεραυνὸς κοίλου κύκλ
Ἀετὸς ἀνεπτυγμένας ἔχων τὰς πτέρυγας πρὸς δεξ. καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀριστ.	Ὅμοιον.
Ἀετὸς πρὸς ἀριστ. ἕτοιμος πρὸς πτῆσιν κρατῶν διὰ τοῦ ῥάμφους καὶ τῶν ὀνύχων ὄφιν.	FA Κεραυνὸς νεπτυγμένας ἐκ σφαιριδί ἐγκοίλου τε (Πίναξ
Ἀετὸς πτερυγίζων πρὸς δεξ. καὶ κρατῶν διὰ τῶν ὀνύχων λαγωόν.	FAΛΕΟΝ Κε τὸς ἐγκοίλου (Πίναξ
Ἀετὸς ὄρθιος πρὸς δεξ. ἀνεπτυγμένας ἔχων τὰς πτέρυγας καὶ ἀγωνιζόμενος πρὸς ὄφιν, ὃν κρατεῖ διὰ τοῦ ῥάμφους. Ἐν τῷ	FA Κεραυνὸς κλου ἐκ σφ ἐντὸς ἐγκοίλ

Ὅμοιον.	FA Κεραυνὸς ἐντὸς κύκλου. ἀργ. 3 1/2
Ἀετὸς πρὸς ἀριστ. συνεπτυγμένας ἔχων τὰς πτέρυγας καὶ σπαράσσων ὄφιν. Τὸ ὅλον ἐπὶ στρογγύλης ἀσπίδος.	FA Κεραυνὸς ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τῆς ἀσπίδος· ἐνίοτε παρίστανται καὶ τὰ ὄχανα αὐτῆς. ἀργ. 6. (Πίναξ Ϛʹ ἀριθ. 6)
Ἀετὸς πρὸς ἀριστ. συνεπτυγμένας ἔχων τὰς πτέρυγας καὶ σπαράσσων κριόν. Τὸ ὅλον ἐπὶ ἀσπίδος στρογγύλης.	Ὅμοιον. ἀργ. 5 1/2
Κεφαλὴ ἀετοῦ πρὸς ἀριστ. ὑπ' αὐτὴν δὲ φύλλον κισσοῦ, ἐφ' οὗ ἐνίοτε ΔΑ.	FA Κεραυνὸς πτερόεις ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας . . ἀργ. 6. (Πίναξ Ϛʹ ἀριθ. 7)
Κεφαλὴ ἀετοῦ πρὸς ἀριστ. ὑπ' αὐτὴν δὲ φύλλον κισσοῦ.	Ὅμοιον. ἀργ. 2 1/2
Ὅμοιον.	Ὅμοιον . . . . . ἀργ. 1 1/2
Κεφαλὴ ἀετοῦ πρὸς δεξ. Ὑπὸ δ' αὐτὴν σαύρα.	FA Κεραυνός. Φύλλον ἐλαίας ἐν τῷ ἐμβαδῷ. . . . ἀργ. 4.
Κεφαλὴ ἀετοῦ πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. Ὑπ' αὐτὴν δὲ ἐνίοτε F ἢ ΓΟ.	FA Κεραυνὸς πτερόεις ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας . . ἀργ. 3.
Κεφαλὴ ἀετοῦ πρὸς δεξ.	FA Κεραυνός . . . . ἀργ. 1.
Κεφαλὴ ἀετοῦ πρὸς ἀριστ.	F ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 2 1/2
F Κεφαλὴ ἀετοῦ πρὸς ἀριστ.	F καὶ κλὼν ἐλαίας . . ἀργ. 3/4

πρὸς δεξ. Ἐνίοτε δὲ μεταξὺ τῶν ἀνθεμίων τοῦ διαδήματος Η-Ρ-Α.	ἐλαίας.
	(Πίνα
Ὅμοιον.	Ὅμοιον.. .
Ὅμοιον.	FA Κεραυν σφαιριδίω
Ὅμοιον.	FA Κεραυνὸ
Κεφαλὴ Ἥρας φερούσης διάδημα πρὸς δεξ. Ἄνωθεν δ' αὐτοῦ ΗΡΑ.	FA Κεραυνὶ ἐλαίας.
	(Πίναξ

370 - 191 π. Χ.

FΑΛΕΙΟΝ Κεφαλὴ Διός πρὸς	ΟΛΥΜΠΙΑ

FA Κεφαλὴ Ὀλυμπίας πρὸς δεξ.	Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς ἀριστ. καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας. ἀργ. 6. (Πίναξ Ζ' ἀριθ. 3)
Ὅμοιον.	Ὅμοιον . . . . . . ἀργ. 3.
Ὅμοιον.	FA Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς ἀριστ. καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. . . . . . . ἀργ. 2.
Ὅμοιον.	FA Κεραυνὸς πτερόεις. ἀργ. 1.
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	FAΛ ἐντὸς τῶν γωνιῶν τριῶν Τ[ριτεταρτημόριον] κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν Τ Τ Τ διατεθειμένων. ἀργ. 1 $^1/_2$
Ὅμοιον.	Τρία Τ[ριτεταρτημόριον] κατὰ τὴν ἄνω τάξιν. . ἀργ. 1 $^1/_2$
Κεφαλὴ ἀετοῦ πρὸς δεξ.	Τ[εταρτημόριον]. . . ἀργ. $^3/_4$
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	FAΛΕΙΟΝ Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ. ἐπὶ ἰωνικοῦ κιονοκράνου. ἀργ. 6. (Πίναξ Ζ' ἀριθ. 4)
Ὅμοιον.	FA Ὅμοιος τύπος. . ἀργ. 3.
Ὅμοιον.	FA Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ καὶ στρέφων τὴν κεφ. πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος. ἀργ. 2.

φερούσης διάδημα· μεταξὺ τῶν ἀνθεμίων τοῦ διαδήματος Η-Ρ-Α.	ἀνεπτυγμένας ρυγας, στρέφο λὴν πρὸς δεξ. ἐξ ἐλαίας. .
Ομοιον.	Ὅμοιος ἀετὸς ἱ σφαιριδίων .
Ομοιον.	Ὅμοιος ἀετός.
Α Κεφαλὴ Ἥρας φερούσης διάδημα πρὸς δεξ.	Ἀετὸς ἱστάμενο στρέφων τὴν ι ριστ. ἐντὸς στι
Ομοιον.	Ἀετὸς πρὸς ἀρι ἔχων τὰς πτέ μενος ἐπὶ κεφ ὅλον ἐντὸς στι
	(Πίναξ Ζ'
Ομοιον.	Ἀετὸς πρὸς ἀρι

Κεφαλὴ Ἥρας φερούσης ταινίαν πρὸς δεξ. Ἐπὶ δὲ τῆς ταινίας FΑΛΕΙΟΝ.	Ἀετὸς πρὸς ἀριστ. ἀνεπτυγμένας ἔχων τὰς πτέρυγας καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. ἱστάμενος δ' ἐπὶ ἀσπίδος. Ἐνίοτε ἐν τῷ ἐμβαδῷ F. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας. ἀργ. 5 1/2 (Πίναξ Ζ' ἀριθ. 6)
FA Κεφαλὴ Ἥρας πρὸς δεξ.	Ἀετὸς πρὸς ἀριστ. ἀνεπτυγμένας ἔχων τὰς πτέρυγας καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. ἱστάμενος δ' ἐπὶ ἀσπίδος. ἀργ. 3.
Κεφαλὴ ἀντωπὸς Νύμφης ἐστραμμένης ὀλίγον πρὸς ἀριστ.	Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ. ὄπισθεν δ' αὐτοῦ κηρύκειον. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας. ἀργ. 4. (Πίναξ Ζ' ἀριθ. 7)
Ὅμοιον.	FA Ὅμοιος τύπος . . ἀργ. 3.
Κεφαλὴ Ὀλυμπίας πρὸς ἀριστ.	FA Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς ἀριστ. ὄπισθεν αὐτοῦ βότρυς. ἀργ. 2 1/2
Κεφαλὴ Ὀλυμπίας πρὸς δεξ.	FA Ἀετὸς πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος, ὄπισθεν δ' αὐτοῦ ἀνθέμιον ἢ φύλλον ἀμπέλου. . . . . . . ἀργ. 2.
Κεφαλὴ Ἥρας φερούσης στέφανον, ἐφ' οὗ FA.	F Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ. ἀργ. 1 3/4

	τὰς πτέρυγας, δεξ. καὶ στρέφο πρὸς ἀριστ. . .
Ομοιον.	FA - API 'Αετὸς δεξ. ἔμπροσθεν φανος καὶ ὄπισθ
	(Πίναξ Z'
Ὅμοιον.	FA - AP 'Αετὸς μενος ἐπὶ κεφαλ
Ὅμοιον.	FA καὶ AP ἢ ΔΙ μενος πρὸς δε πρὸς ὄφιν· ἐνίο τοῦ κεραυνός
Ὅμοιον.	FA Κεραυνός·

Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	FA Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ· ἐνίοτε δὲ ἐν τῷ ἐμβαδῷ ΣΩ. ἀργ. 2.
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς ἀριστ.	FA Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς ἀριστ. ἔχων ἀνεπτυγμένας τὰς πτέρυγας καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. . . χαλ. $5\ ^{1}/_{2}$
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	FA ἢ FAΛ Ἵππος καλπάζων πρὸς δεξ. Ὑπ' αὐτον δὲ κεραυνὸς καὶ διάφορα γράμματα. χαλ. $3\ ^{1}/_{2}$
Ὁμοία κεφαλή· ἐνίοτε δ' ὄπισθεν αὐτῆς ΔΙ.	FA-AP Ἵππος τριποδίζων πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. . . . χαλ. 4.
Ὁμοία κεφαλή.	FA Ἀετὸς πρὸς δεξ. ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας, κάτωθεν δ' αὐτοῦ Δ. . . . . χαλ. 2.
Ὁμοία κεφαλή.	FA Ἀετὸς πρὸς δεξ. ἀνεπτυγμένας ἔχων τὰς πτέρυγας καὶ ἀντιμέτωπος πρὸς ὄφιν, ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ ΚΑΛ. χαλ. $4\ ^{1}/_{2}$
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	FA Ζεὺς γυμνὸς βαδίζων πρὸς δεξ. καὶ κρατῶν κεραυνὸν καὶ ἀετόν, ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ διάφορα μονογράμματα. χαλ. 5.
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	Κεραυνὸς πτερόεις ἐντὸς στεφάνου ἐξ ἐλαίας, ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ διάφορα γράμματα ἢ μονογράμματα . . . . χαλ. 3.

Ὅμοιον. | ΓΑ Ὄφις πρὸς ο
ἐπὶ κιονοκράνο
(Πίναξ Ζ'

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. | ΓΑ Κεραυνός.

Ἔκοψε δὲ ἡ Ἦλις καὶ ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα ροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀπετέλεσε μέρος αὐτῆς. Ἔχομεν δὲ καὶ χάλκινα Ἀδριανοῦ, Μάρκου Αὐρηλίου, Σεπτιμίου Σεβή κάλλα μὲ ἐπιγραφὴν ΗΛΕΙΩΝ καὶ τὸ χρυσελεφά τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τοῦ Φειδίου (Πίναξ Ζ' ἀρ κεφαλὴν τοῦ Διὸς τοῦ Φειδίου — τὸν ποταμὸν Ἀ τυρον ὄρθιον — Πέλοπα — Ἄρτεμιν — τὸν Μά ἔφιππον — Ἀφροδίτην ἐπὶ αἰγός.

ΠΙΣΑ

Ἡ ἀρχαιοτάτη αὕτη πόλις κειμένη πρὸς ἀνα

πρέπει νὰ ἀναγάγωμεν τὰ κάτωθι δύο περιγραφόμενα νομίσματα. Ἀλλὰ κατόπιν καὶ πάλιν ἀπέβαλον οἱ Πισᾶται τὴν προστασίαν τῶν ἀγώνων, ἀναλαβόντων αὐτὴν τὸ ἑξῆς ὁριστικῶς τῶν Ἠλείων.

364 π. Χ.

Κεφαλὴ Διὸς πρὸς ἀριστ.	ΠΙΣΑ Τὰ ἡμίση τριῶν κεραυνῶν. χρ. 1. (Πίναξ Ζ′ ἀριθ. 11)
Ὅμοιον.	ΠΙΣΑ Κεραυνός . . . χρ. 1. (Πίναξ Ζ′ ἀριθ. 12)

ΥΠΑΝΑ

Τὰ Ὕπανα ἦσαν πολίχνη παρὰ τὴν Πύλον, ἧς ἄγνωστος ἀκριβῶς ἡ θέσις. Μετὰ τὴν περὶ τὸ 216 π. Χ. ἅλωσιν αὐτῆς ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Ε′ οἱ κάτοικοι συνῳκίσθησαν εἰς τὴν Ἦλιν. Νομίσματα δ' ἔκοψαν μόνον χάλκινα φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ὅτε κατὰ τὸ 191 π. Χ. πιθανῶς ὁμοῦ μετὰ τῶν Ἠλείων προσῆλθον εἰς αὐτήν.

ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ

Ἡ Κεφαλληνία εἶναι ἡ μεγαλητέρα τῶν ἐ\
λάγει νήσων, λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ ἥρωος\
δὲ τέσσαρας πόλεις ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλω\
ἔδρασαν σπουδαίως ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Νόμισμα αἱ τ\
φαλληνίας ἔκοψαν τὸ πρῶτον οἱ μὲν Κράνιοι κα\
Χ. περίπου, ἡ δὲ Πάλη τῷ 480 π. Χ. ἡ δὲ Σά\
Χ. καὶ οἱ Πρόννοι τῷ 370 π. Χ. Οἱ δὲ τύποι\
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὸν μῦθον τοῦ Κεφάλου\
εἴτε δι' αὐτοῦ τοῦ Κεφάλου, εἴτε διὰ τῆς Πρό\
ναικὸς αὐτοῦ, εἴτε διὰ τοῦ κυνὸς αὐτοῦ Λαίλαπο\
δὲ καὶ εἰς τὴν λατρείαν τοῦ πατρὸς τοῦ Κεφάλο\
οὗ σχετίζεται ὁ ἐπὶ τῶν νομισμάτων κριός. Ἐπί\
μεν ἐπ' αὐτῶν καὶ κῶνον ἐλάτης, ἥτις καλύπτει\
μέχρι τῆς σήμερον ἀκόμη.

Τὸ νομισματικὸν σύστημα τῶν πόλεων τῆς\
εἶναι περίπλοκον, ἀλλ' ὁπωσδήποτε δυνάμεθα ν\
αὐτὸ εἰς τὸ ἰσχῦον ἐν Κερκύρᾳ, πρὸς ἣν εἶχε πολ

ΚΡΑΝΙΟΙ

Ἡ πόλις ἔκειτο πρὸς ἀνατολὰς τῆς περιοχῆς Κρανιᾶς, ἐν ᾗ περιεσώθη τὸ ὄνομα ταύτης ἐπὶ λόφων ὑπερκειμένων τοῦ μυχοῦ τοῦ Κουτάβου.

500 - 330 π. Χ.

Σκέλος ἀνθρώπινον.	Ἔγκοιλον τετράγωνον διῃρημένον εἰς πέντε ἄνισα μέρη, ἐντὸς δ' ἑνὸς αὐτῶν Ͻ . . . ἀργ. 1. (Πίναξ Η' ἀριθ. 1)
Κεφαλὴ κριοῦ πρὸς δεξ.	Τόξον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 3 1/2 (Πίναξ Η' ἀριθ. 2)
ΚΡΑΝΙ Κριὸς πρὸς ἀριστ.	Ὅμοιον. Ἐνίοτε δ' ἓν ἢ δύο σφαιρίδια παρὰ τὸ τόξον. ἀργ. 2.
Ὅμοιον	ΚΡΑ Ὅμοιος τύπος. ἀργ. 1 3/4. (Πίναξ Η' ἀριθ. 3)
Πρόσθιον ἥμισυ κριοῦ πρὸς ἀριστ.	ΤΡΙ[ημιωβόλιον] ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. . . ἀργ. 1 1/2
Κεφαλὴ κριοῦ πρὸς ἀριστ.	Τόξον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 1.
Προτομὴ γυναικὸς ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ πρὸς ἀριστ.	Κεφαλὴ κριοῦ ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου . . . ἀργ. 2 1/2 (Πίναξ Η' ἀριθ. 4)

	(Πίναξ Η
[Κ]εφαλὴ Μεδούσης ἀντωπός.	ΚΡΑ ἐντὸς τῶν Τ[ριτεταρτημό[ρ ἑξῆς τάξιν ⅄Λ
	(Πίναξ. Η′
Κεφαλὴ κριοῦ πρὸς δεξ.	ΚΡΑ περὶ μέγα Η δὲ τῷ ἐμβαδῷ
	(Πίναξ Η′ ἐ
ριὸς πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Τόξον· ἐνίοτε ἐντὸ τραγώνου . .
ριὸς πρὸς δεξ. ἐντὸς κύκλου ἐκ σφαιριδίων.	Τόξον.

Μέγα Κ.	Μέγα Η . . . . . χαλ. 2 $^1/_2$
Κεφαλὴ βοὸς ἀντωπός.	ΚΡΑ Πούς κριοῦ. . χαλ. 3 $^1/_2$
Ὅμοιον.	Μέγα Κ πολλάκις δὲ μεταξὺ τῶν ἄνω σκελῶν αὐτοῦ Η χαλ. 4.
Ὅμοιον.	Μέγα Η . . . . . χαλ. 3 $^1/_2$
Κριὸς ἢ πρόσθιον ἥμισυ κριοῦ πρὸς ἀριστ.	Μέγα Η ἐντὸς τῶν δύο ἄνω αὐτοῦ σκελῶν Κ. . . χαλ. 3.
Κριὸς βαδίζων πρὸς δεξ.	ϘΚ . . . . . . χαλ. 2 $^1/_2$

Ἔχομεν δὲ καὶ χάλκινα μὲ τὴν λατινικὴν ἐπιγραφὴν C[aius] PROCVLEI L[ucii] F[ilius] καὶ ΚΡΑ ἐν μονογράμματι, κοπέντα κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Αὐγούστου ὑπὸ τοῦ ἀνθυπάτου Γαΐου Προκουληΐου καὶ φέροντα ἰχθὺν (Πίναξ Η΄ ἀριθ. 9) — δίστομον πέλεκυν — κίονα. Πρὸς δὲ καὶ αὐτοκρατορικὰ χάλκινα Ἰουλίας Δόμνας, Μαξιμίνου Α΄, Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου καὶ Ὠτακιλλίας φέροντα ἐπιγραφὴν ΚΡΑΝΑΙΩΝ καὶ ἱερέα ἄγοντα ταῦρον πρὸς θυσίαν — κεφαλὴν Ἀθηνᾶς κτλ.

ΠΑΛΗ

Ἡ πόλις αὕτη κεῖται ἐπὶ τῆς χερσονήσου τῆς Παλικῆς εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας ὥρας πρὸς βορρᾶν τοῦ Ληξουρίου. Τὰ ἐρείπια τῆς ἀκροπόλεως αὐτῆς σώζονται ἐπὶ τοῦ λόφου Ντοῦρι ἢ Παληόκαστρο.

(Πίναξ Η' ά

'Α Κεφαλὴ Κεφάλου πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.

ΚΕΦΑΛΟΣ Κέφα θήμενος ἐπὶ βρ καὶ κρατῶν δόρ

(Πίναξ Η' ά

Ομοιον.

Ὅμοιον . . . .

Κεφαλὴ Πρόκριδος πρὸς ἀριστερά. Ὄπισθεν δ' αὐτῆς πελαργός.

ΚΕΦΑ Κεφαλὴ Κε κυνέην πρὸς ἀρ προσθεν μὲν αὐ χης, ὄπισθεν δὲ

(Πίναξ Η' ά

'Α Κεφ. Δήμητρος πρὸς ἀριστ.

ΚΕΦΑΛΟΣ Κέφα θήμενος ἐπὶ βρ ἢ ἀριστ. καὶ κρ

ΓΑ Κεφαλὴ γυναικὸς πρὸς δεξ.	Κέφαλος καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς ἀριστ. καὶ κρατῶν δόρυ. χαλ. 3.
ΓΑ Κεφ. Δήμητρος πρὸς ἀριστ.	Ὅμοιον . . . . . χαλ. 3 1/2
ΓΑ Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἀντωπός.	ΓΑ ἐντὸς στεφάνου ἐκ δάφνης. χαλ. 4. (Πίναξ Η′ ἀριθ. 13)
Κεφαλὴ Δήμητρος πρὸς ἀριστ.	ΠΑ . . . . χαλ. 3.
Κεφαλὴ γυναικὸς πρὸς δεξιὰ ἢ ἀριστερά.	Ὅμοιον. χαλ. 2.
Κεφαλὴ γυναικὸς πρὸς ἀριστ.	Μέγα Γ φέρον κόκκον κριθῆς κρεμάμενον ἔσωθεν τῆς ἄνω γραμμῆς πρὸς τὰ κάτω· ἄνωθεν δὲ τοῦ γράμματος δελφὶν πρὸς δεξ. . . . . . . χαλ. 4. (Πίναξ Η′ ἀριθ. 14)
Δελφὶν πρὸς δεξ. η ἀριστ. φερόμενος ἐπὶ κυμάτων. Ἐνίοτε ἐν τῷ ἐμβαδῷ ΤΙ.	Ὅμοιον ἄνευ δελφῖνος. χαλ. 2 1/2
Δελφὶν πρὸς δεξ. φερόμενος ἐπὶ κυμάτων.	Μέγα Γ φέρον κοκκον κριθῆς κρεμάμενον ἔσωθεν τῆς ἄνω γραμμῆς πρὸς τὰ κάτω· ἑκατέρωθεν δ' αὐτοῦ Γ-Α. χαλ. 2 1/2
Δελφὶν πρὸς ἀριστ. φερόμενος ἐπὶ τῶν κυμάτων.	Ὅμοιον ἀλλ' ἔχον τὰ γράμματα ΓΑ ἐν τῷ ἐμβαδῷ. χαλ. 3.

.ένου Κάστρου τῆς Συριᾶς τοῦ διαχωρίζοντ
Ηρακλείου καὶ Κορωνῶν ἐπὶ θέσεως περιόπτε
οιλάδος.

370 - 189 π. Χ.

;εφαλὴ Κεφάλου πρὸς ἀριστ.	ΓΡΩΝΝΩΝ 'Ρ (Πίναξ Η
;εφαλὴ γυναικὸς πρὸς ἀριστ.	ΓΡ καὶ κόκκος νος. ἴσωθεν τ τοῦ Γ πρὸς τ
εφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	Ὅμοιον . . .
ΡΩΝΝΩΝ 'Ρόπαλον.	ΓΡο . . . .
ιφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	ΓΡΩΝΝΩΝ Κα τὰ κάτω ἱστ

Κεφαλὴ νεανίου πρὸς δεξ.	Ῥόπαλον ἐντὸς στεφάνου ἐκ δάφνης . . . . . χαλ. 3 1/2
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	Λύρα ἐντὸς στεφάνου ἐκ δάφνης. χαλ. 3 1/2

ΣΑΜΗ

Ἡ Σάμη μετὰ τῆς ἀκροπόλεως αὐτῆς ἔκειτο ἐπὶ δύο λόφων ὑπερκειμένων τοῦ μεσημβρινοῦ μυχοῦ τοῦ ὁμωνύμου κόλπου ὑπὲρ τὸ σημερινὸν αὐτόθι χωρίον τοῦ Αἰγιαλοῦ.

431 - 189 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀριστ.	ΣΑΜΑΙΩΝ Κύων κυνηγετικός, ὁ Λαῖλαψ, πρὸς δεξ. . ἀργ. 3. (Πίναξ Η′ ἀριθ. 17)
Ὅμοιον.	ΣΑΜΑΙ Κύων κυνηγετικὸς ἰχνηλατῶν πρὸς δεξ. ἀργ. 1 1/2
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	ΣΑ Κύων κυνηγετικὸς ἱστάμενος πρὸς ἀριστ. . . . ἀργ. 2.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀριστ.	ΣΑ Κύων κυνηγετικὸς ἰχνηλατῶν πρὸς δεξ. . . . . ἀργ. 1.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἀντωπός.	ΣΑΜΑΙΩΝ Κριὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ.. . . . . . ἀργ. 2 1/2 (Πίναξ Η′ ἀριθ. 18)
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἀντωπὸς κλίνουσα ὀλίγον πρὸς δεξ.	ΣΑΜΑΙ Κριὸς ἱστάμενος πρὸς ἀριστερά . . . . ἀργ. 2 1/2

Ὅμοιον.	ΣΑ ἐντὸς στεφά
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀριστ.	ΣΑΜΑΙΩΝ Κριὶ
Κεφαλὴ Κεφάλου πρὸς δεξ.	ΣΑΜΑΙΩΝ Κ τρέχων πρὸς ἀ
Ὅμοιον.	ΣΑΜΑΙΩΝ Κ καθήμενος πρὸ νων τὸν δεξ. ἔμπροσθεν δ' ο χης. . . .
	(Πίναξ Η'
Ὁμοία κεφαλὴ πρὸς ἀριστ.	ΣΑ Ὅμοιος τύπ
Ὁμοία κεφαλὴ πρὸς δεξ.	ΣΑΜΑΙΩΝ Κύω θήμενος πρὸς

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	ἐντὸς στεφάνου . . χαλ. 3.
Πρῷρα νηὸς πρὸς δεξ.	ἐντὸς στεφάνου . χαλ. 3 ½

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Ἡ Ζάκυνθος, λαβοῦσα κατὰ τοὺς μύθους τὸ ὄνομα ἀπὸ Ζακύνθου τοῦ υἱοῦ τοῦ Δαρδάνου δὲν παρουσιάζει ἐν τῇ ἱστορίᾳ σπουδαίαν τινὰ δρᾶσιν. Ἦτο ὅμως ἡ νῆσος ἐμπορικωτάτη ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της καὶ ἕνεκα τῶν ἐν αὐτῇ εὑρισκομένων πηγῶν πίσσης. Νόμισμα ἤρχισε νὰ κόπτῃ πολὺ ἐνωρίς, περὶ τὰ τέλη τῆς ἕκτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἐξηκολούθησε κόπτουσα μέχρι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων. Οἱ δὲ τύποι αὐτοῦ περιστρέφονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἀπόλλωνος, τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διονύσου.

Νομισματικὸν σύστημα ἐμόρφωσεν ἴδιον ἡ Ζάκυνθος, λαβοῦσα μὲν ὡς βάσιν τὸν Αἰγινητικὸν στατῆρα, κατά τι ἐλαφρότερον, ἀλλὰ παρεκκλίνασα ὡς πρὸς τὰς διαιρέσεις, καὶ μιμηθεῖσα τὴν Κόρινθον ὡς πρὸς τὴν τριχῇ κατάτμησιν· πιθανῶς δ' εἰσήγαγε τὸ σύστημα τοῦτο, ὅπως ὁ μὲν στατὴρ κυκλοφορῇ μετὰ τῶν τοῦ Αἰγινητικοῦ σταθμοῦ, αἱ δὲ δραχμαὶ μετὰ τῶν τοῦ Ἀττικοῦ.

Ὁ σταθμὸς τῶν νομισμάτων της εἶναι ὁ ἑξῆς·

Στατὴρ	γραμμάρια	11,664
Δραχμὴ (⅓ τοῦ στατῆρος)	»	3,888
Ἡμίδραχμον (τριώβολον)	»	1,944
Ὀβολὸς (⅙ τῆς δραχμῆς)	»	0,648
Ἡμιωβόλιον	»	0,324

Γρίπους, μεταξὺ δὲ τῶν ποδῶν αὐτοῦ σφαιρίδιον καὶ ἡμισέληνος.	Ὅμοιον.
Αμφορεὺς μετὰ πώματος κωνοειδοῦς.	Τρίπους ἐν ἐγκοίλ
Αμφορεύς.	Ὅμοιον. . . .
;άνθαρος.	Ὅμοιον . . . .
Ημισέληνος· ἐνίοτε δὲ καὶ φύλλον κισσοῦ.	Ὅμοιον.
Α Ἀμφορεύς.	Ὅμοιον.. . . . (Πίναξ Θ' ἀ
)μοιον.	Ὅμοιον.. . . .
;εφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	ΙΑ Τρίπους· ἐνίοτ βολόν τι ἐν τῷ

Ὅμοιον.	ΙΑΚΥ Τρίπους· ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ θυμιατήριον . ἀργ. $1\,{}^{3}/_{4}$
Ὅμοιον.	Ὅμοιον. . . . . . ἀργ. ${}^{3}/_{4}$
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	ΙΑ Δύο φύλλα ἐλαίας. ἀργ. 1.
Ὅμοιον.	Ι καὶ Ο[βολός]. Ὅμοιος τύπος. ἀργ. 1.
Ὅμοιον.	ΙΑ καὶ Η[μιωβόλιον] καὶ φύλλον ἐλαίας . . . . . ἀργ. ${}^{1}/_{2}$
Ὅμοιον.	ΙΑΚΥΝΘΟΣ Ἀπόλλων γυμνὸς καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς δεξιὰ καὶ κρούων λύραν. Ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ Ξ . . ἀργ. $5\,{}^{1}/_{2}$ (Πίναξ Θ′ ἀριθ. 2)
Ὅμοιον.	ΙΑΚΥΝΘΟΣ Ἀπόλλων γυμνὸς καθήμενος ἐπὶ βράχου καὶ κρατῶν λύραν . . . . ἀργ. 3.
Ὅμοιον.	Ὅμοιον . . . . . ἀργ. $1\,{}^{1}/_{2}$
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀριστ.	ΙΑΚΥΝΘΟΣ Ἀπόλλων γυμνὸς μέχρις ὀσφύος καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς ἀριστ. καὶ ἐπιθέτων τὴν δεξ. ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὄφεως πρὸ αὐτοῦ συστρεφομένου. Ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ ἐν τοῖς κάτω ΤΕ . . . . ἀργ. 6. (Πίναξ Θ′ ἀριθ. 3)

	ἐμβαδῷ πρὸς ἀρ
μοιον.	ΙΑ Τρίπους. Ἐν τῷ
μοιον, ὑπὸ δὲ τὴν κεφαλὴν Δ.	Ὅμοιον. . . . .
φαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ. ἔμ-προσθεν δ' αὐτῆς δάς.	ΙΑ καὶ τρίπους ἐν
φαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	Ὅμοιον. . . . .
μοιον.	ΙΑ Βωμός, ἐφ' οὗ
μοιον.	Τρίπους. Μεταξὺ δ αὐτοῦ ΙΑ καὶ ἐκ τοῦ ΔΙΩ-ΝΟΣ
ιοιον.	Ὅμοιος τύπος καὶ

(Πίναξ Θ' ἀρ

Ἀμφορεύς, οὗ τὰ ὦτα περιβάλλει κλάδος δάφνης.	ΙΑ καὶ Τρίπους ἐντὸς στεφάνου. ἀργ. 4.
Ὅμοιον.	ΙΑ Τρίπους . . . ἀργ. 2 1/2
Ὅμοιον.	Δύο τρίποδες ἐντὸς στεφάνου. ἀργ. 3 1/2
ΠΑ Ὅμοιος τύπος.	ΙΑ καὶ τρίπους ἐντὸς στεφάνου. ἀργ. 4.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀριστ.	Ι Πρόσθιον ἥμισυ Πηγάσου πρὸς ἀριστ. . . . . ἀργ. 2 1/2 (Πίναξ Θ′ ἀριθ. 6)
Κεφαλὴ Βαχχίδος πρὸς δεξ.	Ἡμισέληνος μεταξὺ ΙΑ καὶ τριαίνης . . . . . ἀργ. 2 1/2 (Πίναξ Θ′ ἀριθ. 7)
Λύρα.	ΙΑ ἢ ΙΑΚΥ Τρίπους. χαλ. 3.
Ὅμοιον.	Ὅμοιον . . . . . . χαλ. 2.
Ὅμοιον.	ΙΑ-ΔΙ Τρίπους . . . χαλ. 3.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	ΙΑ-ΔΙ Τρίπους ἐντὸς στεφάνου. χαλ. 4 1/2
Ὅμοιον.	Ὅμοιον . . . . . . χαλ. 3.
Ὅμοιον.	Ὅμοιον . . . . . χαλ. 2 1/2
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀριστ.	Μέγα Ι ἐντὸς δ' αὐτοῦ ΙΑ-ΔΙ ἢ ΙΑ. . . . . . . χαλ. 2 1/2 (Πίναξ Θ′ ἀριθ. 8)

Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος πρὸς δεξ.	ΙΑ Β
Ὅμοιον.	ΙΑ Τρ
Ὅμοιον.	ΙΑ Φα
Προτομὴ Ἀρτέμιδος φαρετροφόρου.	ΙΑ κα
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	Ι ἐντὸ
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	Ι ἐντὸ
ΖΑΚΥΝΘΙΩΝ Ναῦς μετ' ἐρετῶν πρὸς ἀριστ.	ΖΑΚΥ νωθε
ΖΑ Ὅμοιος τύπος.	ΖΑ Βι
Ἡρακλῆς γυμνὸς ὄρθιος πρὸς ἀριστ. κρατῶν διὰ τῆς ἀριστ. ῥόπαλον καὶ λεοντῆν.	Ζ Ἑ ἀρισ βαλ κηρ

IMP Κεφαλὴ τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου πρὸς δεξ.	ZA C[aius] SOSIVS Q[uæstor]. Ἀετὸς ὄρθιος ἐπὶ κεραυνοῦ πρὸς δεξ. Ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ κηρύκειον . . . . . . χαλ. 5. (Πίναξ Θ' ἀριθ. 9)
ZA Κεφαλὴ τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου πρὸς δεξ.	C[aius] SOSIVS IMP[erator]. Τρόπαιον. Ὑπ' αὐτὸ δὲ πρὸς μὲν ἀριστ. γυνή, πρὸς δὲ δεξ. ἀνὴρ αἰχμάλωτοι . . . χαλ. 4. (Πίναξ Θ' ἀριθ. 10)
ZA Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	C[aius] SOSIVS COS DES (Consul designatus) Τρίπους . . . . . . χαλ. 5
ZA Κεφαλὴ Ποσειδῶνος πρὸς δεξ.	C[aius] SOSIVS COS Τρίαινα, περὶ δ' αὐτὴν δελφὶν περιελισσόμενος . . . . χαλ. 4 1/2

Ὑπάρχουσι δὲ καὶ αὐτοκρατορικὰ χάλκινα Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, Μάρκου Αὐρηλίου, Λευκίου Βήρου, Κομμόδου, Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Γέτα καὶ Ἐλαγαβάλου μὲ ἐπιγραφὴν ΖΑΚΥΝΘΙΩΝ καὶ Νίκην — Δία — Πᾶνα φέροντα τὸν παῖδα Διόνυσον — Διόνυσον κρατοῦντα βότρυας — Ποταμόν — Ἀσκληπιόν — Ἀθηνᾶν — Ἄρτεμιν — Ἑρμῆν.

ΙΘΑΚΗ

Ἡ ἕνεκα τοῦ Ὀδυσσέως περιώνυμος νῆσος μόνον χάλκινα νομίσματα ἔκοψε, τούτων δὲ τὰ ἀρχαιότερα ἀνάγονται εἰς τὴν τετάρτην π. Χ. ἑκατονταετηρίδα. Οἱ τύποι αὐτῶν, ὡς ἦτο ἐπό-

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀριστ.	ΙΘΑ Ἡμ (Πί
Ὅμοιον.	ΙΘΑ Κεφ χυνέη
ΙΘΑ Κεφαλὴ Ὀδυσσέως φέροντος χυνέην πρὸς δεξ.	Κεραυνὸ λαίας (Π
Ὅμοιον.	ΙΘΑΚΣ πρὸς ΚΑ ἐ (Π
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΙΘΑΚΩ θιος ἀριστ (Ι

ΜΕΣΣΗΝΙΑ

ΚΟΙΝΟΝ ΜΕΣΣΗΝΙΩΝ

Ἡ Μεσσηνία κατὰ τοὺς παλαιοτέρους χρόνους δεδουλωμένη οὖσα εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους δὲν ἔκοπτε νόμισμα, κατὰ πρῶτον δὲ ποιεῖται χρῆσιν τοιούτου μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἐπαμεινώνδου ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς. Ὁ κύριος καὶ δεσπόζων ἐπὶ τῶν νομισμάτων τύπος εἶναι ὁ τοῦ Ἰθωμάτα Διός, οὗ ναὸς ἔκειτο ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἰθώμης καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ὁποίου ἐτελοῦντο κατ' ἔτος τὰ Ἰθωμαῖα, καὶ ὁ τῆς Δήμητρος, ἧς ναὸς ἔκειτο ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ὄρους.

Σύστημα νομισματικὸν ἡ Μεσσηνία ἤλλαξεν ἀλλεπαλλήλως, συμμορφουμένη πρὸς τὸ ἑκάστοτε ἐπικρατοῦν ἐν τῇ χερσονήσῳ, διότι κατ' ἀρχὰς μὲν παρεδέχθη τὸ Αἰγινητικόν, ἀλλ' ἔπειτα, ὅτ' ἐπὶ τῶν Μακεδονικῶν χρόνων εἶχον μεγίστην ἐν Πελοποννήσῳ διάδοσιν τὰ τετράδραχμα τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, καί τινες μάλιστα τῶν πόλεων ἔκοπτον νόμισμα κατὰ μίμησιν αὐτῶν, μετέστη εἰς τὸν ὅμοιον πρὸς αὐτὰ Ἀττικὸν σταθμόν. Ἐπανῆλθε δὲ πάλιν εἰς τὸν Αἰγινητικόν, κόψασα τὸ τριώβολον τὸ φέρον κεφαλὴν Διὸς καὶ τρίποδα, ὅτε ἐπικρατησάσης τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας τὸ νόμισμα αὐτῆς ἐκυριάρχει ἐν Πελοποννήσῳ. Τῷ δὲ 191 π. Χ. προσχωρήσασα καὶ αὕτη εἰς τὴν Συμπολιτείαν ἔκοψε νόμισμα φέρον τὸν τύπον αὐτῆς.

τ
δ

Κεφαλὴ Δήμητρος πρὸς δεξ.

ΜΕΣ
γ
κρ
Ἰ

Ὅμοιον.

Ὁμ
ἄ

Ὅμοιον.

Ὁμ
τρ
ὅπ
πο

Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	ΜΕΣ καὶ τρίπους ἐντὸς στεφάνου. ἀργ. 3.
Ὅμοιον.	ΜΕΣ Τρίπους καὶ ΑΙΝΗΣΙΑΣ ἢ ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΑΣ ἢ ΞΕΝΟΧΑΡΗΣ ἢ ΘΕΟΠΟΜΠΟΣ. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου. ἀργ. 3. (Πίναξ Ι' ἀριθ. 3)
Κεφαλὴ γυναικὸς πρὸς δεξ. ἐντὸς κύκλου ἐκ σφαιριδίων.	ΜΕΣ καὶ ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ καὶ τρίπους ἐντὸς κύκλου. ἀργ. 3 ½
Κεφαλὴ γυναικὸς πρὸς δεξ.	Ὅμοιον . . . . . . ἀργ. 2.
Κεφαλὴ Δήμητρος πρὸς ἀριστ.	ΜΕ Τρίπους . . . . χαλ. 2.
Ὅμοιον.	ΜΕ . . . . χαλ. 3.
Κεφαλὴ Δήμητρος πρὸς δεξιὰ ἢ ἀριστερά.	ΜΕ Ζεὺς Ἰθωμάτας πρὸς δεξ. ἔμπροσθεν δὲ ἢ ὄπισθεν αὐτοῦ τρίπους καὶ ἐνίοτε γράμματα διάφορα ἢ ὀνόματα ἀρχόντων. χαλ. 4 ½
Κεφαλὴ γυναικὸς πρὸς δεξ.	Ζεὺς γυμνὸς ὄρθιος πρὸς δεξ. κρατῶν σκῆπτρον καὶ ἀετόν, ἔμπροσθεν δ' αὐτοῦ τρίπους καὶ ὄπισθεν ΝΙΚΑΡΧΟΣ ἢ ἄλλα ὀνόματα ἀρχόντων . . χαλ. 4.
Κεφαλὴ Δήμητρος πρὸς δεξ.	ΜΕ Βότρυς μετὰ στελέχους καὶ φύλλων, ἐνίοτε δὲ ΙΔ ἐντὸς στεφάνου. . . . . . χαλ. 3 ½
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	ΜΕ Τρίπους . . . . χαλ. 2.

Ὅμοιον.

Ἀσκλη
φων
καὶ κ
ριελίο
ἐμβαὶ
(

Ἔκοψε δὲ τὸ κοινὸν τῶν Μεσσηνίων κ
νομίσματα μὲ τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς
χρόνου ἀπετέλεσε μέρος αὐτῆς. Γνωρί
αὐτοκρατορικὰ Μάρκου Αὐρηλίου, Λευκ
Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Κ
ἐπιγραφὴν ΜΕССΗΝΙΩΝ καὶ Ἡρακλέα
κεραυνοβολοῦντα—Ὑγίειαν.

ΑΣΙΝΗ

Ἡ Ἀσίνη ... πόλις τῆς Μεσσηνία

ΘΟΥΡΙΑ

Ἡ Θουρία κατ' ἀρχὰς μὲν ἔκειτο ἐπὶ βραχώδους λόφου παρὰ τὸ σημερινὸν χωρίον Βεϊζαγὰ (ἐν τῷ δήμῳ Θουρίας), εἶτα δὲ κάτω τούτου ἐν τῇ πεδιάδι. Οἱ Θούριοι δουλεύοντες εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους μετὰ τῶν ἄλλων Μεσσηνίων μετέσχον μετὰ τὴν ἐλευθέρωσίν των τοῦ κοινοῦ τῶν Μεσσηνίων, οὗ χωρισθέντες μόνοι μετὰ τῶν κατοίκων τῶν Φαρῶν καὶ τῆς Ἀβίας προσῆλθον εἰς τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν.

220 - 182 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΘΟΥ ἐντὸς στεφάνου ἐκ σταχύων. χαλ. 1 $^1/_2$
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	ΘΟΥ Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς ἀριστ. κρατοῦσα δόρυ καὶ ἀσπίδα, πρὸς δ' ἀριστ. αὐτῆς ΝΙΚΩΝΥΜΟΣ καὶ πρὸς δεξιὰ στέφανος ἐκ σταχύων. χαλ. 5. (Πίναξ Ι' ἀριθ. 5)
Κεφαλὴ Δήμητρος πρὸς δεξ.	ΘΟΥ Ζεὺς Ἰθωμάτας γυμνὸς πρὸς δεξ. κρατῶν κεραυνὸν καὶ ἀετόν· ἔμπροσθεν δ' αὐτοῦ στάχυς. χαλ. 5.

Γνωρίζομεν δὲ καὶ αὐτοκρατορικὰ χάλκινα Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΘΟΥΡΙΑΤΩΝ καὶ Δία —Ἀθηνᾶν —Ἀσκληπιόν — Τύχην — Αὐτοκράτορα στεφανούμενον ὑπὸ στρατιώτου.

Ἡ Κολώνη ἦτο πολίχνη μεσόγειος
παρὰ τὰ σημερινὰ Καστέλλια τοῦ δήμου
λεως ταύτης γνωρίζομεν μόνον αὐτοκρατο
μίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας καὶ Γέτ
ΚΟΛΩΝΕΙΩΝ ἢ ΚΟΛѠΝЄΙΤѠΝ καὶ Τύχ
Ἀφροδίτην ἀντωπόν — Ἀσκληπιόν.

ΚΟΡΩΝΗ

Ἡ Κορώνη, κειμένη κατὰ τὰς δυτικὰς
Μαθίας παρὰ τὸ σημερινὸν Πεταλίδι, τ
δήμου Κορώνης, ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἐπιμ
αὐτῇ καὶ τὸ ὄνομα τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατ
Κορωνείας. Ἡ ἐπὶ τῶν νομισμάτων πα
Ἀθηνᾶς ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ἀκροπ
κείμενον χάλκινον ἄγαλμα τῆς θεᾶς.

220 - 184 π. Χ.

Ἔκοψε δὲ καὶ χάλκινα νομίσματα φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τὸ 184 π. Χ. προσεχώρησεν εἰς αὐτήν.

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ

Πόλις παραλία ἐπὶ τῷ ὁμωνύμῳ κόλπῳ ἐν τῇ θέσει τῆς σημερινῆς ὁμωνύμου πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας. Ὁ Παυσανίας ἀναφέρει ὅτι εἶχε ναοὺς τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος. Τῆς Κυπαρισσίας γνωρίζομεν μόνον αὐτοκρατορικὰ χάλκινα νομίσματα Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Πλαυτίλλης καὶ Γέτα μὲ ἐπιγραφὴν ΚΥΠΑΡΙCCΙΕΩΝ καὶ Ἀσκληπιόν — Διόνυσον — Ἀθηνᾶν — Τύχην.

ΜΟΘΩΝΗ

Εὐλίμενος πόλις, κειμένη ἐν τῇ θέσει τῆς σημερινῆς ὁμωνύμου πολίχνης, οἰκισθεῖσα ὑπὸ Δωτάδα καὶ λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἀπὸ Μοθώνης τῆς θυγατρὸς τοῦ Οἰνέως.

370 π. Χ.

Ἥφαιστος τρέχων πρὸς δεξ. καὶ κρατῶν δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν δᾷδα.	ΜΟ χαλ. 4. (Πίναξ Ι' ἀριθ. 7)

Ἔχομεν δὲ τῆς Μοθώνης καὶ χάλκινα αὐτοκρατορικὰ Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Πλαυτίλλης καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΜΟΘΩΝΑΙΩΝ καὶ Τύχην — Ἀθηνᾶν — Ἶσιν — Ἀσκληπιόν — Ποσειδῶνα — Ἄρτεμιν — τὸν λιμένα τῆς πόλεως καὶ μετὰ πλοίου ἐν αὐτῷ ἢ ἀγάλματος κατὰ τὸν εἴσπλουν αὐτοῦ (Πίναξ Ι' ἀριθ. 8).

εἰς οὗ τὴν νότιον κεῖται ἡ σημερινὴ ὁμ
ἐπαρχίας Πυλίας, ἡ πρότερον Ναβαρ
κοινῶς καλουμένη. Τὴν πόλιν ταύτην
δεύτερον Μεσσηνιακὸν πόλεμον κατέ
αὐτῆς οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ τὸν Δημοσθένη
σιακὸν πόλεμον καὶ ὀχυρώσαντες κατ
ἔτη. Νομίσματα αὐτῆς ἔχομεν μόνον
Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας,
λης καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΠΥΛ
Ἀθηνᾶν — Διόνυσον — αἶγα.

ΦΡΙΞΑ

Πόλις τῆς Τριφυλίας παρὰ τὰ σύνο
μένη πλησίον τοῦ σημερινοῦ χωρίου
τινὰ τῆς ἀκροπόλεως αὐτῆς σώζονται ἐ
χωρίου κρημνώδους ὄρους. Ἐκτίσθη ὑπ
λέγετο δ' ὑπό τινων εἰς τὰς Ἀρκαδικὰς

ΛΑΚΩΝΙΚΗ

ΚΟΙΝΟΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ

Τοῦ κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Λυκούργου εἰσαχθέντος σιδηροῦ νομίσματος οὐδὲν περιεσώθη μέχρις ἡμῶν δεῖγμα, μέχρι δέ τινος ἀμφεβάλλετο καὶ αὐτὴ αὐτοῦ ἡ ὕπαρξις· ἀλλὰ πρό τινων ἐτῶν ὁ κύριος Köhler ἐδημοσίευσε νομίσματα σιδηρᾶ τῆς Ἡραίας, Τεγέας καὶ Ἄργους, ἅτινα κραταιοῦσι τὴν ἰδέαν, ὅτι καὶ ἐν Σπάρτῃ ἦτο δυνατὴ ἡ ὕπαρξις σιδηροῦ νομίσματος. Ἄλλου δὲ μετάλλου νόμισμα οἱ Λακεδαιμόνιοι πολὺ βραδύτερον ἔκοψαν, διότι τὸ πρῶτον τοιοῦτον βλέπομεν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἄρεως τὸ φέρον τὸν τύπον τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τὸ ἕτερον τὸ μὲ τὸν Ἀμυκλαῖον Ἀπόλλωνα, εἰ καὶ τοῦτο δὲν φαίνεται ἀναμφισβητήτως ὡς ἀνῆκον εἰς αὐτόν, καὶ ἀποδίδεται ὑπ' ἄλλων ἢ εἰς Κλεομένην τὸν Γ' ἢ εἰς Ἀντίγονον Β' τὸν Δώσωνα, ὅτε μετὰ τὴν μάχην τῆς Σελλασίας εἰσῆλθε νικηφόρος εἰς τὴν Σπάρτην. Κατόπιν δὲ ἡ Σπάρτη ἐξηκολούθησε κόπτουσα ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα νομίσματα, μέχρις οὗ, προσχωρήσασα κατὰ τὸ 192 π. Χ. εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν Συμπολιτείαν, παρεδέχθη τὸν συνήθη τῶν νομισμάτων αὐτῆς τύπον.

Ἐπὶ πολλῶν ἐκ τῶν χαλκίνων νομισμάτων εὑρίσκομεν ὀνόματα ἀρχόντων, οἵτινες εἶναι καὶ ἱστορικῶς γνωστοὶ ἡμῖν ὡς ἄρξαντες ἐν Σπάρτῃ ἐπὶ Ῥωμαϊκῶν χρόνων· πολλάκις δ' ἐνδεικνύεται ἐπὶ τοῦ νομίσματος καὶ τὸ ἀξίωμα αὐτῶν.

(Π

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.

ΛΑ Ἡρ
ἐπὶ β
ζων τ
ἐρειδό
τοῦ β
μένη

(Π

Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου, ἐστεμμένου δάφνῃ πρὸς δεξ.

ΛΑ Οἱ
ἄνωθε
ταξὺ
τῷ ἐμ
ἢ μον
τὸς στ

Ὅμοιον.

Ὅμοιος
ἀμφορ

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Κεφαλὴ Λυκούργου πρὸς δεξ.	ΛΑ 'Ρόπαλον ἀπολῆγον εἰς κηρύκειον· ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ διάφορα γράμματα ἢ μονογράμματα. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου. χαλ. 5. (Πίναξ Ι' ἀριθ. 13)
Κεφαλὴ νεανικὴ ταινιοφόρος πρὸς δεξ.	ΛΑ 'Αετὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ. ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ διάφορα γράμματα ἢ μονογράμματα ἢ ἐνίοτε καὶ ὁλόκληρα ὀνόματα ἀρχόντων. Τὸ ὅλον ἐντὸς κύκλου ἐκ σφαιριδίων . . χαλ. $4\,^{1}/_{2}$
Αἱ κεφαλαὶ τῶν Διοσκούρων ἐστραμμένων πρὸς δεξ. συνεχόμεναι ἀλλήλαις.	ΛΑ Δύο ἀμφορεῖς, περὶ ἑκάτερον δ' αὐτῶν ὄφις περιελισσόμενος καὶ διάφορα γράμματα ἢ μονογράμματα ἐν τῷ ἐμβαδῷ. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου ἐκ δάφνης . . . . . χαλ. $3\,^{1}/_{2}$
Κεφαλὴ 'Ηρακλέους πρὸς δεξ.	ΛΑ 'Ρόπαλον καὶ διάφορα γράμματα ἢ μονογράμματα. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου . χαλ. 3.
Κεφαλὴ 'Αθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΛΑ καὶ διάφορα γράμματα. Γλαῦξ πρὸς δεξ. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου. . . . . χαλ. $2\,^{1}/_{2}$
Κεφαλὴ 'Ηρακλέους φέροντος λεοντῆν πρὸς δεξ.	ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ Δύο ἀμφορεῖς, περὶ ἑκάτερον δ' αὐτῶν ὄφις περιελισσόμενος καὶ γράμματα ἐν τῷ ἐμβαδῷ. χαλ. 5. (Πίναξ Ι' ἀριθ. 14)

	Ἀριστερὰ αὐτῆς οἱ πῖλοι τῶν Διοσκούρων καὶ δεξ. ΤΙΜΑΡΙϹΤΟϹ. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου. . . . . χαλ. 6 1/2
ΛΥΚΟΥΡΓΟϹ Κεφαλὴ Λυκούργου πρὸς δεξ.	ΛΑ Ῥόπαλον ἀπολῆγον εἰς κηρύκειον καὶ ЄΦΟΡѠΝ ΤΙΜΑΡΙϹΤΟϹ. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου. . . . . . χαλ. 5.
ΣΠΑΡΤΗ Κεφαλὴ τῆς Σπάρτης πρὸς ἀριστ.	ΛΑ ΕΠΙ ΕΥΡΥΚΛΕΟΣ Οἱ Διόσκουροι ἔφιπποι καλπάζοντες πρὸς δεξ. Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου. . . . . . χαλ. 7. (Πίναξ ΙΑ' ἀριθ. 3)
Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	ΛΑ ΕΠΙ ΕΥΡΥΚΛΕΟΣ Ῥόπαλον Τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου. χαλ. 4 1/2
ΛΑ Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	ЄΠΙ ΛΑΚѠΝΟϹ Αἱ κεφαλαὶ τῶν Διοσκούρων πρὸς δεξ. συνεχόμεναι ἀλλήλαις. χαλ. 4 1/2
Προτομὴ Ἡρακλέους πρὸς δεξ.	ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ Ῥόπαλον. χαλ. 4.
ΑΤΡΑΤΙΝΟϹ Κεφαλὴ νεανικὴ πρὸς δεξ.	ΛΑ καὶ διάφορα γράμματα. Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ. χαλ. 4. (Πίναξ ΙΑ' ἀριθ. 4)
ΛΥϹΙ καὶ διάφορα γράμματα. Κεφαλὴ νεανικὴ πρὸς δεξ.	ΛΑ καὶ ΕΥΡΥΚΛΕ Κηρύκειον. χαλ. 3.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟ

ΑΡΕΥΣ

310 - 266 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους φέροντος λεοντῆν πρὸς δεξ.	ΒΑΣΙΛΕΩΣ Α θήμενος ἐπὶ θρ μὲν τῆς δεξ. ἀριστ. σκῆπτ θρόνον ΖΩ ἐν (Πίναξ. ΙΑ
Κεφαλὴ τοῦ βασιλέως ταινιοφοροῦντος πρὸς ἀριστ.	ΛΑ Τὸ ἄγαλμα Ἀπόλλωνος καὶ γιτῶνα π

ΝΑΒΙΣ

206 - 192 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.

ΛΑ καὶ ΝΑΒΙΟΣ Ἡρακλῆς γυμνὸς καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς ἀριστ. στηρίζων τὴν δεξιὰν ἐπὶ ῥοπάλου καὶ ἐρειδόμενος διὰ τῆς ἀριστ. ἐπὶ βράχου, ἐφ' οὗ εἶναι ἐρριμένη ἡ λεοντῆ. Κάτωθεν δὲ τοῦ ΛΑ οἱ ἀστέρες τῶν Διοσκούρων. . . . ἀργ. 8.

Ἔκοψαν δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀφ' ὅτου τῷ 192 π. Χ. προσεχώρησαν εἰς αὐτήν. Ἔχομεν δὲ καὶ αὐτοκρατορικὰ χάλκινα Αὐγούστου, Κλαυδίου, Νέρωνος, Ἀδριανοῦ, Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, Μάρκου Αὐρηλίου, Κομμόδου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Πλαυτίλλης, Γέτα, Γαλλιηνοῦ καὶ Σαλωνίνης μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ καὶ Διοσκούρους — Ἀπόλλωνα Ἀμυκλαῖον — Ἀφροδίτην — Μορφὼ καθημένην — Ἀσκληπιόν — Ὑγίειαν — Ἑρμῆν Ἀγοραῖον φέροντα τὸν παῖδα Διόνυσον. Ἐνίοτε δὲ τὰ αὐτοκρατορικὰ ταῦτα νομίσματα φέρουσι καὶ ἐπιγραφὴν AC ἢ Α[σάρια] καὶ Δ ἢ S ἢ Η δηλωτικὰ τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος.

Ῥωμαϊκῶν χρόνων ἀκμάσασα. Ἔκειτο δὲ ε
λια τῆς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς ἐν τῷ δήμῳ
σημερινὸν Μποζᾶν. Τῆς πόλεως ταύτης ἔχο
τορικὰ χάλκινα νομίσματα Σεπτιμίου Σεβ
Πλαυτίλλης καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν
Ἄρτεμιν — Ποσειδῶνα — Διόνυσον — Νέμι

ΒΟΙΑΙ

Πόλις τῆς νοτίου Λακωνικῆς, κειμένη ἐν
ταύτης Βοιατικοῦ κληθέντος κόλπου, παρὸ
ρίον Βάτικα. Κατὰ τὸν μῦθον ἐκτίσθη ὑπ
Βοίου. Τῶν Βοιῶν μόνον χάλκινα αὐτοκρ
Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Πλαυτίλλη
ἐπιγραφὴν ΒΟΙΑΤΩΝ καὶ Ποσειδῶνα — Ἀσ
— Ἶσιν — Ἔρωτα — Τύχην.

ΓΥΘΕΙΟΝ

Ἀπόλλωνα — Ἡρακλέα — Διόνυσον — Δία — Ἀσκληπιόν — Ἑρμῆν — Διοσκούρους — Φαῦνον — Ἀφροδίτην — Ἀθηνᾶν — Ἄγαλμα Ἀσκληπιοῦ ἐντὸς ναοῦ.

ΛΑΣ

Ἡ Λᾶς ἦτο ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Λακωνικῆς νοτιοδυτικῶς τοῦ Γυθείου ἐντὸς τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου. Ἔκειτο δὲ πρότερον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Ἀσίας (νῦν Παὁσαβᾶ), εἶτα δὲ παρὰ τὸν ὅρμον τὸν σχηματιζόμενον ἐκ τῶν ὀρέων Ἰλίου, Ἀσίας καὶ Κνακαδίου πλησίον τῆς πηγῆς Γαλακοῦς (νῦν Τουρκόβρυσι) οὐ μακρὰν τῆς σημερινῆς Καρυουπόλεως. Ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων ἡ Λᾶς μετεῖχε τοῦ κοινοῦ τῶν Ἐλευθερολακώνων. Καὶ τῆς πόλεως ταύτης μόνον αὐτοκρατορικὰ χάλκινα γνωρίζομεν Σεπτιμίου Σεβήρου, Καρακάλλα, Πλαυτίλλης καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΛΑΩΝ καὶ Ἀθηνᾶν — Ἄρτεμιν — Ἡρακλέα — Ἀσκληπιόν — Ὑγίειαν — Τύχην.

ΚΥΘΗΡΑ

Νῆσος παρὰ τὴν Λακωνικήν

Νῆσος κατὰ τὸν εἴσπλουν τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου, ὑποτελὴς εἰς τὴν Σπάρτην, ἥτις καὶ ἔστελλε κατ' ἔτος ἁρμοστὴν Κυθηροδίκην καλούμενον. Ἕνεκεν τῶν ἐκεῖ εὑρισκομένων κογχυλῶν πορφύρας εἶχε κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους σχέσεις πρὸς τοὺς Φοίνικας, οἵτινες εἰσήγαγον τὴν λατρείαν τῆς Ἀφροδίτης, ἥτις καὶ Κυθέρεια ἐπωνομάζετο. Ἡ ὁμώνυμος πόλις ἐπὶ τῆς νήσου ἔκειτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα πρὸς δυσμὰς τῆς χερσονησώδους προεκτάσεως τῆς καλουμένης νῦν Καστρί, ἐπὶ ἀποτόμου

250 - 146 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πρὸς δεξ.	ΚΥ ἢ ΚΥΘ ἢ ἱπταμένη πρ (Πίναξ Ι
Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πρὸς δεξ.	Κ Περιστερὰ ἱ κρατοῦσα δι φανον. . . (Πίναξ Ι
ΚΥ Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πρὸς δεξ. στεφανουμένη ὑπὸ ἔρωτος ἐφιπταμένου.	ΚΥ Περιστερὰ
Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	ΚΥ Περιστερὰ ἐνίοτε ἐντὸς
ΚΥ ἢ Κ Περιστερὰ ἱσταμένη πρὸς δεξ.	Κεραυνὸς ἐντὸ λαίας. .

Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς ἀριστ.	ΚΥ Περιστερὰ ὀρθία πρὸς δεξ. χαλ. 2.
Προτομὴ Ἀφροδίτης φερούσης περιδέραιον πρὸς δεξ. ὄπισθεν δ' αὐτῆς ΗΡΙ. Τὸ ὅλον ἐντὸς κύκλου ἐκ σφαιριδίων.	ΚΥΘΗΡΙΟΝ Περιστερὰ ἱσταμένη πρὸς δεξ. (Πίναξ ΙΑ' ἀριθ. 10)
Κεφαλὴ Ἀφροδίτης πρὸς δεξ.	ΚΥΘ Ἥμισυ νηὸς πρὸς δεξ. χαλ. 2 3/4

ΑΡΓΟΣ

Τὸ Ἄργος ἦτο ἡ πρώτη πόλις τῆς Πελοπ
τὰ μέσα τῆς ὀγδόης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος
Φείδωνος συγχρόνως μετὰ τῆς Αἰγίνης. Ἔφε
δύο δελφίνων, ὅστις περὶ τὸ 500 π. Χ. ἀ
λύκου ἕνεκα τῆς ἐπικρατούσης λατρείας τοῦ
νος· ἀλλ᾽ ἐπανέρχονται καὶ πάλιν οἱ δύο δελφ
στατῆρος τοῦ φέροντος κεφαλὴν Ἥρας, μὴ
τῆς χρήσεως καὶ τοῦ τύπου τοῦ λύκου. Ἐπὶ
τῶν νομισμάτων καὶ ὁ ἐγχώριος ἥρως Διομήδ
λάδιον, ἢ καὶ τὸ Παλλάδιον μόνον. Περὶ δὲ
νεται ὅτι ἔκοψαν οἱ Ἀργεῖοι καὶ σιδηροῦν ν
τιον, ἀντικατασταθὲν κατόπιν ὑπὸ τοῦ χαλκ
π. Χ. προσχωρήσαν τὸ Ἄργος εἰς τὴν Ἀχα
παρεδέχθη τοὺς τύπους αὐτῆς. Ἐπὶ δὲ τῶν
ἔκοψε πολλὰ χάλκινα νομίσματα φέροντα π

750 - 468 π. Χ.

468 - 421 π. Χ.

Λύκος ὑλακτῶν πρὸς ἀριστ.	Μέγα Α ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου· ἄνωθεν δ' αὐτοῦ δύο ἕτερα μικρὰ ἔγκοιλα τετράγωνα βαθύτερα . . . . ἀργ. 4. (Πίναξ ΙΑ' ἀριθ. 12)
Πρόσθιον ἥμισυ λύκου πρὸς ἀριστ. ἐνίοτε δ' ἐν τῷ ἐμβαδῷ τὰ γράμματα Ⅎ, ℲΟ, ΟƎ, ΕΜ.	Ὅμοιον· ἐνίοτε ἓν ἢ καὶ πλειότερα σφαιρίδια ἐντὸς τοῦ κάτω ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 2 1/2 (Πίναξ ΙΑ' ἀριθ. 11)
Κεφαλὴ λύκου πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Ὅμοιον· ἐνίοτε Π ὑπὸ τὸ Α. ἀργ. 3/4
Θ.	Ὅμοιον. . . . . . ἀργ. 3/4
Μέγα Τ.	Α ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου· ὑπ' αὐτὸ δὲ Μ. . . . . ἀργ. 3/4

421 - 146 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἥρας φερούσης διάδημα μετ' ἀνθεμίων πρὸς δεξ.	ΑΡΓΕΙΩΝ ἢ ΑΡΓΕΙΩΝ Δύο δελφῖνες εἰς ἐναντίαν πρὸς ἀλλήλους διεύθυνσιν, μεταξὺ δ' αὐτῶν διάφορα σύμβολα, οἷον λύκος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ., πρόσθιον ἥμισυ λύκου πρὸς δεξ., κεφαλὴ λύκου πρὸς ἀριστ., περικεφαλαία καὶ φύλλον κισσοῦ, κλὼν ἀμπέλου, κλὼν ῥοιᾶς μετὰ καρποῦ, κλὼν κισσοῦ, τρί-

Ὁμοία κεφαλὴ Ἥρας πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ὄπισθεν δ' αὐτῆς W.	ΑΡΓΕΙΩΝ Δι πρὸς δεξ. καὶ τῆς δεξ. ξίφο ριστ. τὸ Παλ ὄπισθεν αὐτοῦ (Πίναξ ΙΒ
Ὁμοία κεφαλὴ Ἥρας πρὸς δεξ.	ΑΡ Παλλάδιον π (Πίναξ ΙΒ
Ὅμοιον.	ΤΤΤ (τριτεταρ ναοῦ μετὰ το (Πίναξ ΙΒ
Κεφαλὴ γυναικεία φέρουσα ταινίαν πρὸς δεξ.	Κινύρα καὶ ῥόπ νου ἐκ πετροσ (Πίναξ ΙΙ
[illegible] ἐνίοτε Β ἢ Θ	ΑΡ Κράνος πρὸς

Κεφαλὴ λύκου πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἐνίοτε ἄνωθεν αὐτῆς τὰ γράμματα Θ ἢ ΣΙ ἢ Ʃ.	Μέγα Α ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου μετὰ διαφόρων συμβόλων καὶ γραμμάτων. . ἀργ. 1 ½
Κεφαλὴ Ἥρας πρὸς ἀριστ.	Μέγα Α. Κάτωθεν αὐτοῦ ῥόπαλον. χαλ. 2.
Κεφαλὴ λύκου πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Μέγα Α καὶ κάτωθεν αὐτοῦ διάφορα σύμβολα, οἷον ῥόπαλον, βωμός, κράνος, βούκρανον καὶ ἐνίοτε τὰ γράμματα Β ἢ ΚΚ ἢ ΑΕ. . . . . . χαλ. 2.
ΑΡΓΕ Κεφαλὴ Ἥρας πρὸς δεξ.	Ἀθηνᾶ ἐν σχήματι μαχομένης πρὸς ἀριστ.. . . . χαλ. 3.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΑΡΓΕΙ Τύχη ὀρθία κρατοῦσα φιάλην καὶ κέρας Ἀμαλθείας πρὸς ἀριστ. . . . . . χαλ. 4.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Λύκος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ. ἄνωθεν δ' αὐτοῦ Α ἢ ΧΑΡ ἐν μονογράμματι, ἐνίοτε δὲ ΠΑ κάτωθεν αὐτοῦ . . . χαλ. 3.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	Τρίπους· ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ Β καὶ διάφορα σύμβολα καὶ ὀνόματα ἀρχόντων . . . . χαλ. 3.
Ὅμοιον.	Μέγα Α καὶ κάτωθεν αὐτοῦ κινύρα . . . . . . χαλ. 2.
Ῥόπαλον ἐντὸς στεφάνου ἐκ πετροσελίνου.	Μέγα Α. χαλ. 1 ½

καὶ διάφορα
ματα ἀρχόντ
βολα τρίαινα,
φοῖνιξ καὶ στ

Πρόσθιον ἥμισυ λύκου πρὸς δεξ.

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ
ταύρου πρὸς
(Πίναξ ΙΒ

Ἔκοψε δὲ τὸ Ἄργος καὶ ἀργυρᾶ καὶ χάλκ
φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας,
ἀπετέλεσε μέρος αὐτῆς. Γνωρίζομεν δὲ καὶ χά
τορικὰ Τραϊανοῦ, Ἀδριανοῦ, Σαβίνης, Ἀντινό
Εὐσεβοῦς, Μάρκου Αὐρηλίου, Λευκίου Βήρο
Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακά
λης, Γέτα, Ἰουλίας Μαίσης, Ἐλαγαβάλου, Ἀλ
ρου, Γορδιανοῦ Εὐσεβοῦς, Βαλεριανοῦ τοῦ νεωτ
νοῦ καὶ Σαλωνίνης μὲ ἐπιγραφὴν ΑΡΓΕΙΩΝ ἢ Ν
ΜΕΙΑ ΗΡΑΙΑ ἢ ΗΡΑΙΑ καὶ Ἡρακλέα φονεύοντ

Εἰλείθυιαν κρατοῦσαν δᾷδα δι' ἑκατέρας τῶν χειρῶν — Τρίμορφον Ἑκάτην — Παλλάδιον — Διομήδην φέροντα τὸ Παλλάδιον — Δανάην καθημένην ἐπὶ θρόνου καὶ δεχομένην τὴν χρυσῆν βροχὴν — Ἄρην — Ποσειδῶνα διώκοντα τὴν Ἀμυμώνην — Νέμεσιν — Ἶσιν — Θριαμβευτικὴν ἀψῖδα.

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Ἡ Ἐπίδαυρος, κειμένη ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ νῦν δήμου Ἐπιδαύρου παρὰ τὸν ὁμώνυμον λιμένα ἐπὶ τῆς χερσονησώδους γλώσσης τῆς κλειούσης αὐτὸν πρὸς νότον, ἤρχισε νὰ κόπτῃ νομίσματα περὶ τὰ τέλη τῆς πέμπτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ὧν οἱ τύποι περιστρέφονται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ συνηθέστερον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀσκληπιοῦ, οὗ ὑπῆρχεν ἐν Ἐπιδαύρῳ τὸ περίφημον χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τοῦ Θρασυμήδους, μαθητοῦ τοῦ Φειδίου, ὅπερ εἰκονίζεται καὶ ἐπὶ νομίσματος. Κατὰ τὸ ἔτος 243 π. Χ. προσχωρήσασα ἡ Ἐπίδαυρος εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν Συμπολιτείαν ἔπαυσε κόπτουσα νόμισμα μὲ ἴδιον τύπον.

370 - 243 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἀσκληπιοῦ πρὸς ἀριστ.	Ε' ἐντὸς στεφάνου ἐκ δάφνης. ἀργ. 3. (Πίναξ ΙΒ' ἀριθ. 13)
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	Ε ἐντὸς στεφάνου ἐκ δάφνης. ἀργ. 1 1/2
Ε.	Π . . . . ἀργ. 1 1/2

Κεφαλὴ Ἀσκληπιοῦ πρὸς δεξ.

Ὅμοιον.

Ὅμοιον.

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.

Κεφαλὴ Ἀσκληπιοῦ πρὸς δεξ.

... ὑπὸ τῶν
(Πίναξ ΙΒ'

Ὅμοιον ἄνευ τοῖ
(Πίναξ ΙΒ'

Ε Ἠπιόνη, ἡ σύζ
πιοῦ, ὀρθία πρὸ
φάρμακον ἐντὸ
ἐμβαδῷ διάφορ
τα καὶ ἐνίοτε σ
(Πίναξ ΙΒ'

Ε ἢ Ε ἐντὸς στεφ
ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ
ματα . . . .

Ε καὶ διάφορα
Θυμιατήριον μ
χυῶν . . . .

Ε Κ...

Έκοψε δὲ ἡ Ἐπίδαυρος καὶ ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα νομίσματα φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀφ' οὗ χρόνου προσεχώρησεν εἰς αὐτήν, καὶ χάλκινα αὐτοκρατορικὰ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Ἰουλίας Μαίσης καὶ Ἀλεξάνδρου Σεβήρου μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΙΕΡΑC ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ἢ ΕΠΙΔΑΥΡΙWΝ καὶ Ἀσκληπιὸν ὄρθιον ἢ καθήμενον—Ὑγίειαν—Ποσειδῶνα—Ναόν, ἐν ᾧ ἄγαλμα Ἀσκληπιοῦ ἢ Ὑγιείας.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Ἡ Ἑρμιόνη, ἧς τὴν θέσιν ἐπέχει σήμερον τὸ Καστρί, ἡ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἑρμιόνης, ὅπου διασώζεται μέγα μέρος τῶν τειχῶν καὶ ἄλλων λειψάνων τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἔκειτο τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τῆς εὐρείας γλώσσης γῆς τῆς πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Καστρίου. Οἱ ἀρχαιότατοι τῶν κατοίκων ὑπῆρξαν Κᾶρες, οὓς ἐξεδίωξαν ἔπειτα οἱ Δρύοπες· τὸν ἀρχαιότροπον δὲ δρυοπικὸν χαρακτῆρα διετήρησαν οἱ Ἑρμιονεῖς μέχρι τινὸς καὶ μετὰ τὸν ἐκδωρισμὸν τῆς Πελοποννήσου. Ἡ Ἑρμιόνη μετέσχε τῶν περσικῶν πολέμων, ἔπειτα δὲ ὑπέκυψεν εἰς τὸ Ἄργος, ἴσως δὲ τότε ἐγκατελείφθη ἡ κάτω πόλις, τῶν κατοίκων μετοικισάντων εἰς τοὺς Ἁλιεῖς. Ἡ πόλις ἤκμασε καὶ πάλιν ἐν τῷ κατόπιν χρόνῳ καὶ ἦτο ἀξία λόγου ἐπὶ Παυσανίου. Νόμισμα ἤρχισε νὰ κόπτῃ ἡ Ἑρμιόνη περὶ τὰ μέσα τῆς τετάρτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος. Ὁ ἐπικρατῶν τύπος εἶναι ἡ Δημήτηρ, ἧς ὑπῆρχεν ὡς Χθονίας ναὸς ἐν Ἑρμιόνῃ, χάριν δ' αὐτῆς ἐτελοῦντο τὰ Χθόνια. Κατὰ τὸ 229 π. Χ. προσχωρήσασα εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν Συμπολιτείαν ἔπαυσε κόπτουσα νόμισμα μὲ ἴδιον τύπον.

370 - 229 π. Χ.

Κεφαλὴ Δήμητρος πρὸς ἀριστ.	ΕΡ ἐντὸς στεφάνου ἐκ σταχύων. ἀργ. 3. (Πίναξ ΙΒ' ἀριθ. 17)

)μοιον.	ΕΡ καὶ δᾳ̈ς ἐντὸς σταχύων. . .
ιφαλὴ Δήμητρος ἀντωπός.	Ε ἢ Ε ἐντὸς στεφ χύων . . . .
ιφαλὴ Δήμητρος πρὸς ἀριστ.	ΕΡ μεταξὺ δύο δᾳ̈ ἐντος στεφάνου ἐ
ιφαλὴ Δήμητρος πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	ΕΡ καὶ δᾳ̈ς ἐντὸς σταχύων. . .
ιφαλὴ Δήμητρος πρὸς δεξ.	ΕΡ ἑκατέρωθεν στε χύων· ἐντὸς δ' αι

Ἔκοψαν δ' οἱ Ἑρμιόνεῖς καὶ χάλκινα φέροντα τι
ιχαϊκῆς Συμπολιτείας ἐξ ὅτου προσεχώρησαν εἰ

ΚΛΕΩΝΑΙ

Αἱ Κλεωναὶ ἦσαν μικρὰ πόλις, κειμένη ἐπὶ τῆς ἀπὸ Ἄργους πρὸς τὴν Κόρινθον ἀγούσης ὁδοῦ, ἧς ἡ θέσις καὶ τὰ ἐρείπια εἶναι σήμερον καταφανῆ ἐπὶ λοφίσκου πρὸς δυσμὰς τῆς πεδιάδος καὶ πρὸς βορρᾶν τοῦ χανίου τῆς Κουρτέσας. Ἀρχίσασα δὲ νὰ κόπτῃ νόμισμα περὶ τὸ 471 π. Χ. ἔπαυσε κόπτουσα αὐτὸ περὶ τὸ 418, ὅτε ὑπετάγη ὑπὸ τοῦ Ἄργους. Ἐν τῇ πόλει ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Ἡρακλέους, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐπὶ τῶν νομισμάτων κεφαλὴ αὐτοῦ. Κατὰ τὸ 235 π. Χ. ὁ Ἄρατος θέλων νὰ προσβάλῃ τὸ Ἄργος ἔδωκεν εἰς τοὺς Κλεωναίους τὴν προεδρίαν τῶν Νεμείων, ἥτις μέχρις ἐκείνων τῶν χρόνων ἀνῆκεν εἰς τοὺς Ἀργείους. Κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐκόπησαν, ὡς φαίνεται, τὰ χάλκινα τῆς πόλεως νομίσματα.

471 - 421 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους, φέροντος λεοντῆν, πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Κ ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 1. (Πίναξ ΙΒ' ἀριθ. 19)
Κεφαλὴ λέοντος πρὸς ἀριστ.	Ὅμοιον. . . . . . . ἀργ. 1.

235 π. Χ.

Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	ΚΛ καὶ ῥόπαλον ἐντὸς στεφάνου ἐκ πετροσελίνου . . χαλ. 3. (Πίναξ ΙΒ' ἀριθ. 20)
Κεφαλὴ Ἡρακλέους φέροντος λεοντῆν.	ΚΛΕΩ ἐντὸς στεφάνου ἐκ πετροσελίνου . . . . χαλ. 2 ½

σκληπιὸν καθήμενον — Ἀθηνᾶν — Ἶσιν — Τι
μιν — ἀετὸν ἐπὶ ὄρους — κεφαλὴν πωγωνοφό
(Πίναξ ΙΒ΄ ἀριθ. 21).

ΜΕΘΑΝΑ

Τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας τῶν Μεθάνων πόλεως
τὸ Μεγάλο χωριὸ πρὸς τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆ
Τριάκοντα δὲ στάδια μακρὰν τῆς πόλεως ὑπῆρ
λουτρά· ἕνεκα δὲ τούτων καὶ τῶν ἤδη ἐσβεσμένο
τῆς χερσονήσου ἐλατρεύετο ὁ Ἥφαιστος, οὗ τὴν
πομεν ἐπὶ τῶν νομισμάτων.

370 - 300 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡφαίστου πρὸς δεξ

ΤΙΡΥΝΣ

Ἡ ἀρχαιοτάτη αὕτη πόλις, ἡ γνωστοτάτη ἐκ τῶν ἀναμνήσεων καὶ τῶν μνημείων τῶν ἀναφερομένων εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους, ἔκειτο πρὸς βορρᾶν τοῦ Ναυπλίου εἰς μιᾶς ὥρας ἀπόστασιν ἀπὸ τούτου ἐν δεξιᾷ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Ἄργος, ἐφ' ἑνὸς τῶν τριῶν λόφων τῶν κειμένων μεσημβρινοανατολικῶς τῆς ἀργολικῆς πεδιάδος, ἐφ' οὗ σώζονται τὰ Κυκλώπεια αὐτῆς τείχη. Κατεστράφη δὲ ὑπὸ τῶν Ἀργείων μετὰ καὶ τῶν Μυκηνῶν κατὰ τὸ 468 π. Χ. ἀλλ' ὅμως φαίνεται ὅτι κατόπιν ἔγινε κάτωθεν τῆς ἀρχαίας ἀκροπόλεως νέος τις συνοικισμὸς ὁμωνύμου μικροῦ πολίσματος, ἐν ᾧ ἀναμφηρίστως ἐκόπησαν τὰ κάτωθι περιγραφόμενα νομίσματα.

421 - 370 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου, φέροντος λεοντῆν.	ΤΙ καὶ φοῖνιξ ἐντὸς ἐγκοίλου κύκλου ἢ τετραγώνου. χαλ. 3 ½ (Πίναξ ΙΓ' ἀριθ. 2)
Ὅμοιον.	Ὅμοιον ἄνευ τοῦ ἐγκοίλου κύκλου ἢ τετραγώνου . . . χαλ. 4.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀριστ.	ΤΙ Φοῖνιξ· ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ λύρα καὶ βότρυς . . . . χαλ. 3.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.	ΤΙ ἢ TIRY ἢ TIRYN ἢ TIRYNΘΙΩΝ Φοῖνιξ, ἐνίοτε δ' ἐν τῷ ἐμβαδῷ ὄστρεον . . χαλ. 2. (Πίναξ ΙΓ' ἀριθ. 3)

...ὸ τῶν παλαιοτάτων ἤδη χρόνων οἱ Τροιζη
ιικωτάτας σχέσεις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, οἵτινες
εἰσβολὴν τοῦ Ξέρξου εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἔστει
τηρίαν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα. Ἕνεκα δ' ἴσ
ιῶν τούτων σχέσεων πρὸς τὰς Ἀθήνας ἡ Τροιζὴν
Πελοποννησιακὴ πόλις ἥτις παρεδέχθη τὸν Ἀττι
Νομίσματα ἤρχισε νὰ κόπτῃ περὶ τὰ μέσα τῆς
τονταετηρίδος π. Χ. Ἔκειτο δὲ ἡ Τροιζὴν παρὰ
χωρίον Δαμαλᾶ.

430 - 240 π. Χ.

Προτομὴ ἀντωπὸς Ἀρτέμιδος, φερούσης περιδέραιον, ἀρχαϊκὴ τὸν ῥυθμόν.	ΤΡΟ καὶ τρίαινα τετραγώνου. (Πίναξ ΙΓ'
Ὁμοία προτομὴ ἐντὸς κύκλου ἐκ σφαιριδίων.	Ὅμοιον.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀριστ.	ΤΡΟ Τρίαινα ἐντ

Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀριστ.	ΤΡΟ Τρίαινα. . . . ἀργ. 1.
Ὅμοιον.	ΤΡΟ Τρίαινα· ἐν δὲ τῷ ἐμβαδῷ δελφίν. . . . . χαλ. 2 1/2
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΤΡΟ Τρίαινα· διάφορα γράμματα καὶ σύμβολα ἐν τῷ ἐμβαδῷ. χαλ. 2 1/2
Κεφαλὴ Ποσειδῶνος πρὸς ἀριστ.	ΤΡΟ Τρίαινα· ἐν τῷ ἐμβαδῷ ἀκροστόλιον . . . . χαλ. 3.
Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς ἀριστ.	ΤΡΟΙ$ Δημήτηρ ὀρθία πρὸς ἀριστ. κρατοῦσα δι' ἑκατέρας τῶν χειρῶν δᾷδα. . χαλ. 3. (Πίναξ ΙΓ' ἀριθ. 7)
Κεφαλὴ Ποσειδῶνος πρὸς ἀριστ.	ΤΡΟ Ἄρτεμις καθημένη ἐπὶ βράχου πρὸς ἀριστ. . χαλ. 3 1/2 (Πιναξ ΙΓ' ἀριθ. 8)
Ὅμοιον.	ΤΡΟ Δελφίν. πρὸς δὲ τὰ ἀριστ. ἀκροστόλιον καὶ τρίαινα ἐν τῷ ἐμβαδῷ . . . . . χαλ. 3.

Ἔχομεν δὲ καὶ χάλκινα αὐτοκρατορικὰ Κομμόδου, Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Γέτα καὶ Φιλίππου τοῦ νεωτέρου μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΤΡΟΙΖΗΝΙWN καὶ Ναὸν ἐπὶ ὄρους — Ἀθηνᾶν — Ἄρτεμιν — Ἀπόλλωνα — Διοσκούρους — Δία — Ἀσκληπιόν — Ἀφροδίτην — Νίκην — Ἱππόλυτον μόνον ἢ μετὰ τῆς Φαίδρας — Θησέα ἀνευρίσκοντα τὰ ὅπλα τοῦ πατρὸς (Πίν. ΙΓ' ἀριθ. 9) ἢ φονεύοντα τὸν Μινώταυρον ἢ ἀναχωροῦντα καὶ ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῆς μητρὸς — Τύχην πρὸ βωμοῦ.

[redacted]

ἔπαυσαν κόπτουσαι ἴδιον νόμισμα. Παύει δὲ τὸ κοινὸν Ἀρκαδικὸν νόμισμα κατὰ τὸ 234 π. Χ. ὅτε ἐπὶ Φιλοποίμενος προσῆλθεν ἡ Μεγαλόπολις καὶ αἱ πλεῖσται τῶν ἄλλων Ἀρκαδικῶν πόλεων εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν Συμπολιτείαν.

550 - 420 π. Χ.

ΑΡΚΑΔΙΚΟΝ Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ ἀντωπός, κλίνουσα ὀλίγον πρὸς ἀριστ. ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου.	Ζεὺς ἱστάμενος πρὸς δεξ. καὶ κρατῶν διὰ μὲν τῆς δεξ. ἀετὸν διὰ δὲ τῆς ἀριστ. σκῆπτρον. ἀργ. 3. (Πίναξ ΙΓ' ἀριθ. 10)
ΑΡ ἢ ΑΡΚΑ ἢ ΑΡΚΑΔΙΩΟΝ ἢ ΑΡΚΑΔΙΚΟΝ Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ πρὸς ἀριστ. ἢ δεξ. καὶ ἐνίοτε κατὰ τὰ τρία τέταρτα ἐστραμμένη, ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου.	Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀριστ. ἢ δεξ. καὶ ἐνίοτε ἀντωπός, κρατῶν διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς σκῆπτρον, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς ἀετόν. ἀργ. 3. (Πίναξ ΙΓ' ἀριθ. 11 καὶ 12)
Ὅμοιον.	Ὅμοιον. . . . . . ἀργ. 1 1/2

370 - 234 π. Χ.

Κεφαλὴ Διὸς πρὸς ἀριστ.	ΑΡ Πὰν κερασφόρος γυμνός, καθήμενος πρὸς ἀριστ. ἐπὶ βράχου καὶ κρατῶν διὰ τῆς δεξ. λαγωβόλον. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ σῦριγξ· πολλάκις δ' ἐπὶ τοῦ βράχου πρὸς δεξ. τὰ ὀνόματα τῶν χαρακτῶν ΟΛΥΜ ἢ ΧΑΡΙ . . . . . ἀργ. 6. (Πίναξ ΙΓ' ἀριθ. 13)

Κεφαλὴ νεαροῦ Πανὸς κερασφόρου πρὸς ἀριστ. Ἐνίοτε διάφορα γράμματα ἐν τῷ ἐμβαδῷ.

Κεφαλὴ Διὸς μεταξὺ τῶν γραμμάτων ΑΡ.

Κεφαλὴ νεαροῦ Πανὸς κερασφόρου πρὸς δεξ.

Ὁμοία κεφαλὴ πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.

νὸς ἀετὸς ἐπι

ΑΡ Κάτωθεν τ
σῦριγξ· ἐνίοτ
ματα ἐν τῷ ἐ
(Πίναξ ΙΓ

ΑΡΚΑΣ Ὁ παῖ
καθήμενος χα
πον, στρέφων
ἀριστ. καὶ ἐρ
ἀριστερᾶς ἐπὶ

(Πίναξ ΙΓ

ΑΡ Ὑπ' αὐτὸ
ἐμβαδῷ πρὸς
γράμματα .

Ὅμοιον . . .

[redacted]

Ὅμοιον.	Æ Κάτωθεν αὐτοῦ σῦριγξ. χαλ. 2 ½
Ὅμοιον.	Æ καὶ σῦριγξ ἐντὸς στεφάνου. χαλ. 4 ½
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀριστ.	Æ ἐντὸς στεφάνου. . χαλ. 4.

Ἐνταῦθα πρέπει νὰ περιλάβωμεν καὶ τὰ ἑξῆς ἀναθηματικὰ νομίσματα, κοπέντα ὑπὸ Βετουρίου τινὸς κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς χρόνους, πιθανῶς ἐπὶ Ἀδριανοῦ.

ΒЄΤΟΥΡΙΟϹ Προτομὴ Ἀντινόου πρὸς δεξ.	ΤΟΙϹ ΑΡΚΑϹΙ Ἵππος καλπάζων πρὸς δεξ.. . χαλ. 9 ½ (Πίναξ ΙΓ' ἀριθ. 16)
Ὅμοιον.	Ὅμοιον . . . . . . χαλ. 7.
Ὅμοιον.	Ὅμοιον . . . . . . χαλ. 4.

ΑΛΕΑ

Ἡ Ἀλέα ἦτο μικρὰ πόλις κατὰ τὰ σύνορα τῆς Ἀργολίδος, εἶχε δὲ ἱερὰ Ἀρτέμιδος Ἐφεσίας καὶ Ἀθηνᾶς Ἀλέας, καὶ οἱ τύποι τῶν νομισμάτων αὐτῆς σχετίζονται πρὸς τὴν λατρείαν τῶν δύο τούτων θεαινῶν. Τὰ ἐρείπια τῆς πόλεως εὑρίσκονται παρὰ τὸ χωρίον Τάτσι, πρωτεύουσαν τοῦ δήμου Ἀλέας.

Ὅμοιον.	Ὅμοιον . . .
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.	ΑΛΕΑ ἐντὸς στι

Ἔκοψε δὲ καὶ νομίσματα χάλκινα μὲ τὸν τύ κῆς Συμπολιτείας, ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τὸ 23 σχεν αὐτῆς.

ΑΛΙΦΕΙΡΑ

Ἀρχαία πόλις παρὰ τὰ σύνορα τῆς Τριφυλία κατὰ τοὺς μύθους ἀπὸ Ἀλιφήρου, τοῦ υἱοῦ τοῦ τηρήθη δὲ ἡ Ἀλίφειρα μέχρι τῶν κατωτάτων Ἰ νων. Ἐρείπια τῆς πόλεως εὑρίσκονται ἐπὶ κρη παρὰ τὸ χωρίον Ῥογκολιό, μεταξὺ τῶν δύο παρ Ἀλφειοῦ Ῥογκολίτικο καὶ Τσελεχοβίτικο, καὶ νῶς Παλαιόκαστρο τῆς Νεροβίτσας. Τὰ μόνα

ΑΣΕΑ

Ἡ Ἀσέα ἦτο ἀρχαία πόλις, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀσεάτα, υἱοῦ τοῦ Λυκάονος. Ἐν τῇ μικρᾷ κοιλάδι ταύτης, κειμένης ἐπὶ λόφου παρὰ τὴν ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Μεγαλόπολιν ἁμαξιτὴν ὁδόν, πηγάζει ὁ Ἀλφειός. Τῆς πόλεως ταύτης γνωρίζομεν μόνον χάλκινα νομίσματα, φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἅτινα ἔκοψεν ἀπὸ τοῦ 194 π. Χ. ὅτε προσεχώρησεν εἰς αὐτήν.

ΓΟΡΤΥΣ

Πόλις τῆς Ἀρκαδίας ἐν τῇ Μεγαλοπολίτιδι παρὰ τὸ σημερινὸν χωρίον Ἀτσίχολο, πρωτεύουσαν τοῦ δήμου Γόρτυνος, ἐπώνυμον ἔχουσα Γόρτυνα. τὸν υἱὸν τοῦ Στυμφάλου. Νομίσματα μόνον χάλκινα γνωρίζομεν, φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, κοπέντα δὲ ἀφ᾽ ὅτου κατὰ τὸ 194 π. Χ. προσῆλθεν εἰς αὐτήν.

ΔΙΠΑΙΑ

Πόλισμα τῆς Ἀρκαδίας ἐν τῇ Μαιναλίᾳ, οὗ ἄγνωστος ἡ θέσις (κατά τινας παρὰ τὴν σημερινὴν κώμην Πιάναν). Ἐν Διπαίᾳ συνήφθη τῷ 469 π. Χ. μεγάλη μάχη, καθ᾽ ἣν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐνίκησαν τοὺς Ἀρκάδας. Τὰ μόνα τῆς Διπαίας γνωστὰ νομίσματα εἶναι τὰ χάλκινα, τὰ φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἅτινα ἐκόπησαν ἀπὸ τοῦ 194 π. Χ. ὅτε οἱ Διπαιεῖς προσῆλθον εἰς αὐτήν.

περὶ αὐτῆς εἶναι γνωστόν. Νομίσματα ἔκοψε
μόνον χάλκινα, φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκ
ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τὸ 194 π. Χ. προσῆλθον

ΗΡΑΙΑ

Ἡ Ἡραία ἦτο ἀρχαία ἐπίσημος Ἀρκαδικὴ
ουσα τῆς Ἡραιάτιδος, δεσπόζουσα τῆς ἀπὸ τ
τὴν Ὀλυμπίαν φερούσης κυριωτάτης ὁδοῦ· ἔκ
δεξιὰν ὄχθην τοῦ Ἀλφειοῦ, πλησίον τοῦ χωρίου
Ἡ Ἡραία εἶναι ἡ πρώτη τῶν Ἀρκαδικῶν πό
τὸ 550 π. Χ. ἔκοψε νόμισμα μὲ τὴν κεφαλὴν
καὶ ὠνομάσθη ἡ πόλις, πρότερον Σολογοργὸς
τὸ 480 π. Χ. ἔπαυσε κόπτουσα νόμισμα ἴδιον
σιν, ὡς φαίνεται, κατὰ τούτους τοὺς χρόνους
καδικοῦ. Ἀρχίζει δὲ κόπτουσα καὶ πάλιν κα
ὅτε διεκόπη τὸ κοινὸν νόμισμα. Ὁ δὲ τύπος το
δευτέρας ταύτης περιόδου δὲν εἶναι πλέον κεφ
Ἄρτεμις, Ἀθηνᾶ, Πάν, θεότητες τῶν ὁποίων
διαδεδομένη καθ' ἅπασαν τὴν Ἀρκαδίαν.

Ὅμοιον.	Ὅμοιον . . . . . ἀργ. 1 ½
Κεφαλὴ Ἥρας πρὸς δεξ.	ΕΡΑ ἐντὸς τετραγώνου ἐκ σφαιριδίων. Τὸ ὅλον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. . . ἀργ. 2 ½ (Πίναξ ΙΔ' ἀριθ. 2)

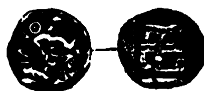
420 - 234 π. Χ.

Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ. κρατῶν διὰ τῶν ὀνύχων ὄφιν.	ΕΡΑΙ Νεανίας καθήμενος, κρατῶν τόξον διὰ τῆς δεξ. καὶ στηριζόμενος ἐπὶ λόγχης διὰ τῆς ἀριστ. . . . . ἀργ. 2. (Πίναξ ΙΔ' ἀριθ. 3)
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀριστ.	ΕΡΑ πέριξ τριῶν Ε(τριημιωβόλιον) κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν ꟾE τεταγμένων. Τὸ ὅλον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 2.
Δελφὶν πρὸς δεξ.	Μέγα Ε ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. . . . . . ἀργ. 1 ¼
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος πρὸς ἀριστ. Ἔμπροσθεν δ' αὐτῆς τόξον.	ΕΡΑ ἢ ΗΡΑ καὶ μέγα Ε. Ἐνίοτε πρὸς ἀριστ. φύλλα κισσοῦ. ἀργ. 1 ½
ΗΡ Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος πρὸς ἀριστ. ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώγώνου.	Πὰν ὄρθιος, στηρίζων τὸν ἀριστ. πόδα ἐπὶ βράχου καὶ κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς δόρυ. ἀργ. 1 ¾ (Πίναξ ΙΔ' ἀριθ. 4)

ΘΑΛΙΑΔΕΣ

Χωρίον τῆς δυτικῆς 'Αρκαδίας παρὰ τὸν ἄνω ῥοῦν τοῦ Λάδωνος. Ἡ θέσις αὐτοῦ δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένη.

450 π. Χ.

ΘΑΛΙ Ἑρμῆς γυμνὸς τρέχων πρὸς δεξ. καὶ κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ κηρύκειον.	Τετρασκελὲς σχῆμα παρεμφερὲς πρὸς μαίανδρον ἐν ἐγκοίλῳ τετραγώνῳ. . . . ἀργ. 1 3/4

ΘΕΙΣΟΑ

Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερον δύο 'Αρκαδικαὶ πόλεις ἐν τῇ Μεγαλοπολίτιδι, ὧν ἡ μὲν Θεισόα, ἡ πρὸς τῷ Λυκαίῳ καλουμένη, ἔκειτο κατὰ τὰς βορείας ὑπωρείας τοῦ Λυκαίου νοτιοδυτικῶς τῆς σημερινῆς Καρυταίνης, ἐπὶ λόφου τινὸς σῴζοντος λείψανα ἀρχαίων τειχῶν καὶ καλουμένου νῦν Παλαιόκαστρο τοῦ Λάβδα ἢ τῆς 'Αγίας Ἑλένης· ἡ δὲ παρὰ τὸν ποταμὸν Γορτύνιον πρὸς βορρᾶν τῆς Δημητσάνης, παρὰ τὴν μονὴν Καρκαλοῦ. Εἰς τὴν δευτέραν ταύτην πόλιν ἀνήκουσι πιθανῶς τὰ χάλκινα νομίσματα τὰ φέροντα τὸν τύπον τῆς 'Αχαϊκῆς Συμπολιτείας καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ΘΙΣΟΑΙΩΝ ἢ ΘΙΣΟΕΩΝ.

ΘΕΛΠΟΥΣΑ

Ἡ Θέλπουσα ἐλέγετο ὅτι ἐκαλεῖτο οὕτω ἀπὸ τῆς Νύμφης Θελπούσης, θυγατρὸς τοῦ Λάδωνος ποταμοῦ, εἰς ὃν ἐχύνοντο οἱ τὴν πόλιν περιρρέοντες ῥύακες· ἔκειτο δὲ παρὰ τὸ σημερινὸν

Κεφαλὴ Δήμητρος πρὸς ἀριστ. ἔμπροσθεν αὐτῆς Θ.	Θ Ἵππος τρέχων θεν δ' αὐτοῦ (
ΘΕΛ Κεφαλὴ Δήμητρος πρὸς δεξ.	Ὅμοιον . . . (Πίναξ ΙΔ'
Κεφ. Ἡλίου ἀκτινοφόρου πρὸς δεξ.	ΘΕΛ ἐντὸς στεφ

Ἔκοψε δὲ καὶ χάλκινα μὲ τὸν τύπον τῆς Ἀχ λιτείας, ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τὸ 234 π. Χ. προ αὐτήν, καὶ αὐτοκρατορικὰ χάλκινα Σεπτιμίου Σ τίλλης καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΘΕΛΠΟΥCΙ μιν — Τύχην — Ἡρακλέα — Πᾶνα.

ΚΑΛΛΙΣΤΗ

Εἰς πόλιν τῆς Ἀρκαδίας Καλλίστην, ἄγνως
τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἀποδίδονται χάλκινα

[redacted]

280 - 240 π. Χ.

Κεφαλὴ νεανίου πρὸς δεξ.	ΚΑΦΥ Ἄρτεμις πρὸς δεξ. κρατοῦσα κώδειαν καὶ στάχυν. χαλ. 3. (Πίναξ ΙΔ' ἀριθ. 8)
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΚΑΦ ἐντὸς στεφάνου ἐκ σταχύων. χαλ. 2.

Ἔκοψε δὲ καὶ ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα νομίσματα φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τὸ 227 π. Χ. προσεχώρησεν εἰς αὐτήν· ἐπίσης δὲ καὶ αὐτοκρατορικὰ χάλκινα Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Πλαυτίλλης καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΚΑΦΥΑΤΩΝ καὶ Ἀπόλλωνα — Ἄρτεμιν — Τύχην — Ποσειδῶνα — Δήμητρα.

ΚΛΕΙΤΩΡ

Ἡ πρωτεύουσα πόλις τοῦ παλαιοῦ Ἀρκαδικοῦ ἔθνους τῶν Ἀζάνων, ἐν τῇ Κλειτορίᾳ, παρὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην ὁμωνύμου παραποτάμου τοῦ Ἀροανίου. Λείψανα τῶν τειχῶν καὶ ἄλλων οἰκοδομημάτων τῆς πόλεως ταύτης σώζονται ἐν τῇ θέσει Παλαιόπολι, παρὰ τὸ χωρίον Καρνέσι τοῦ δήμου Κλειτορίας.

450 - 240 π. Χ.

Πρόσθιον ἥμισυ ἵππου πρὸς δεξ. ἢ ἀριστ.	Ἔγκοιλος κύκλος διῃρημένος εἰς ὀκτὼ ἴσα τριγωνικὰ μέρη, ὧν τὰ τέσσαρα βαθύτερα. ἀργ. 2 ½

Ἵππος τρέχων πρὸς δεξ.

ΚΛΕΤΟ Νεανίας ἔφιππος τρέχων πρὸς ἀριστ.

Κεφαλὴ ἀντωπὸς Ἡλίου ἀκτινοφόρου.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξιὰ ἢ ἀριστερά.

Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀριστ.

Ε[μιωβόλιον] ἐντ
σφαιριδίων. Τ
κοίλου τετραγ

Ἔγκοιλος κύκλο
ὀκτὼ τριγωνι

(Πίναξ ΙΔ

ΚΛΗ Ταῦρος κερ
ἐνίοτε δ' ἐν τι
Κένταυρος ἢ
ὀνόματα ἀρχό
(Πίναξ ΙΔ'

ΚΛΗ Ἵππος τρέ

ΚΛΗ Ἵππος τρ
ὄπισθεν δ' αὐτ

Κεφαλὴ Ἡλίου ἀκτινοφόρου πρὸς δεξ.	ΚΛΗ ἐντὸς στεφάνου ἐκ δάφνης. χαλ. 1 1/2

Ἔκοψε δὲ καὶ νομίσματα ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀφ' ὅτου προσῆλθεν εἰς αὐτήν, καὶ χάλκινα αὐτοκρατορικὰ Ἰουλίας Δόμνας καὶ Πλαυτίλλης μὲ ἐπιγραφὴν ΚΛΕΙΤΟΡΙΩΝ καὶ Ἀσκληπιόν — Τύχην.

ΛΟΥΣΟΙ

Ἀρχαία αὐτόνομος πόλις τῶν Ἀζάνων Ἀρκάδων, εἶτα δὲ κώμη τῶν Κλειτορίων, κειμένη κατὰ τὸ ἄνω ῥεῖθρον τοῦ Ἀροανίου (ἐν τῷ δήμῳ Σουδενῶν), ὀνομαστὴ διὰ τὴν ἐν αὐτῇ θαυμασίαν πηγήν, ἔχουσα δὲ καὶ ναὸν τῆς Ἡμερασίας Ἀρτέμιδος. Τὰ μόνα γνωστὰ αὐτῆς νομίσματα εἶναι τὰ χάλκινα τὰ φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, τὰ ὁποῖα ἔκοψεν ἀφ' οὗ χρόνου προσῆλθεν εἰς αὐτήν.

ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ

Ἀρκαδικὴ πόλις συνοικισθεῖσα κατὰ τὸν πέμπτον αἰῶνα π. Χ. ἑκατέρωθεν τῶν ὀχθῶν τοῦ Ὄφεως κατὰ τὴν νοτίαν ῥίζαν τοῦ βουνοῦ Πτόλεως (νῦν Γουρζούλη). Καταστραφεῖσα ἐντελῶς κατὰ τὸ 385-371 π. Χ. ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν, συνῳκίσθη αὖθις ὑπὸ τοῦ Ἐπαμεινώνδου κατὰ τὸ 370 π. Χ. Μετωνομάσθη δ' Ἀντιγόνεια, ὅτε κατὰ τὸ 222 π. Χ. ἐκυριεύθη ὑπὸ Ἀντιγόνου τοῦ Δώσωνος. Ἀνέλαβε δὲ πάλιν τὸ ἀρχαῖον ὄνομα ἐπὶ Ἀδριανοῦ, ὅστις ἔκτισεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ναὸν τοῦ Ἀντινόου. Νόμισμα ἡ Μαντίνεια ἔκοψε τὸ πρῶτον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος π. Χ., ἐξακολουθεῖ δὲ κόπτουσα μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν καταστροφῆς της. Ἤρχισε δὲ

Κεφαλὴ ἄρκτου πρὸς ἀριστ.	ΜΑ καὶ βάλανος ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου . . . ἀργ. 3/4
Βάλανος.	Μέγα Μ, ἐνίοτε δ' ἄνωθεν αὐτοῦ Ο[βολός]. . . . . ἀργ. 1.
Ὅμοιον.	Μέγα Μ καὶ ΜΑΝ ἢ ΜΑΝΤ κάτωθεν αὐτοῦ ἢ περὶ αὐτό. ἀργ. 1 1/2
ΜΑΝ Τρεῖς βάλανοι.	Τρία Τ[ριτεταρτημόριον] κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν ⊥ διατεταγμένα . . . . . . ἀργ. 1.
Βάλανος.	Μέγα Ε[μιωβόλιον] . ἀργ. 3/4
Ὅμοιον.	Μέγα Ε[μιωβόλιον] Πρὸς ἀριστ. ΜΑΝ καὶ πρὸς δεξ. Δ. ἀργ. 3/4
ΜΑ καὶ βάλανος ἐντὸς κύκλου ἐκ σφαιριδίων.	Μέγα Ε[μιωβόλιον]. Πρὸς δεξιὰ ΜΑΝ. . . . . . ἀργ. 1.
ΜΑΝΤΙ Ἀνὴρ πωγωνοφόρος ὄρθιος πρὸς δεξ. φέρων μὲν κυνέην, βραχὺν χιτῶνα καὶ ὑποδήματα ἐστραμμένα πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἀπολήγοντα εἰς ὀξύ, κρατῶν δὲ δι' ἑκατέρας τῶν χειρῶν ἀκόντιον.	Μ Βωμὸς ἐφ' οὗ αἱ προτομαὶ τῶν Διοσκούρων πρὸς ἀριστ. φερόντων ἐπὶ τῶν ὤμων δόρυ. ἀργ. 4. (Πίναξ ΙΔ' ἀριθ. 14)
Κεφ. ἀνδρὸς πωγωνοφόρου πρὸς δεξ. φέροντος περικεφαλαίαν.	ΜΑΝΤΙ Κεφαλὴ γυναικεία πρὸς δεξ. . . . . ἀργ. 4. (Πίναξ ΙΔ' ἀριθ. 15)

θιος πρὸς δεξ. φέρων μὲν κυνέην, βραχὺν χιτῶνα καὶ ὑποδήματα ἐστραμμένα πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἀπολήγοντα εἰς ὀξύ, κρατῶν δὲ δι' ἑκατέρας τῶν χειρῶν ἀκόντιον.	
Ὅμοιον ἄνευ τῆς ἐπιγραφῆς.	MAN Βωμός· περικεφαλαι (Πίναξ ΙΔ
Ὅμοιον.	MAN Βωμὸς στεφάνου. .
Κεφαλὴ Ποσειδῶνος πρὸς δεξ.	MAN Ποσειδ πρὸς ἀριστ. διὰ τῆς δεξ δας αὐτοῦ τ
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	MAN Ποσειδ βράχου πρὸ

Ἔχομεν δὲ καὶ ἀργυρᾶ μὲ τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας ὡς Μαντινείας, ἀργυρᾶ δὲ καὶ χάλκινα μὲ τὸν αὐτὸν τύπον ὡς Ἀντιγονείας, ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τὸ 222 π. Χ. προσῆλθεν εἰς τὴν Συμπολιτείαν. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ αὐτοκρατορικὰ χάλκινα Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα καὶ Πλαυτίλλης μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΜΑΝΤΙΝΕΩΝ καὶ Ἀπόλλωνα —Ἀσκληπιόν —Ὑγίειαν — Τύχην —Ἄρτεμιν.

ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΣ

Ἡ Μεγαλόπολις ἔκειτο παρὰ τὸν ποταμὸν Ἑλισσῶνα κτισθεῖσα κατὰ τὸ 368 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Ἐπαμεινώνδου συνοικίσαντος τριάκοντα ὀκτὼ Ἀρκαδικὰς πόλεις καὶ κώμας. Ἦτο ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἀρκαδίας, ἀπὸ δὲ τῶν χρόνων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἔλαβον τὴν ἀρχὴν ἐν αὐτῇ τύραννοι, ὧν τελευταῖος ἦρξεν ὁ Λυδιάδης, ἑκουσίως παραιτηθεὶς καὶ προσχωρήσας εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν Συμπολιτείαν. Καταστραφεῖσα ἡ πόλις ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Κλεομένους, συνῳκίσθη καὶ αὖθις ὑπὸ τοῦ Φιλοποίμενος, ἀλλ' οὐδέποτε ἀνέλαβε τὴν προτέραν ἀκμήν. Ἐπὶ Στράβωνος ἦτο σχεδὸν ἔρημος. Τὰ ἐρείπια αὐτῆς κεῖνται παρὰ τὸ σημερινὸν χωρίον Σινάνον μετονομασθὲν Μεγαλόπολιν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκόπτετο ἐν αὐτῇ τὸ κοινὸν Ἀρκαδικὸν νόμισμα τῆς δευτέρας περιόδου, περὶ δὲ τὸ 300 π. Χ. ἤρχισε κόπτουσα καὶ ἴδιον νόμισμα, διατηρήσασα ἐπ' αὐτοῦ τὸν τύπον τοῦ κοινοῦ Ἀρκαδικοῦ.

300 - 234 π. Χ.

Κεφαλὴ Διὸς πρὸς ἀριστ.

ΜΕΓ Πὰν γυμνὸς καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς ἀριστ. κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς λαγωβόλον· ἐπὶ δὲ τῶν γονάτων αὐτοῦ ἐπικά-

σπουδαιότατος, ἀναφέρεται δὲ εἰς τὸν ἑξῆς 'Αρκαδικὸν μῦθον. 'Ο Ζεύς, ἐρασθεὶς τῆς Νύμφης Καλλιστοῦς, θυγατρὸς τοῦ Λυκάονος, ἔφθειρεν αὐτήν· ζηλοτυποῦσα δ' ἡ Ἥρα μετεμόρφωσεν εἰς ἄρκτον, καὶ κατετόξευσεν αὐτὴν ἡ Ἄρτεμις χάριν τῆς Ἥρας. 'Ο δὲ Ζεὺς καταστερίσας αὐτὴν μετέβαλεν εἰς τὴν Μεγάλην Ἄρκτον. Ἡ Καλλιστὼ ἐγέννησεν ἐκ τοῦ Διὸς τὸν 'Αρκάδα, τὸν γενάρχην τῶν 'Αρκάδων, τὸν ὁποῖον ἔσωσε πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς ὁ Ἑρμῆς. 'Ο μῦθος οὗτος παρουσιάζεται ἐπὶ νομισμάτων πολλῶν 'Αρκαδικῶν πόλεων. Καὶ δὴ ἐπὶ μὲν τοῦ νομίσματος τοῦ Μεθυδρίου βλέπομεν τὴν Καλλιστὼ κατατοξευομένην ὑπὸ τῆς 'Αρτέμιδος καὶ ἔχουσαν παρ' αὐτῇ τὸν νεογέννητον παῖδα, ἐπὶ δὲ τοῦ ὀπισθίου μέρους τὴν κεφαλὴν τοῦ Διός. Ἐπὶ δὲ τῶν νομισμάτων τοῦ 'Ορχομενοῦ ἡ παράστασις τοῦ μύθου φέρεται ἔτι τελειοτέρα, διότι ἐν ᾧ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἶναι ὁμοία πρὸς τὴν τοῦ Μεθυδρίου, ἐκ τοῦ ἄλλου εἰκονίζεται ἡ Ἄρτεμις καθ' ἣν στιγμὴν ἔρριψε τὸ βέλος. Εἰς τὴν αὐτὴν δὲ στάσιν παρουσιάζεται ἡ Ἄρτεμις καὶ ἐπὶ νομίσματος τῆς Ἡραίας. Τέλος δ' ἐπὶ τοῦ καλλιτεχνικωτάτου στατῆρος τοῦ Φενεοῦ παρουσιάζεται ὁ Ἑρμῆς σώζων τὸν μικρὸν 'Αρκάδα μετὰ τὴν καταστροφήν. 'Αλλ' οὐχ ἧττον καὶ ἡ Μαντίνεια τὸν αὐτὸν μῦθον παρουσιάζει ἐπὶ τῶν νομισμάτων της εἰκονίζουσα τὴν ἄρκτον, εἰς ἣν μετεμορφώθη ἡ Καλλιστώ.

370 - 300 π. Χ.

Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	ΜΕΘΥΔΡΙΕΩΝ Ἡ Καλλιστὼ πρὸς ἀριστ. τετραυματισμένη κατὰ τὸ στῆθος ὑπὸ βέλους κεῖται ὑπτία· παρ' αὐτῇ χαμαὶ ὁ νεογέννητος 'Αρκάς. χαλ. 4. (Πίναξ ΙΕ' ἀριθ. 3)

Ἔχομεν δὲ καὶ χάλκινα φέροντα τὸν τύπον τῆς 'Αχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀφ' οὗ χρόνου προσεχώρησεν εἰς αὐτήν.

ΠΑΛΛΑΝΤΙΟΝ

'Αρχαιοτάτη 'Αρκαδική πόλις ἐν τῇ Τεγεάτιδι, κτισθεῖσα κατὰ τοὺς μύθους ὑπὸ Πάλλαντος τοῦ υἱοῦ τοῦ Λυκάονος, ἀνακτισθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῶν 'Ρωμαίων 'Αντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς ἅτε μυθολογουμένη μητρόπολις τῆς 'Ρώμης.

431 - 370 π. Χ.

Κεφαλὴ 'Απόλωνος πρὸς δεξ.	ΓΑΛ καὶ μέγα Ε[μιωβώλιον]. ἀργ. 1. (Πίναξ ΙΕ' ἀριθ. 7)

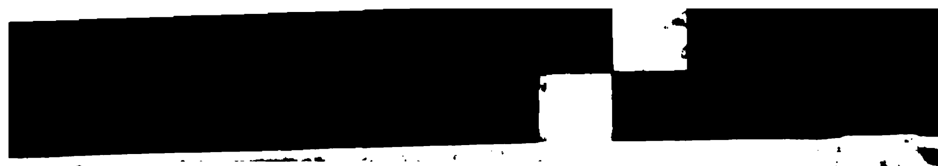
Ἔχομεν δὲ καὶ ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα νομίσματα φέροντα τὸν τύπον τῆς 'Αχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἅτινα ἔκοψεν, ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τὸ 194 π. Χ. προσεχώρησεν εἰς αὐτήν.

ΠΑΡΡΑΣΙΑ

Ἡ γῆ τῶν Παρρασίων, ἀρχαιοτάτου 'Αρκαδικοῦ ἔθνους ἐν τῇ Μεγαλοπολίτιδι. Ἐν ταύτῃ ἔκειτο καὶ ἡ κατὰ τὰς παραδόσεις παλαιοτάτη τῶν ἑλληνίδων πόλεων, ἡ Λυκόσουρα, ὅπου πιθανῶς ἐκόπησαν τὰ περιγραφόμενα νομίσματα.

431 - 370 π. Χ.

Κεφαλὴ Διὸς πρὸς δεξ.	ΓΑΡ πέριξ μεγάλου Γ. ἀργ. 1 1/2 (Πίναξ ΙΕ' ἀριθ. 8)
'Ανὴρ γυμνὸς ὄρθιος πρὸς δεξιά, στηρίζων τὸν δεξιὸν πόδα ἐπὶ βράχου καὶ ἐρειδόμενος διὰ τῆς δεξιᾶς ἐπὶ ῥάβδου.	Ὅμοιον. ἀργ. 1 1/2 (Πίναξ ΙΕ' ἀριθ. 9)

	τὴν λεοντῆν καὶ τόξον. Μεταξὺ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ΣΟ. ἀργ. 6. (Πίναξ ΙΕ' ἀριθ. 12)
Κεφαλὴ νεανικὴ Ἡρακλέους, φέροντος λεοντῆν πρὸς δεξ.	ΣΤ Κεφαλὴ μετὰ τοῦ αὐχένος Στυμφαλίδος ὄρνιθος πρὸς δεξ. ἐξερχομένη ἐκ τοῦ κάλυκος ἄνθους . . . . . . χαλ. 2.
Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος πρὸς δεξ.	ΣΤΥΜΦΑ μεταξὺ τόξου καὶ φαρέτρας . . . . . χαλ. 4. (Πίναξ ΙΕ' ἀριθ. 13)

Ἔκοψε δὲ ἡ Στύμφαλος καὶ χάλκινα νομίσματα φέροντα τὸν τύπον τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τὸ 234 π. Χ. προσῆλθεν εἰς αὐτήν.

ΤΕΓΕΑ

Ἡ πόλις αὕτη ἔκειτο ἐν τῇ Τεγεάτιδι, ὅπου νῦν τὸ χωρίον Πιαλί, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Τεγέας. Ἐν αὐτῇ δ' ὑπῆρχεν ὁ ὑπὸ τοῦ Σκόπα οἰκοδομηθεὶς ναὸς τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς, εἷς τῶν πολυτελεστάτων ναῶν ἐν Πελοποννήσῳ. Ἡ Τεγέα ἤρχισε νὰ κόπτῃ νόμισμα περὶ τὸ 400 π.Χ. κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἐποχὴν πρὶν μεταχειρισθῇ διὰ τὰ κερμάτια τὸν χαλκὸν ἔκοψε, φαίνεται, ἐπ' ὀλίγον χρόνον, ὡς καὶ ἄλλαι Πελοποννησιακαὶ πόλεις, σιδηρᾶ νομίσματα. Κατὰ τὸ 222 π. Χ. προσχωρήσασα εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν Συμπολιτείαν ἀπετύπωσεν ἐπὶ τῶν νομισμάτων της τὸν παραδεδεγμένον τῆς Συμπολιτείας τύπον.

νίου ὑπὸ τοῦ πάππου, γαλουχούμενον ὑπὸ
λὴν τοῦ Ἀλεοῦ. Ἐπίσης ἄλλα νομίσμα
Κηφέα, τὸν Ἀλεόν, ἢ τὸν μῦθον τῶν τρ
ἃς ἔδωκεν εἰς τὴν Στερόπην τὴν θυγατέρ
θηνᾶ, ὅπως δι' αὐτῶν ἀνάλωτος εἰς τὸν τ
Τεγέα καὶ ἤρκει τρὶς νὰ σείσῃ τὰς τρί
τείχη, ἵνα τραπῶσιν οἱ πολέμιοι εἰς φυγή

400 - 240 π. Χ.

Τ Κεφαλὴ Μεδούσης ἀντωπός.	Τρία Ε[τρ ἑξῆς τά (Πίνα
Περικεφαλαία πρὸς δεξ.	Μέγα Τ γώνου.
Κεφαλὴ γυναικὸς πρὸς δεξιὰ ἢ ἀριστερά.	Μέγα Τ.

Ὅμοιον.	ΤΕΓΕΑΤΑΝ Κηφεὺς προχωρῶν πρὸς δεξ. καὶ κρατῶν ξίφος καὶ ἀσπίδα, μεταξὺ δὲ τῶν ποδῶν αὐτοῦ δόρυ καὶ ἐνίοτε Κ. ἀργ. 3. (Πίναξ ΙΕʹ ἀριθ. 16)
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΤΕΓΕ Γλαῦξ πρὸς ἀριστ. ἱσταμένη ἐπὶ κλάδου ἐλαίας. χαλ. 3. (Πίναξ Ιϛʹ ἀριθ. 1)
Ὅμοιον.	ΤΕΓΕΑ Κηφεὺς προχωρῶν πρὸς δεξ. καὶ κρατῶν ξίφος καὶ ἀσπίδα, μεταξὺ δὲ τῶν ποδῶν αὐτοῦ διάφορα γράμματα ἢ μονογράμματα . . χαλ. 4.
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἀντωπός, κλινούσης ὀλίγον πρὸς ἀριστ.	ΤΕΓΕΑΤΑΝ Ὁ παῖς Τήλεφος γαλουχούμενος ὑπὸ ἐλάφου ἐστραμμένης πρὸς ἀριστ. χαλ. 3. (Πίναξ Ιϛʹ ἀριθ. 2)
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΤΕΓΕΑ ἢ ΤΕΓΕΑΤΑΝ Ὁ παῖς Τήλεφος γαλουχούμενος ὑπὸ ἐλάφου ἐστραμμένης πρὸς δεξ. Ἐνίοτε γλαῦξ καὶ γράμματα ἢ μονογράμματα ἐν τῷ ἐμβαδῷ. χαλ. 3 1/2
Προτομὴ Δήμητρος πρὸς ἀριστ. φερούσης ἐπὶ τοῦ ὤμου δᾷδα.	ΤΕΓΕΑ ἢ ΤΕΓΕΑΤΑΝ Ἡ ἱέρεια Στερόπη παρουσιάζουσα κάλπην πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν, ἥτις

ΑΛΕΟΣ Κεφαλὴ Ἀλεοῦ πωγωνοφόρου πρὸς δεξ.	ΤΕΓΕΑΤΑΝ φεὺς ἔνοπλο τῶν ἡ Στερό πην, ἵνα λ τῆς Μεδούσ δῷ διάφορα (Πίναξ Ι
ΑΘΑΝΑΣ ΑΛΕΑΣ Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	Γλαῦξ ἱσταμέν
Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΑΘΑΝΑΣ ΑΛ τωπὸς κλίνο δεξ. ἱσταμέν
Ὅμοιον.	ΤΕΓΕ Ἀλέκτ
Προτομὴ Δήμητρος πρὸς ἀριστ. φερούσης ἐπὶ τοῦ ὤμου δᾷδα.	ΤΕΓΕ Ἀθηνᾶ δεξ. ἐν δὲ τῷ

αὐτοκρατορικὰ Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΤΕΓΕΑΤΩΝ καὶ Ἀταλάντην φονεύουσαν τὸν Καλυδώνιον κάπρον (Πίναξ ΙϚ' ἀριθ. 5) — Πολεμιστὴν γυμνόν — Ἡρακλέα.

ΤΕΥΘΙΣ

Ἡ Τευθὶς ἦτο ἀρχαία Ἀρκαδικὴ πόλις ἐν τῇ Μεγαλοπολίτιδι, ἧς τὴν θέσιν κατέχει πιθανῶς ἡ σημερινὴ Δημητσάνα. Τὰ μόνα δὲ γνωστὰ νομίσματα αὐτῆς εἶναι τὰ χάλκινα μὲ τύπον Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, τὰ ὁποῖα ἔκοψεν ἀφ' ὅτου προσεχώρησεν εἰς αὐτήν.

ΦΕΝΕΟΣ

Ἡ πόλις Φενεὸς ἔκειτο ἐπὶ ἀκρωτηρίου πρὸς τὰ βόρεια τῆς ὁμωνύμου λίμνης. Ἡ ἐπικρατοῦσα ἐν τῇ πόλει λατρεία ἦτο ἡ τοῦ Ἑρμοῦ, διὸ βλέπομεν καὶ ἐπὶ τῶν νομισμάτων ἢ τὴν κεφαλὴν τοῦ θεοῦ τούτου ἢ τὸν Ἑρμῆν φέροντα τὸν παῖδα Ἀρκάδα, ἢ τὸ ἔμβλημα τοῦ θεοῦ, τὸ κηρύκειον, ἢ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ ζῷον, τὸν κριόν. Ἐπίσης δ' ἐλατρεύετο καὶ ἡ Δημήτηρ, ἧς ἡ κεφαλὴ εἰκονίζεται ἐπὶ τῶν νομισμάτων. Ὁ δ' ἐπὶ τῶν χαλκίνων εἰκονιζόμενος ἵππος ἀναφέρεται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἱππείου Ποσειδῶνος, οὗ ἄγαλμα ἐλέγετο ἀφιερώσας εἰς τὴν πόλιν ὁ Ὀδυσσεύς, ὅτε ἐπανεῦρε τὰς φορβάδας του.

430 - 240 π. Χ.

Κεφαλὴ Ἑρμοῦ φέρουσα ἐρριμμένον ἐπὶ τοῦ τραχήλου τὸν πέτασον	ΦΕΝΙΚΟΝ Ταῦρος βόσκων πρὸς δεξ. ἐπὶ δὲ τοῦ ὤμου αὐτοῦ κηρύκειον . . . . ἀργ. 3. (Πίναξ ΙϚ' ἀριθ. 6)

	προς αρισ μὲν τῆς δι τῆς ἀριστ. καὶ τὸν π σθεν δὲ τι γράμμασιν (Πίναξ
Ὁμοία κεφαλὴ πρὸς ἀριστ.	ΦΕΝΕΩΝ Ἰ βράχου π τῶν διὰ κειον . . (Πίναξ
Ὅμοιον.	ΦΕΝΙΚΟΝ Ἰ οτε δ' ἐν τῷ
Πρόσθιον ἥμισυ κριοῦ πρὸς δεξ.	ΦΕ Κηρύκειο
Κεφαλὴ Δήμητρος πρὸς ἀριστ.	ΦΕ Κηρύκειο (Πίναξ
Προτομὴ Ἀρτέμιδος φαρετροφό-	ΦΕ καὶ κηρύκ

Κεφαλὴ 'Ερμοῦ πρὸς δεξ.	ΦΕΝΕΩΝ Κριὸς πρὸς δεξ. χαλ. 4.
Ὅμοιον.	ΦΕ Ὅμοιος τύπος . . χαλ. 2.
Προτομὴ 'Αρτέμιδος φαρετροφόρου πρὸς δεξ.	ΦΕΝΕΩΝ Ἵππος βόσκων πρὸς δεξ. καὶ διάφορα γράμματα ἐν τῷ ἐμβαδῷ. . . χαλ. 3 1/2 (Πίναξ ΙΣΤ' ἀριθ. 11)
Κεφαλὴ 'Ερμοῦ πρὸς δεξ.	ΕΠΙ ΙΕΡΕΟΣ ΕΡΜΑΞΟΟΥ Ἵππος βόσκων πρὸς δεξ. χαλ. 4.

Ἔκοψε δ' ἡ πόλις αὕτη καὶ ἀργυρᾶ καὶ χάλκινα νομίσματα φέροντα τὸν τύπον τῆς 'Αχαϊκῆς Συμπολιτείας ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τὸ 234 π. Χ. προσεχώρησεν εἰς αὐτήν, καὶ αὐτοκρατορικὰ χάλκινα Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Πλαυτίλλης καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΦΕΝΕΑΤΩΝ καὶ Βάκχον — Σέραπιν ὄρθιον ἢ καθήμενον — 'Ερμῆν — Πλούτωνα.

ΦΙΓΑΛΕΙΑ

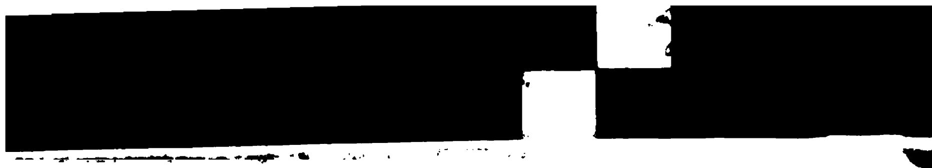
'Αρκαδικὴ πόλις κειμένη πρὸς τὰ μεθόρια τῆς Μεσσηνίας κατὰ τὸ σημερινὸν χωρίον Παυλίτσα τοῦ δήμου Φιγαλείας. Ἐπίσημα ἱερὰ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Φιγαλείας ἦσαν τὸ τῆς Δήμητρος Ἐρινύος καὶ ὁ μέχρι τοῦδε σῳζόμενος ναὸς τοῦ Ἐπικουρίου 'Απόλλωνος. Νομίσματα ἔκοψε μόνον χάλκινα φέροντα τὸν τύπον τῆς 'Αχαϊκῆς Συμπολιτείας ἀφ' οὗ κατὰ τὸ 208 π. Χ. ἀπετέλεσε μέρος αὐτῆς, καὶ χάλκινα αὐτοκρατορικὰ Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα, Πλαυτίλλης καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΦΙΑΛΕΩΝ καὶ τὸν ποταμὸν Νέδαν — 'Αθηνᾶν — Τύχην — Ἄρτεμιν — 'Ασκληπιόν.

ΧΟΦΙ Κεφαλὴ ἐλάφου πρὸς ἀριστερά.	ΧΟ Ἰχθὺς πρὸς δεξ. ἀργ. 1 1/2 (Πίναξ ΙϚ' ἀριθ. 14)
Ἔλαφος τρέχουσα πρὸς δεξ.	Μέγα Ε[μιωβόλιον] ἐντὸς τετραγώνου ἐκ σφαιριδίων. Τὸ ὅλον ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγώνου. ἀργ. 1. (Πίναξ ΙϚ' ἀριθ. 15)
Κεφαλὴ 'Αθηνᾶς πρὸς δεξ.	ΨΟΦΙΔΙΟΝ 'Ρόπαλον ἀργ. 1. (Πίναξ ΙϚ' ἀριθ. 16)
Ὅμοιον.	ΨΩΦΙ Ἔλαφος βαδίζουσα πρὸς δεξ. . . . . . . χαλ. 3. (Πίναξ ΙϚ' ἀριθ. 17)
Κεφαλὴ νεανικὴ πρὸς δεξ.	ΨΩΦΙ Ἰχθὺς πρὸς δεξ. χαλ. 2 1/2
Κεφαλὴ Ἡρακλέους πωγωνοφόρου πρὸς δεξ.	ΨΩΦΙ Κάπρος τρέχων πρὸς δεξ. χαλ. 4. (Πίναξ ΙϚ' ἀριθ. 18)

Ἔχομεν δὲ τῆς Ψωφίδος καὶ χάλκινα αὐτοκρατορικὰ Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνας, Καρακάλλα καὶ Γέτα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ΨΩΦΕΙΔΙΩΝ ἢ ΨΩΦΙΔΙΩΝ καὶ Τύχην—Ἄρτεμιν—Διόνυσον—Πᾶνα.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΠΙΝΑΞ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ

Αἰγαὶ Ἀχαΐας 11.
Αἴγειρα Ἀχαΐας 8, 12.
Αἴγιον Ἀχαΐας 8, 12.
Ἀλέα Ἀρκαδίας 9, 111.
Ἀλίφειρα Ἀρκαδίας 9, 112.
Ἀντιγόνεια Ἀρκαδίας 10, 112.
Ἀργολίς 94.
Ἄργος Ἀργολίδος 9, 94.
Ἀρκαδία 108.
Ἀρκάδων κοινὸν 108.
Ἀσέα Ἀρκαδίας 9, 113.
Ἀσίνη Μεσσηνίας 9, 78.
Ἀσωπὸς Λακωνικῆς 90.
Ἀχαΐα 11.
Ἀχαϊκὴ Συμπολιτεία 7.

Βοιαὶ Λακωνικῆς 90.
Βοῦρα Ἀχαΐας 14.

Γόρτυς Ἀρκαδίας 9, 113.
Γύθειον Λακωνικῆς 90.

Διπαία Ἀρκαδίας 9, 113.
Δύμη Ἀχαΐας 8, 15.

Ἑλίκη Ἀχαΐας 16.
Ἐλισφάσιοι Ἀρκαδίας 9, 114.
Ἐπίδαυρος Ἀργολίδος 9, 99.
Ἑρμιόνη Ἀργολίδος 9, 101.

Ζάκυνθος, νῆσος παρὰ τὴν Ἦλιν 67.

Ἦλις 9, 43.
Ἡραία Ἀρκαδίας 10, 114.

Θαλιάδες Ἀρκαδίας 117.
Θεισόα Ἀρκαδίας 10, 117.
Θέλπουσα Ἀρκαδίας 10, 117.
Θουρία Μεσσηνίας 79.

Ἰθάκη, νῆσος παρὰ τὴν Ἦλιν 73.

Καλλίστη Ἀρκαδίας 10, 118.
Καφύαι Ἀρκαδίας 10, 119.
Κερύνεια Ἀχαΐας 8, 17.
Κεφαλληνία, νῆσος παρὰ τὴν Ἦλιν 58.
Κλείτωρ Ἀρκαδίας 10, 119.
Κλεωναὶ Ἀργολίδος 9, 103.
Κολώνη Μεσσηνίας 80.
Κόρινθος Ἀχαΐας 8, 17.

[redacted] [redacted] [redacted]

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΤΥΠΩΝ

Ἀγγεῖον.—Κόρινθος 25.

Ἀγῶνες *ἁρματοδρομίας*.—Κόρινθος 27.

— *δρόμου*.—Κόρινθος 27.

— *ἱπποδρομίας*.—Κόρινθος 27.

— *πάλης*.—Κόρινθος 27.

Ἀετός.—Αἴγιον 14. Ἦλις 48, 51, 52, 53, 54, 55. Λακεδαίμων 85, 87.

— *ἱπτάμενος*.—Ἦλις 44.

— *ἱπτάμενος καὶ κρατῶν διὰ τοῦ ῥάμφους ὄφιν*.—Ἦλις 43, 44, 45.

— *ἱπτάμενος καὶ σπαράσσων λαγωόν*.—Ἦλις 46, 47, 48, 54.

— *ἕτοιμος πρὸς κτῆσιν*.—Ἦλις 45, 46, 48.

— *πτερυγίζων*.—Ἦλις 45, 47.

— *πτερυγίζων καὶ κρατῶν λαγωόν*.—Ἦλις 46, 48.

— *μὲ κεκλεισμένας πτέρυγας καταβιβρώσκων λαγωόν*.—Ἦλις 48, 49.

— *παλαίων ἐναντίον ὄφεως*.—Ἦλις 48. Ἡραία 115.

Ἀετὸς *ἀντιμέτωπος πρὸς ὄφιν*.—Ἦλις 54, 55.

— *ἐντὸς ἀσπίδος*.—Ἦλις 49.

— *ἐπὶ ἀσπίδος*.—Ἦλις 53.

— *ἐπὶ κιονοκράνου*.—Ἦλις 50, 51.

— *ἐπὶ κεφ. ἐλάφου*.—Ἦλις 52.

— *ἐπὶ λαγωοῦ*.—Ἦλις 52.

— *ἐπὶ κεφ. κριοῦ*.—Ἦλις 54.

— *ἐπὶ κεραυνοῦ*.—Ζάκυνθος 73. Λακεδαίμων 84. Μεγαλόπολις 126.

— *ἐπὶ ὄρους*.—Κλεωναὶ 104.

— *κεφαλή*.—Ἦλις 49, 51, 52, 54.

Ἀθηνᾶ.—Αἴγειρα 12. Αἴγιον 14. Κόρινθος 27. Πάτραι 33. Ζάκυνθος 73. Θουρία 79. Κυπαρισσία 81. Μοθώνη 81. Πύλος 82. Λακεδαίμων 86. Γύθειον 91. Λᾶς 91. Ἄργος 97. Κλεωναὶ 104. Μέθανα 104. Τροιζὴν 107. Φιγάλεια 137.

— *ἄγαλμα*.—Κόρινθος 27.

— *βαδίζουσα*.—Πάτραι 31.

— *κεφαλή*.— Αἴγειρα 12. Δύμη 16. Κόρινθος 20, 21, 23. Ἦλις 56, Κράνιοι 60, 61. Πάλη 63. Σάμη 65, 66, 67. Ἰθάκη 74. Μεσσηνία 78. Θουρία 79. Κορώνη 80. Λακεδαίμων 84, 85. Νάβις, βασιλεὺς Λακεδαίμονος 89. Ἄργος 97. Τροιζὴν 107. Ἀρκαδία 111. Ἀλέα 112. Ἡραία 115, 116. Καφύαι 119. Κλείτωρ 120, 121. Μαντίνεια 124. Τεγέα 132, 133, 134. Ψωφὶς 139.

Αἰνείας *φέρων τὸν Ἀγχίσην καὶ κρατῶν τὸν Ἀσκάνιον*. Πάτραι 33.

Αἴξ.— Αἰγαὶ 11. Αἴγειρα 12. Πύλος 82.

— *πρόσθιον ἥμισυ*. — Αἴγειρα

— *δύο περι*

φεων. –

Ἀνὴρ *ἐρειδόμ*

Παρρασ

— *ὄρθιος κρ*

νιοι 60.

— *ὄρθιος π*

Μαντίνει

— *σύρων τα*

νη 102.

— *κεφαλὴ φέ*

Ὀρχομεν

— *πωγωνοφό*

σα κράνο

123.

Ἀντίνοος *ὡς*

χαία 42

— *ὡς Βελλε*

χαία 42.

— *προτομή*.–

124. Μεγαλόπολις 126. Ὀρχομενὸς 128.
Ἀπόλλων *καθήμενος ἐπὶ βράχου καὶ κρατῶν τόξον καὶ λύραν.* — Σικυὼν 37.
— *καθήμενος ἐπὶ βράχου καὶ κρατῶν λύραν.* — Ζάκυνθος 69.
— *καθήμενος ἐπὶ βράχου μὲ ὄφιν.* — Ζάκυνθος 69.
— *γονυπετὴς κρατῶν βέλος καὶ τόξον.* — Σικυὼν 37.
— *Ἀμυκλαίου ἄγαλμα.* — Ἄρευς, βασιλεὺς Λακεδαίμονος 88. Λακεδαίμων 89.
— *προτομή.* — Λακεδαίμων 86.
— *κεφαλή.* — Πελλήνη 33, 34. Σικυὼν 36, 37, 38, 39. Ἦλις 55. Πρόννοι 65. Σάμη 65. Ζάκυνθος 68, 69, 70, 71, 72, 73. Λακεδαίμων 86. Ἄργος 97. Ἐπίδαυρος 99, 100. Τίρυνς 105. Τροιζὴν 106, 107. Παλλάντιον 129.
Ἄρεως βασιλέως *κεφαλή.* — Λακεδαίμων 88.
Ἄρης. — Κόρινθος 27. Ἄργος 99.
Ἀρκὰς *παῖς καθήμενος χαμαί.* Ἀρκαδία 110.
Ἄρκτος *βαδίζουσα.* — Μαντίνεια 122.
— *κεφαλή.* — Μαντίνεια 123.
Ἄροτρον. — Δύμη 16.
Ἄρτεμις. — Αἴγειρα 12. Πελλήνη 34. Σικυὼν 39. Ἦλις 56. Ζάκυνθος 73. Μοθώνη 81. Ἀσωπὸς 90. Βοιαὶ 90. Λᾶς 91. Κλεωναὶ 104. Μέθανα 104. Θέλπουσα 118. Καφύαι 119. Μαντίνεια 124. Μεγαλόπολις 126. Ὀρχομενὸς 128. Φιγάλεια 137. Ψωφὶς 139.
— *καθημένη ἐπὶ βράχου.* — Τροιζὴν 107.
— *θηρῶσα.* — Κόρινθος 27. Φλιοῦς 41.
— *μὲ κύνα θηρευτικόν.* — Λακεδαίμων 86.
— *τρέχουσα καὶ κρατοῦσα δᾷδα.* — Λακεδαίμων 86.
— *κρατοῦσα κώδειαν καὶ στάχυν.* — Καφύαι 119.
— *κρατοῦσα κλῶνα κυπαρίσσου.* — Λακεδαίμων 88.
— *γονυπετὴς κρατοῦσα τόξον.* Ἡραία 116. Ὀρχομενὸς 128.
— *Ἐφεσία.* — Κόρινθος 27.
— *Λαφρίας ἄγαλμα.* — Πάτραι 33.
— *Λαφρία καὶ Ἀφροδίτη.* — Πάτραι 33.
— *προτομή.* — Αἴγιον 4. Ζάκυνθος 72. Λακεδαίμων 86,

Ὀρχομενὸς 128. Στύμφαλος 130, 131.
Ἀσκληπιός.—Αἴγειρα 12. Αἴγιον 14. Πάτραι 33. Φλιοῦς 41. Ζάκυνθος 72. Μεσσηνία 78. Ἀσίνη 78. Θουρία 79. Κολώνη 80. Κυπαρισσία 81. Μοθώνη 81. Πύλος 82. Λακεδαίμων 89. Βοιαὶ 90. Γύθειον 91. Λᾶς 91. Ἄργος 98. Ἐπίδαυρος 101. Τροιζὴν 107. Κλείτωρ 121. Μαντίνεια 124. Ὀρχομενὸς 128. Φιγάλεια 137.
— *καθήμενος*. — Ἐπίδαυρος 100, 101. Κλεωναὶ 104.
— *ἄγαλμα ἐντὸς ναοῦ*. — Γύθειον 91. Ἐπίδαυρος 101.
— *καὶ Ὑγίεια*.—Κόρινθος 27.
— *κεφαλή*. — Ἐπίδαυρος 99, 100.
Ἀταλάντη *φονεύουσα τὸν κ*...

...
— *ἀναι*...
— *ἐπὶ α*...
— *ἀγαλ*...
— *προτο*...
— *κεφαλ*... 22, ... θηρα...
— *κεφαλ*... *Ἐρω*...
— *μετ' Ἐ*... 102.
Ἀχαΐα *καὶ*... Συμπο...
Ἀψὶς *θριαμβ*...

Βακχίδος *κ*... θος 71.
Βάλανος.—...
— *τρεῖς*. — ... 123.
Βελλεροφόν... Κόρινθος...

Βελλεροφόντης *παρὰ Πήγασον πίνοντα ἐκ πηγῆς*. — Κόρινθος 26.
Βοὸς *κεφαλή*. — Κράνιοι 61. Σάμη 66. Κύθηρα 92.
Βότρυς. — Μεσσηνία 77. Κορώνη 80.
Βούκρανον. — Ζάκυνθος 72.
Βωμός. — Ζάκυνθος 70, 72. Μαντίνεια 124.
— *ἐφ' οὗ αἱ προτομαὶ τῶν Διοσκούρων*. — Μαντίνεια 123.

Γλαῦξ. — Πάτραι 31. Ἰθάκη 74. Λακεδαίμων 85. Τεγέα 132, 133, 134.
Γυνὴ *ἡμίγυμνος*. — Βοῦρα 15.
— *ὀρθία φέρουσα λαμπάδα*. — Αἴγιον 14.
— *ὀρθία κρατοῦσα φιάλην*. — Βοῦρα 15.
— *προτομή*. — Κράνιοι 59.
— *κεφαλή*. — Δύμη 15. Κόρινθος 22. Φλιοῦς 41. Κράνιοι 60. Πάλη 62, 63. Πρόννοι 64. Μεσσηνία 77. Λακεδαίμων 86. Ἄργος 96. Μαντίνεια 123. Τεγέα 132.
— *κεφαλὴ πεπλοφόρος*. — Αἴγειρα 12.

Δανάη *δεχομένη τὴν χρυσῆν βροχήν*. — Ἄργος 99.
Δᾴς. — Ἑρμιόνη 102.
— *δύο*. — Ἑρμιόνη 102.
Δελφίν. — Κόρινθος 24, 25. Πάτραι 31, 32. Πάλη 62, 63. Τροιζὴν 107. Ἡραία 115. Μαντίνεια 122.
— *δύο*. — Ἄργος 94, 95.
Δημήτηρ. — Σικυὼν 39. Ἄργος 98. Καφύαι 119.
— *ὀρθία φέρουσα δᾷδα*. — Βοῦρα 15. Τροιζὴν 107.
— *προτομή*. — Τεγέα 133, 134.
— *κεφαλή*. — Πάλη 62, 63. Μεσσηνία 76, 77. Θουρία 79. Ἑρμιόνη 101, 102. Θέλπουσα 118. Φενεὸς 136.
— *κεφαλὴ πεπλοφόρος*. — Δύμη 16. Κόρινθος 22.
Διομήδης *κρατῶν τὸ Παλλάδιον*. — Ἄργος 96, 99.
Διόνυσος. — Κόρινθος 27. Πάτραι 32. Σικυὼν 39. Τενέα 40. Κυπαρισσία 81. Πύλος 82. Ἀσωπὸς 90. Γύθειον 91. Ἑρμιόνη 102. Ὀρχομενὸς 128. Φενεὸς 137. Ψωφὶς 139.
— *καθήμενος*. — Κόρινθος 27.
— *κρατῶν βότρυας*. — Ζάκυνθος 73.
— *Λαμπτῆρος ἄγαλμα*. — Πελλήνη 34.
— *κεφαλή*. — Αἰγαὶ 11. Αἴγιον 14. Φλιοῦς 41.

ου, 81.
— *πῖλοι*.—Λακεδαίμων 84.
Δίφρος *ὑπατικός*. —Δύμη 16.

Εἰλείθυια *κρατοῦσα δᾷδα*. —
'Άργος 99.
'Εκάτη.— Αἴγιον 14.
— *τρίμορφος*. — 'Άργος 99.
'Ελάτης *κῶνος*. — Πάλη 62.
Πρόννοι 64.
'Έλαφος *βαδίζουσα*. — Ψωφίς
139.
— *τρέχουσα*. — Ψωφίς 138,
139.
— *πρόσθιον ἥμισυ*. — Ψωφίς
138.
— *κεφαλή*.— Ψωφίς 139.
'Ερμῆς. — Ζάκυνθος 73. 'Ασί-
νη 78. Γύθειον 91. 'Άρ-
γος 98. 'Ερμιόνη 102.
— *κρατῶν κηρύκειον*.—Θαλιά-
δες 117.

— *κεφαλ*
'Έρως. —
90.

Ζεύς. —
27. Ι
θος 7
μιόνη
Τροιζ
109.
— *καθήμεν*
γιον 1
— *καθήμεν*
'Ηλις
Λακεδ
— *νικηφόρ*
κὴ Συ
— *ὄρθιος*
λῶν. —
Κόρινθ
Μεσση
ρία 79

Ζεὺς *γαλουχούμενος ὑπὸ αἰγός*.—Αἴγιον 13.
— *ἄγαλμα τοῦ Φειδίου*.—Ἦλις 56.
— *κεφαλή*.—Ἀχαϊκὴ Συμπολιτεία 7, 8. Αἴγιον 13, 14. Πάτραι 30. Φλιοῦς 41. Ἦλις 50, 51, 54, 55, 56. Πίσα 57. Πρόννοι 64. Ζάκυνθος 72. Μεσσηνία 77. Θουρία 79. Φρίξα 82. Λακεδαίμων 87. Κλεωναὶ 103. Ἀρκαδία 109, 110. Μεγαλόπολις 125. Μεθύδριον 127. Παρρασία 129.

Ἥβη. Ἰδ. Ἥρα.
Ἥλιος.—Ἡραία 116.
— *ἐπὶ ἅρματος*. — Κόρινθος 27, 42.
— *ἀκτινοφόρου κεφαλή*.—Θέλπουσα 118. Κλείτωρ 120, 121.
Ἡμισέληνος.—Ζάκυνθος 68, 71, 72.
Ἠπιόνη *χύνουσα φάρμακον ἐντὸς φιάλης*. — Ἐπίδαυρος 100.
Ἥρα καὶ Ἥβη.—Ἄργος 98.
Ἥρας *κεφαλή*.—Ἦλις 50, 52, 53, 54. Ἄργος 95, 96, 97, 98. Ἡραία 115.
— *κεφαλὴ πεπλοφόρος*.—Ἡραία 114.

Ἡρακλῆς.—Κόρινθος 27. Μεσσηνία 78. Γύθειον 91. Λᾶς 91. Θέλπουσα 118. Μεγαλόπολις 126. Ὀρχομενὸς 128. Στύμφαλος 130. Τεγέα 135.
— *κρατῶν ῥόπαλον καὶ λεοντῆν*.—Βοῦρα 15. Ζάκυνθος 72.
— *καθήμενος ἐπὶ βράχου*.— Λακεδαίμων 84. Νάβις, βασιλεὺς Λακεδαίμονος 89.
— *παρὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ ὄρους Ἀπέσαντος*.—Ἄργος 98.
— *δρακοντοφόντης*. — Ζάκυνθος 70.
— *φονεύων τὸν Νεμαῖον λέοντα*.—Ἄργος 98.
— *προτομή*.—Λακεδαίμων 87.
— *κεφαλή*.—Κόρινθος 23. Πάτραι 31. Λακεδαίμων 84, 85. Ἄρευς, βασιλεὺς Λακεδαίμονος 88. Κλεωναὶ 103. Τίρυνς 105. Στύμφαλος 130, 131. Ψωφὶς 139.
Ἥφαιστος.—Κόρινθος 27.
— *κρατῶν δᾷδα*.—Μοθώνη 81.
— *κεφαλή*.—Μέθανα 104.

Θησεὺς *ἀνευρίσκων τὰ ὅπλα τοῦ πατρός*.—Τροιζὴν 107.
— *φονεύων τὸν Μινώταυρον*.—Τροιζὴν 107.

Ἱερεὺς *φέρων ταῦρον πρὸς θυσίαν.*—Κράνιοι 61.
Ἰνὼ *φέρουσα τὸν Μελικέρτην.*—Κόρινθος 26.
— *φέρουσα τὸν Μελικέρτην καὶ ἔναντι αὐτῆς ὁ Ἰσθμὸς καθήμενος.*—Κόρινθος 26.
— *ῥιπτομένη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ κρατοῦσα τὸν Μελικέρτην· ἔναντι δ' αὐτῆς δελφὶν ἢ θαλασσία θεότης.*—Κόρινθος 26.
Ἱππόλυτος.—Τροιζὴν 107.
— *μετὰ Φαίδρας.* — Τροιζὴν 107.
Ἵππος *βόσκων.* — Φενεὸς 137.
— *τριποδίζων.*—Ἦλις 55.
— *καλπάζων.*—Ἦλις 55. Ἀρκαδία 111. Θέλπουσα 118. Κλείτωρ 120, 121.

καλλιστ
Μεθ
νὸς
Κάνθαρ
Κάπρος
— *κεφα.*
Κεγχρεα
Κεραυν
54,
74.
92.
— *πτερ*
47,
55.
— *ἡμίσ*
Κέφαλο
χου
— *κεφα*
νοι
Κηρύκε
Φεν
Κηφεὺς
13

[redacted]

Κλέοβις καὶ Βίτων. — Ἄργος 98.
Κλεοπάτρας *προτομή*. — Πάτραι 32.
Κλὼν *ἐλαίας*. — Ἦλις 49.
Κόρινθος καὶ Πάτραι *ἑκατέρωθεν βωμοῦ*. — Κόρινθος 28.
Κράνος. ἴδ. Περικεφαλαία.
Κριός. — Κράνιοι 59, 60 61. Πάλη 62. Σάμη 65, 66. Φενεὸς 136, 137.
— *πρόσθιον ἥμισυ*. — Κράνιοι 59, 61. Φενεὸς 136.
— *κεφαλή*. — Πελλήνη 34. Κράνιοι 59, 60.
— *πούς*. — Κράνιοι 60, 61.
Κρόνος *δρεπανηφόρος*. — Κόρινθος 27.
Κυβέλη. — Κόρινθος 27. Ἑρμιόνη 102.
Κύων *θηρευτικός*. — Σάμη 65, 66. Φενεὸς 136.
— *καθήμενος*. — Ἐπίδαυρος 100.

Λαΐδος *κεφαλή*. — Κόρινθος 25.
— *τάφος*. — Κόρινθος 25.
Λέχαιον. — Κόρινθος 26.
Λέων *βαδίζων*. — Σικυὼν 37.
— *προτομή*. — Σικυὼν 36.
— *κεφαλή*. — Κλεωναὶ 103.
Λητὼ καὶ Χλωρίς. — Ἄργος 98.
Λύκαινα *γαλουχοῦσα τὸν Ῥῶμον καὶ Ῥωμύλον*. — Πάτραι 33.
Λύκος. — Ἄργος 95, 96, 97.
— *πρόσθιον ἥμισυ*. — Ἄργος 95, 96, 98.
— *κεφαλή*. Ἄργος 95, 97, 98.
Λυκούργου *κεφαλή*. — Λακεδαίμων 85, 87.
Λύρα. — Πάτραι 32. Πελλήνη 34. Σικυὼν 37. Πρόννοι 65. Ζάκυνθος 71.
— *καὶ πλῆκτρον*. — Σικυὼν 37.

Μεδούσης *κεφαλή*. — Κόρινθος 20, 22. Κράνιοι 60. Τεγέα 132.
Μελικέρτης *ἐπὶ δελφῖνος*. — Κόρινθος 24, 26.
Μαινὰς *χορεύουσα*. — Σικυὼν 39.
Μεσσήνης *κεφαλὴ πυργοφόρος*. — Μεσσηνία 78.
Μοθώνης *λιμήν*. — Μοθώνη 81.
Μορφὼ *καθημένη*. — Λακεδαίμων 89.

Ναΐσκος *μεταξὺ κυπαρίσσων καὶ δύο Ἑρμῶν*. — Σικυὼν 39.
Ναὸς *ἐπὶ ὄρους*. — Βοῦρα 15. Τροιζὴν 107.
— *Ποσειδῶνος*. — Κόρινθος 27.
Ναῦς *μετ' ἐρετῶν*. — Ζάκυνθος 72.

— κεφαλή.— Πρόννοι 65. Λακεδαίμων 85, 87, 88. Καφύαι 119. Ψωφίς 139.
Νέδα ποταμός. — Φιγάλεια 137.
Νέμεσις.—Ἀσωπὸς 90. Ἄργος 99.
Νίκη.—Αἴγειρα 12. Αἴγιον 14. Ἦλις 44, 55. Ζάκυνθος 73. Τροιζὴν 107.
— βαδίζουσα. — Ἦλις 44, 45, 46.
— καθημένη.—Ἦλις 46, 47.
— ἐπὶ πρῴρας.— Δύμη 16.
Νύμφης κεφαλή. — Ἦλις 53.

Ὀδυσσεὺς ὄρθιος. — Ἰθάκη 74.
— κεφαλή.—Ἰθάκη 74.
Οἰνοχόη.— Ζάκυνθος 72.
Ὀλυμπίας κεφαλή. — Ἦλις 50, 51, 53.
Ὀρνιθοθήρας. — Σικυὼν 38,

θος 2
Παλλάδιο
Πάν. — Σ
118.
— καθήμε
Ἀρκα
γαλόπ
— ὄρθιος κ
ραία 1
— φέρων
σον.—
— κεφαλή.-
Πατρέως τά
Πατρῶν πόλ
ποψις.—
Πειρήνη κα
πρόποδα
θου.— Κ
Πέλεκυς δίσ
61.
Πέλοψ.—Ἠλ
Περικεφαλαί

Περιστερὰ *τρώγουσα*.—Σικυὼν 38.
— *καθαρίζουσα διὰ τοῦ ῥάμφους τοὺς δακτύλους*. — Σικυὼν 35.
— *κεφαλή*.— Σικυὼν 36.
Περσεὺς καὶ Ἀθηνᾶ.—Ἄργος 98.
Πηδάλιον.—Κόρινθος 24. Πάλη 62.
Πήγασος *ιστάμενος*.—Κόρινθος 21, 25.
— *βαδίζων*.— 19, 21.
— *προσδεδεμένος ἐπὶ κρίκου*.— Κόρινθος 21.
— *βόσκων*.— Κόρινθος 21.
— *ἱπτάμενος*. — Κόρινθος 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25.
— *ἱπτάμενος ἀπὸ τοῦ Ἀκροκορίνθου*.— Κόρινθος 26.
— *πρόσθιον ἥμισυ*.— Κόρινθος 19, 20, 22, 23. Ζάκυνθος 71, 72.
— *προτομή*.—Κόρινθος 19,20.
— *κεφαλή*.— Κόρινθος 20.
Πλούτων.— Φενεὸς 137.
Πωγωνοφόρος *κεφαλὴ ἐπὶ ἵππου*.— Κλεωναὶ 104.
Πολεμιστὴς *ὄρθιος*.— Ὀρχομενὸς 128.
Πόλος *ἐκ λωτοῦ τῆς Ἴσιδος*.— Πάτραι 32.
Ποσειδῶν.—Αἴγιον 14. Πάτραι 31. Κολώνη 80. Μοθώνη 81. Ἀσωπὸς 90. Βοιαὶ 90. Ἐπίδαυρος 101. Ἑρμιόνη 102. Μέθανα 104. Καφύαι 119. Μαντίνεια 124. Ὀρχομενὸς 128.
Ποσειδῶν *καθήμενος καὶ κρατῶν δελφῖνα*.— Μαντίνεια 124.
— *ἐντὸς ναοῦ*.—Ἑρμιόνη 102.
— *ἐντὸς ἅρματος συρομένου ὑπὸ ἱπποκαμπῶν*. — Κόρινθος 27.
— *διώκων τὴν Ἀμυμώνην*. — Ἄργος 99.
— *ἄγαλμα*.— Κόρινθος 27.
— *κεφαλή*.—Ἑλίκη 16. Κόρινθος 23, 24. Ζάκυνθος 73. Τροιζὴν 107. Μαντίνεια 124.
Ποταμός.— Ζάκυνθος 73.
Προκρίδος *κεφαλή*.—Πάλη 62.
Προπύλαια.— Κόρινθος 27.
Πρῷρα.— Δύμη 16. Σάμη 67.

Ῥόπαλον.—Πάτραι 32. Πρόννοι 64, 65. Λακεδαίμων 84, 85, 87. Ἄργος 97. Κλεωναὶ 103. Ψωφὶς 139.
— *ἀπολῆγον εἰς κηρύκειον*. — Λακεδαίμων 85, 87.

Σάτυρος *ὄρθιος*. — Ἦλις 56.
— *δύο*. — Ὀρχομενὸς 128.
Σελινοῦς *ποταμός*.—Αἴγιον 14.

Τύχη *πυργοφόρος*.—Τενέα 39.

Ὑγίεια.—Αἴγιον 14. Μεσσηνία 78. Λακεδαίμων 89. Λᾶς 91. Ἐπίδαυρος 101. Μαντίνεια 124.
— *ἐντὸς ναοῦ*. — Ἐπίδαυρος 101.
Ὑμέναιος.—Αἴγιον 14.

Φαρέτρα.—Ζάκυνθος 72. Ἄργος 98.
Φαρέτρα *μεταξὺ βέλους καὶ τόξου*.—Πάτραι 32.
Φαῦνος.—Γύθειον 91.
Φθία *διώκουσα περιστεράν*. — Αἴγιον 13.
Φοῖνιξ.—Τίρυνς 105.

Χάριτες *τρεῖς*.—Ἄργος 98.
Χίμαιρα.—Κόρινθος 21, 22. Σικυὼν 35, 36.
— *πρόσθιον ἥμισυ*.—Σικυὼν 35.
Χλωρὶς καὶ Λητώ. — Ἄργος 98.

ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΑΙ

ΕΞ ΩΝ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΤΑ ΕΝ ΤΟΙΣ ΠΙΝΑΞΙ

ΑΠΕΙΚΟΝΙΖΟΜΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΞ Α'

Μουσεῖον Βερολίνου 13, 15.
» Βιέννης 12.
» Βρεττανικὸν 3, 9, 10.
» Klagenfurt 4.
» Κοπενάγης 14.
Imhoof - Blumer 1, 2, 5, 6, 7, 8, 11.

ΠΙΝΑΞ Β'

Μουσεῖον Βερολίνου 16.
» Βρεττανικὸν 1, 2, 4, 12, 15, 18, 19, 21.
» Κοπενάγης 3.
» Νεαπόλεως (συλλογ. Santangelo) 14.
» Στουτγάρδης 9, 17.
Imhoof - Blumer 5, 6, 7, 8, 10, 13, 22.
Six (J. P.) 20.
Weber (Consul) 11.

ΠΙΝΑΞ Γ'

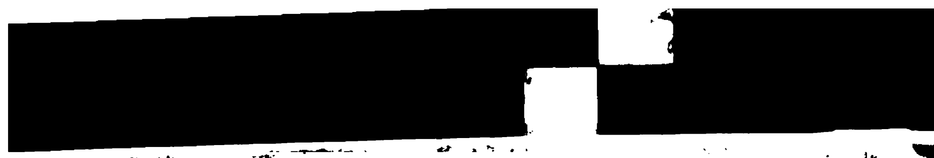
Μουσεῖον Βερολίνου 11β'.
» Βιέννης 9, 11.
» Βρεττανικὸν 4, 7, 8.
» Νεαπόλεως 10.
» Παρισίων 6.
» Φλωρεντίας 16.
Imhoof - Blumer 1, 2, 3, 12, 13, 14, 15.
Stift St Florian 5.

ΠΙΝΑΞ Δ'

Μουσεῖον Βερολίνου 7.
» Βρεττανικὸν 10, 14.
» Στουτγάρδης 2.
Imhoof - Blumer 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17.

ΠΙΝΑΞ Ε'

Μουσεῖον Βρεττανικὸν 1, 3, 4, 6, 7.

Μουσεῖον Παρισίων 15.
» Φλωρεντίας 2.
Imhoof - Blumer 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 14, 16, 17, 19.

ΠΙΝΑΞ ΙΓ'

Μουσεῖον Βιέννης 4.
» Βρεττανικὸν 1, 9, 10, 16.
» Glasgow (συλλογὴ Hunter) 13.
» Παρισίων 15.
Imhoof - Blumer 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 14, 17.
Six (J. P.) 12.

ΠΙΝΑΞ ΙΔ'

Μουσεῖον Βερολίνου 3, 9.
» Βρεττανικὸν 2, 15, 16, 17.
» Κοπενάγης 14.
» Παρισίων 6, 12.
Imhoof - Blumer 1, 4, 5, 8, 10, 11, 13.
Six (J. P.) 7.

ΠΙΝΑΞ ΙΕ'

Μουσεῖον Βιέννης 9
» Βρεττανικὸν 7, 10, 11, 12, 13, 14.
Imhoof - Blumer 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 15, 16.

ΠΙΝΑΞ ΙϚ'

Βιβλιοθήκη βασιλικὴ Ταυρίνου 5.
Μουσεῖον Βερολίνου 17.
» Βρεττανικὸν 2, 10, 11, 15.
» Παρισίων (συλλ. De Luynes) 14.
Imhoof - Blumer 1, 3, 4, 6, 7, 12, 13, 16, 18.
Löbbecke (A) 8.
Weber (Dr. H.) 9.

Ἐνταῦθα μεγάλας ἔχω ν' ἀπονείμω χάριτας εἰς τὸν ἐν Winterthur φίλον καὶ διακεκριμένον νομισματολόγον κ. F. Imhoof-Blumer ὅστις οὐ μόνον ἐπέτρεψε τὴν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ πλουσιωτάτης συλλογῆς ἐκτύπωσιν τῶν παρ' ἐμοῦ ὑποδειχθέντων αὐτῷ πρὸς ἀπεικόνισιν νομισμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐφρόντισε μὲν νὰ συλλέξῃ τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Μουσείων καὶ ἰδιωτικῶν συλλογῶν, ἐπέβλεψε δὲ μετὰ περισσῆς φιλοφροσύνης καὶ τὴν ἐπιμεμελημένην ἐκτέλεσιν τῶν πινάκων ἐν τῷ ἐξαιρέτῳ φωτοτυπικῷ καταστήματι τοῦ κ. Brunner ἱδρυμένῳ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ἐν ᾗ διαμένει.

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

ΩΝ ΕΓΕΝΕΤΟ ΧΡΗΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙΝ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΟΜΟΥ

Cadalvene (*Edouard de*). Recueil de médailles grecques. Paris 1828.

Bosset (*C. P. de*). Essai sur les médailles antiques des îles de Céphalonie et d'Ithaque. Londres 1825.

Dumersan. Description des médailles antiques du cabinet de feu M. Allier de Hauteroche. Paris 1829.

Friedlaender (*Julius*). Repertorium. Berlin 1885.

Gardner (*Percy*). The coins of Elis. (Numismatic Chronicle 1879, σελ. 221).

— Zacynthus (Numismatic Chronicle 1885, σελ. 81).

— Catalogue of the greek coins in the British Museum.— Peloponnesus (excluding Corinthe). London 1887.

Head (*Barclay V.*) Historia numorum. A Manual of greek numismatics. Oxford 1887.

— Catalogue of the greek coins in the British Museum.— Corinth, colonies of Corinth, etc. London 1889.

Imhoof-Blumer (*F.*). Beiträge zur Münzkunde und Geographie von Alt-Griechenland und Kleinasien.—(Zeitschrift für Numismatik. 1 Band 1874, σελ. 93).

— Griechische Münzen in dem Königlichen Münzkakinet im Haag und in anderen Sammlungen. (Zeit. für Num. 3 Band 1876, σελ. 269).

— Zur Münzkunde Boeotiens und des peloponnesischen Argos. (Numismatische Zeitschrift. Wien. 9 Band 1877, σελ. 1).

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Τὸ μέταλλον ἑκάστου τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἀναγραφῇ περιγραφομένων νομισμάτων δηλοῦται ὡς ἑξῆς·

Ἐν τῷ κειμένῳ		*Ἐν τοῖς πίναξι*
χρ.	χρυσὸς	ΧΡ
ἀργ.	ἄργυρος	ΑΡ
χαλ.	χαλκὸς	ΧΑ

Ὁ παρὰ τὸ δηλωτικὸν τοῦ μετάλλου ἀριθμὸς σημαίνει τὴν διάμετρον τοῦ νομίσματος κατὰ τὴν Μιοννέτειον Κλίμακα (ἴδε σελ. 164).

Ἔμπροσθεν δηλοῖ τὴν κυρίαν ὄψιν τοῦ νομίσματος. *Ὄπισθεν* δὲ τὴν ἑτέραν ὄψιν.

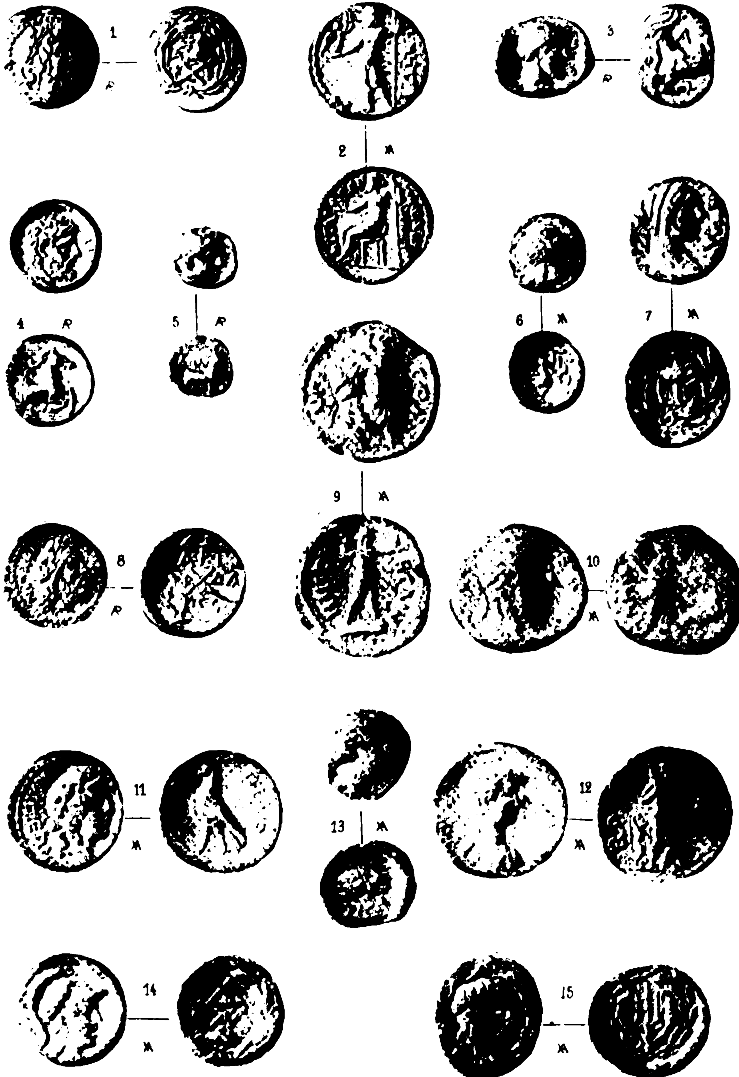
Τύπος καλεῖται ἡ ἐπὶ ἑκατέρας ὄψεως τοῦ νομίσματος κυρία παράστασις.

Σύμβολα ὀνομάζονται τὰ πρόσθετα χαράγματα ἢ οἱ δευτερεύοντες τύποι.

Ἐμβαδὸν καλεῖται ἡ ἐπιφάνεια τοῦ νομίσματος, ἡ ἀπὸ τοῦ τύπου μέχρι τῆς περιφερείας.

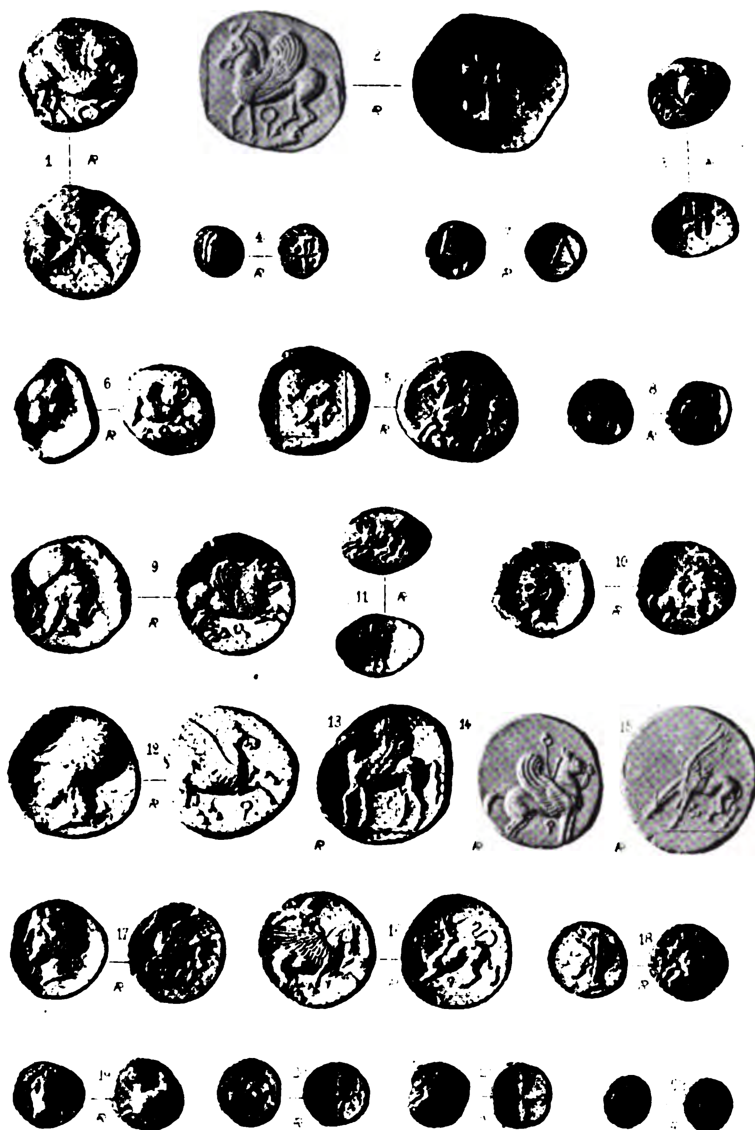

ΑΧ: ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΑ – ΑΙΓΑΙ – ΑΙΓΕΙΡΑ

ΑΙΓΙΟΝ – ΒΟΥΡΑ – ΔΥΜΗ – ΕΛΙΚΗ

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

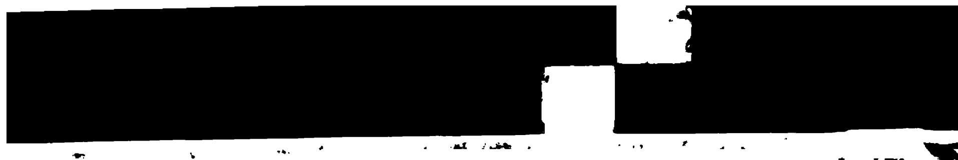
[redacted]

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Γ:

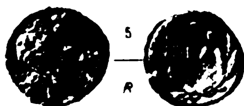
ΚΟΡΙΝΘΟΣ – ΠΑΤΡΑΙ

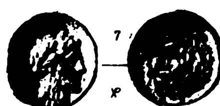

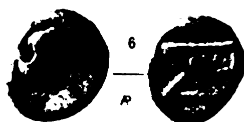
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Δ'.

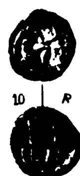

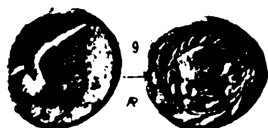

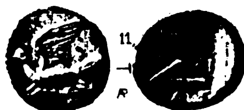

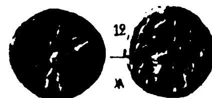

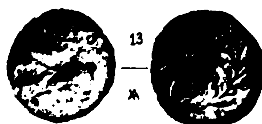

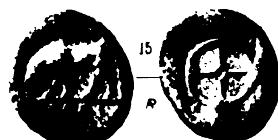

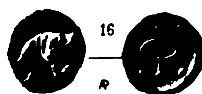

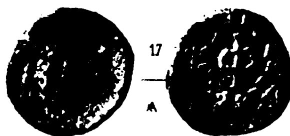

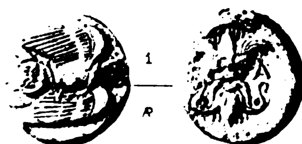
ΠΑΤΡΑΙ - ΠΕΛΛΗΝΗ - ΣΙΚΥΩΝ

ΤΕΝΕΑ - ΦΛΙΟΥΣ

[redacted] [redacted]

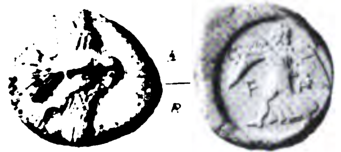

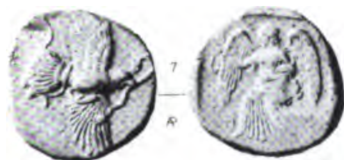

ΗΛΙΣ

ΗΛΙΣ

[redacted]

ΗΛΙΣ - ΠΙΣΑ

ΚΡΑΝΙΟΙ – ΠΑΛΗ – ΠΡΟΝΝΟΙ – ΣΑΜΗ

ΖΑΚΥΝΘΟΣ - ΙΘΑΚΗ

ΜΕΣΣΗΝΙΑ – ΘΟΥΡΙΑ – ΚΟΡΩΝΗ

ΜΟΘΩΝΗ – ΛΑΚΕΔΑΙΜΩΝ

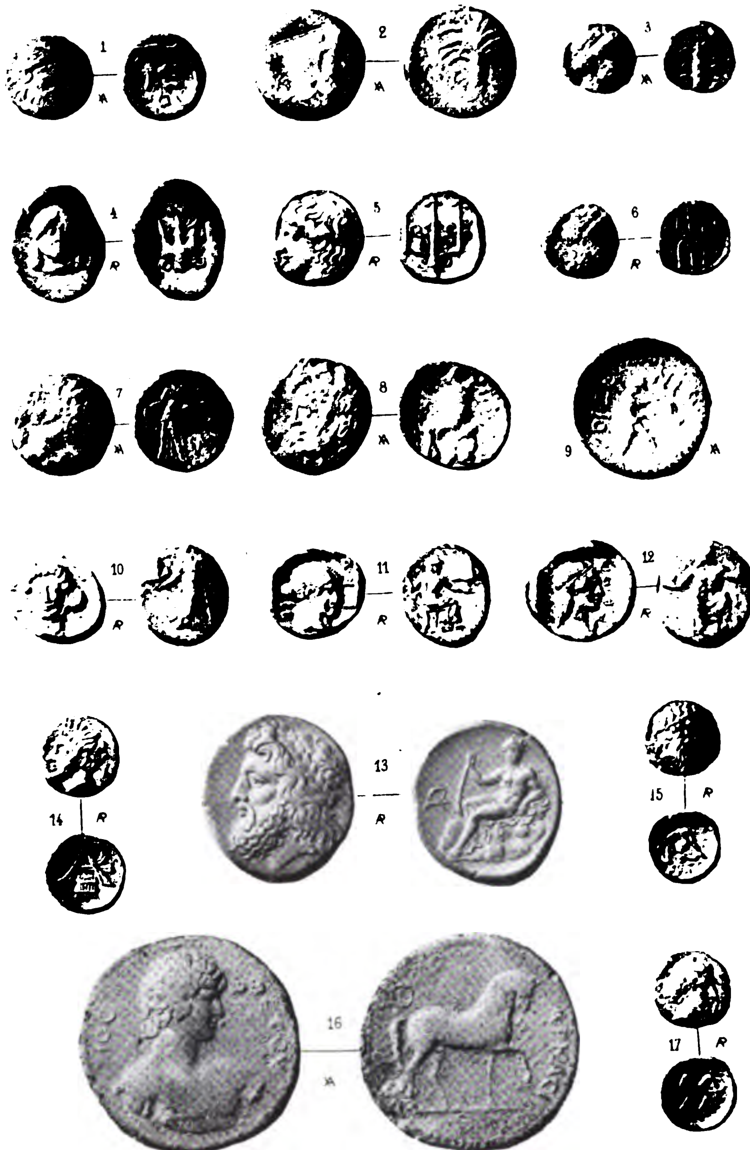
ΛΑΚΕΔΑΙΜΩΝ – ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ

ΚΥΘΗΡΑ – ΑΡΓΟΣ

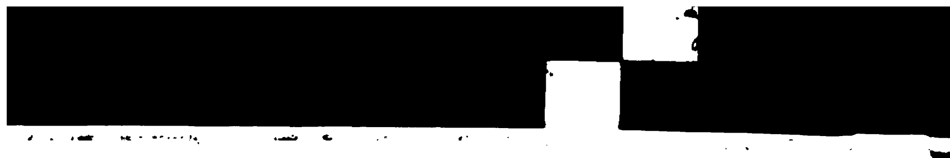
ΑΡΓΟΣ – ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ – ΕΡΜΙΟΝΗ

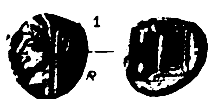
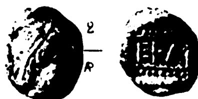
ΚΛΕΩΝΑΙ

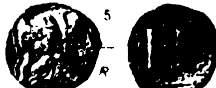

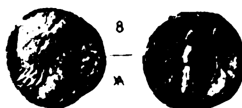
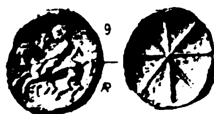
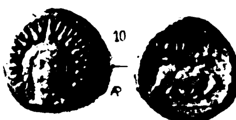
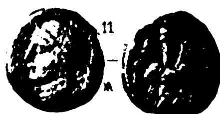
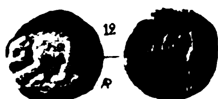
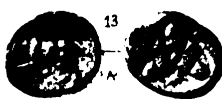
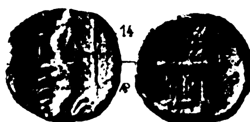
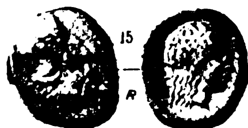
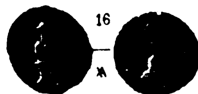
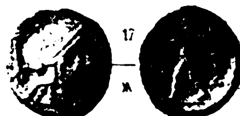

ΜΕΘΑΝΑ – ΤΙΡΥΝΣ – ΤΡΟΙΖΗΝ

ΑΡΚΑΔΙΑ – ΑΛΕΑ

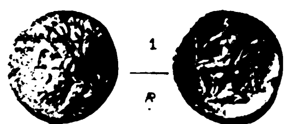
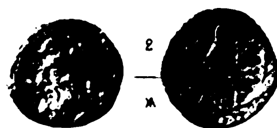
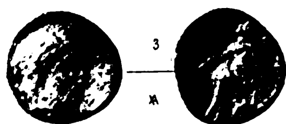
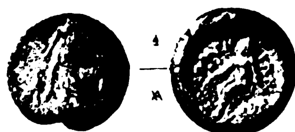
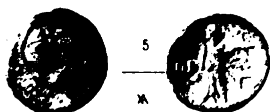
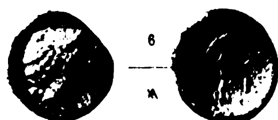
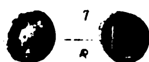
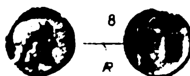
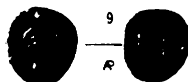

ΗΡΑΙΑ – ΘΕΛΠΟΥΣΑ – ΚΑΦΥΑΙ

ΚΛΕΙΤΩΡ – ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ

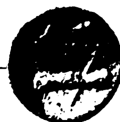

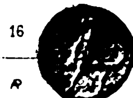

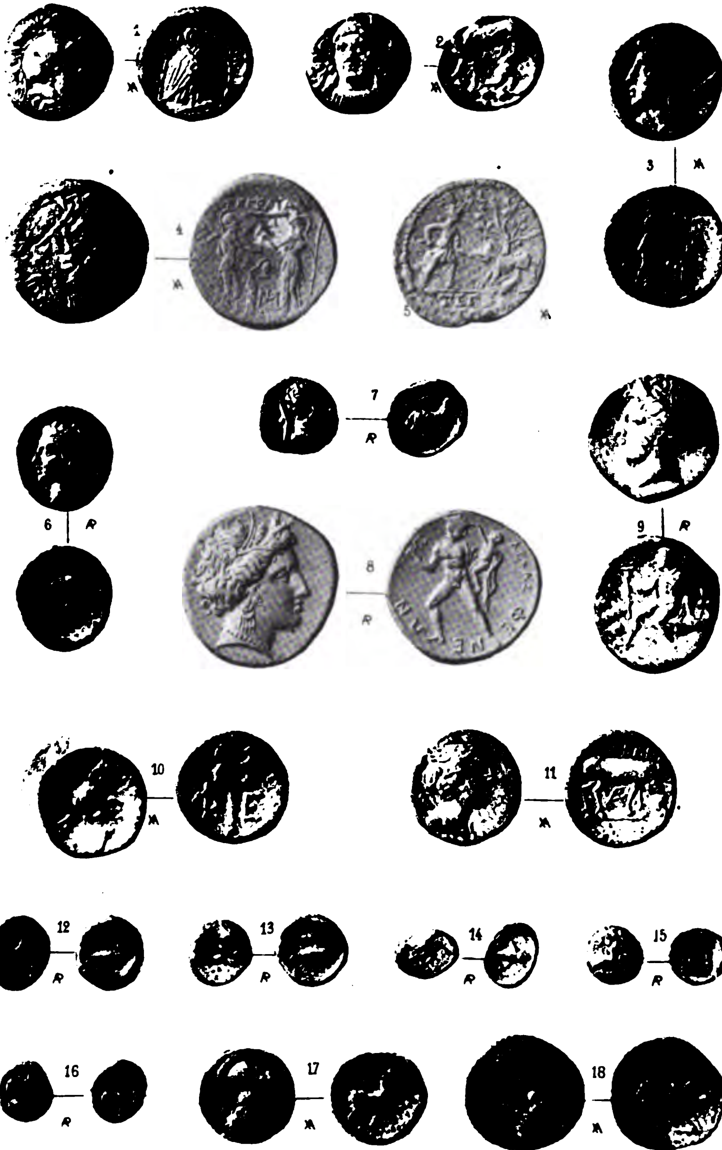

ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΣ – ΜΕΘΥΔΡΙΩΝ – ΟΡΧΟΜΕΝΟΣ

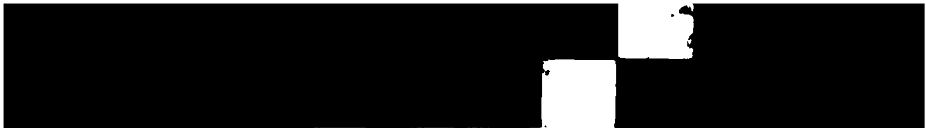
ΠΑΛΛΑΝΤΙΟΝ – ΠΑΡΡΑΣΙΑ – ΣΤΥΜΦΑΛΟΣ

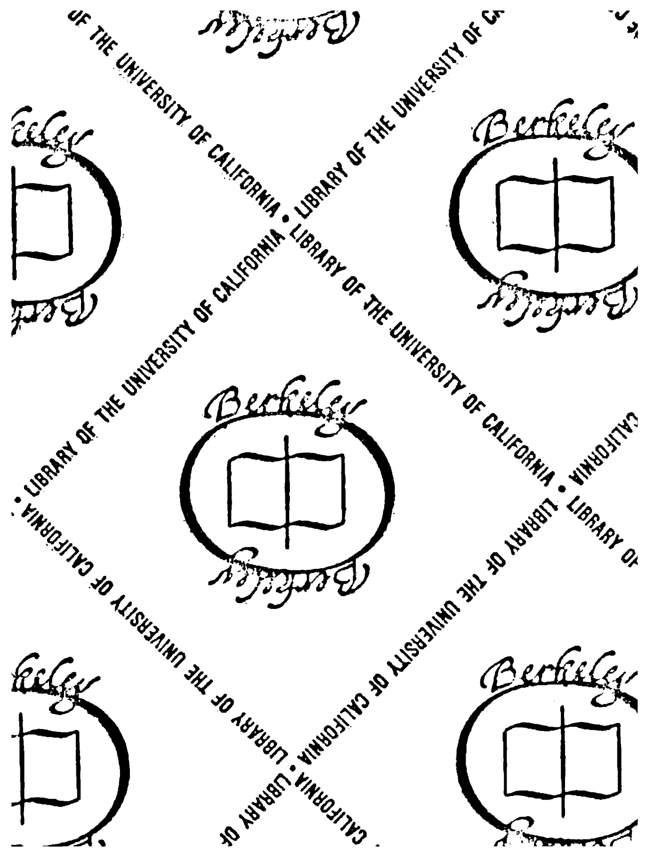
ΤΕΓΕΑ

ΤΕΓΕΑ – ΦΕΝΕΟΣ – ΨΩΦΙΣ

Berkeley
LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA

